

Lähellä läpi elämän

LähiTapiola
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

Vuosikertomus 2014

LähiTapiola Henkiyhtiö

LähiTapiola Henkiyhtiö on Suomen neljänneksi suurin henkivakuutusyhtiö, joka tarjoaa säästö- ja riskihenkivakuutuksia sekä täydentäviä eläkevakuutuksia yksityishenkilöille ja yrityksille.

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	4
Hallituksen toimintakertomus 1.1. – 31.12.2014	6
Tilinpäätös	15
Tilinpäätösten laatimisperiaatteet	15
Riskit ja riskienhallinta	21
Tunnuslukujen laskentakaavat ja -periaatteet	28
Emoyhtiön tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot	30
Konsernin tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot	60
Hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä	87
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	87
Tilinpäätösmerkintä	88
Tilintarkastuskertomus	89
Hallintoneuvoston lausunto	90

Lähellä läpi elämän

LähiTapiolassa on innokkaita autoilijoita, äitejä ja isiä, urheilijoita, koiran- ja kissanomistajia, veneilijöitä, talonrakentajia, maailmanmatkaajia, sijoittajia ja yrittäjiä. Siksi meillä on näiden asioiden turvaamiseen sellaisia ratkaisuja, joita itse haluamme ja käytämme. Huolehdimme tärkeimmistä asioistasi asiantuntemuksella ja aidosti välittäen.

LähiTapiola lyhyesti

LähiTapiola-ryhmä on keskinäiseen yhtiömuotoon perustuva, asiakkaiden omistama yhtiöryhmä, joka palvelee henkilö-, maatala-, yrittäjä-, yritys- ja yhteisöasiakkaita. Tarjoamme vahinko- ja henkivakuuttamisen sekä sijoittamisen ja säästämisen palvelut. Kauttamme saa myös eläkevakuuttamisen ja pankin palvelut.

LähiTapiola Henkiyhtiö lyhyesti

LähiTapiola Henkiyhtiön toimialaan kuuluvat henkilöasiakkaille, yrityksille ja yhteisöille myönnettävät henkivakuutukset: riskihenkivakuutukset, vapaaehtoiset eläkevakuutukset, säästöhenkivakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset.

Turvaa kaiken ikää henkilöasiakkaille

- Turvaa elämän isoihin riskeihin itsellesi ja läheisillesi
- Varaudu ikääntymiseen
- Vaurastu avullamme
- Palvelemme kaikissa LähiTapiolan toimipisteissä, puhelimesta ja verkossa

Jatkuvuutta ja menestystä yrityksesi toimintaan

- Turvaamalla henkilöstösi varmistat yrityksesi toimintakykyä
- Asiantuntijamme auttavat henkilöstöriskien hallinnassa
- Asiantuntemuksemme on käytössäsi niin henkilökohtaisesti kuin verkossa
- Haluatko lisää tehokkaita työtunteja ilman lisäkustannuksia? Tutustu henkilöstöpaketteihimme.

Henkiyhtiö kasvoi painopistealueillaan

”

Haluamme kannustaa asiakkaitamme hoitamaan henkivakuutusturvansa kuntoon.

Tuloksellisesti vuosi oli hyvä. Markkinaosuus kasvoi painopistealueilla, eli riskihenkivakuutuksessa ja maksuperusteisessa ryhmäeläkevakuutuksessa. Kehitimme uusia tuotteita ja palveluita ja vahvistimme myyntiä vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin.

Minna Kohmo, toimitusjohtaja

Henkivakuuttaminen on osa LähiTapiola-ryhmän perusvakuutustarjontaa. Myyntipotentiaalia riittää, sillä henkivakuuttamisaste on edelleen alhainen niin Suomessa kuin myös LähiTapiola-ryhmän asiakkaiden keskuudessa.

Riskihenkivakuuttaminen on Henkiyhtiön painopistealueita, samoin kuin maksuperusteinen ryhmäeläkevakuutus. Näillä osa-alueilla Henkiyhtiö kasvatti sekä maksutuloa että markkinaosuutta. Sen sijaan sijoitussidonnaisessa vakuuttamisessa ei saavutettu tavoitteita, mikä alensi maksutuloa.

Vakavaraisuusaste vahvistui ja toimintapääoma oli 4-kerertainen vähimmäisvaatimukseen nähden.

LähiTapiolan alueyhtiöt tulivat Henkiyhtiön takuupääoman omistajiksi 15 prosentin osuudella.

Onnistuimme sijoitustoiminnassa, ja sijoitustoiminnan hyvä tuotto mahdollisti asiakashyvitysten jatkuvuuden ja vakavaraisuuden vahvistamisen. Omaa pääomaa vahvistettiin 67,4 miljoonalla eurolla.

Toiminnan tehokkuus parani suunnitellusti: liikekulut alenivat ja liikekulujen kattamiseen osoitetut tuotot kasvoivat. Riskiliikkeen tulos parani merkittävästi erityisesti sairaskuluvakuutuksen pitkäjänteisen kannattavuustyön tuloksena.

Valmistautuminen Solvenssi II -sääntelyyn jatkuu

Henkiyhtiö laski marraskuussa liikkeelle 100 miljoonan euron pääomalan, joka merkittiin täysimääräisenä. Sijoittajat tulivat LähiTapiola-ryhmän ulkopuolelta ja olivat pääosin suomalaisia instituutiosijoittajia. Osan tästä lainasta yhtiö käytti maksaakseen takaisin LähiTapiola Vahinkovakuutuksesta vuonna 2008 otetun 55 miljoonan euron pääomalan. Toteutettu pääomalanjärjestely vahvisti Henkiyhtiön ja ryhmän vakavaraisuutta ja se parantaa kilpailukykyä Solvenssi II -sääntelyyn siirryttäessä.

Solvenssi II -sääntelyyn valmistautuminen jatkui. Laskentajärjestelmä otettiin käyttöön keväällä ja oma riski- ja vakavaraisuusarvio tehtiin loppusyksyllä. Henkiyhtiön hallintomallia kehitettiin vastaamaan vielä tarkemmin tulevaa lainsäädäntöä ja sen jo voimaantulleita esiasteita. Henkiyhtiön toiminnanohjauksessa on valmistauduttu ottamaan käyttöön käyvän arvon taseeseen perustuvia avaintunnuslukuja.

Myyntiä vahvistettiin vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin

Kehitimme sijoituspalvelumyynnin myyntimalleja yhteistyössä LähiTapiola Varainhoidon kanssa entistään asiakaslähtöisempään suuntaan. Alkuvuodesta lanseerasimme uuden Viisas-varainhoitopalvelun piensäästäjille ja konseptoimme uudelleen vähintään 20 000 euron sijoitusvarallisuuden omaaville tarkoitettun Vauras-mallin. Viisas ja Vauras-mallit mahdollistavat vakuutuksellisen varainhoitopalvelun myös alle 100 000 euron säästäjille. Näiden tuotteiden myyntiorganisaatiota vahvistettiin elokuusta alkaen.

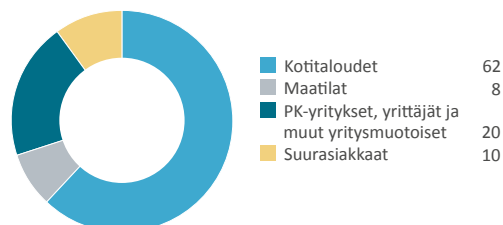
Yhteistyö S-ryhmän kanssa etenee. Yhdessä S-Pankin kanssa lanseerattiin Arkiturva-konsepti, jonka jatkokehittäminen on käynnissä. Lisäksi yhteistyössä S-Pankin ja FIM Varainhoidon kanssa kehitettiin S-Säästövakuutus- ja S-Säästövakuutus Plus -varainhoitotuotteet.

Lisäksi markkinoille tuotiin Omavara vakavan sairauden vakuutus, johon liittyy riskivakuutuksen lisäksi säästömahdollisuus.

Avainluvut

	2014	2013	2012
Liikevaihto, milj. e	626,0	644,5	572,7
Liikevoitto, milj. e	85,6	37,0	30,4
Kokonaistulos, milj. e	79,1	44,9	119,5
Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin, %	5,3	4,6	9,2
Vakavaraisuuspääoma, % vastuuvelasta	26,3	23,7	23,0
Asiakasedut, milj. e	9,8	12,3	10,8

LähiTapiola Henkiyhtiön maksutulo asiakasryhmien mukaan 31.12.2014, %

Prosesseja tehostettiin

Lokakuussa henkiyhtiö otti käyttöön uuden riskivakuutusten hoitojärjestelmän, johon siirrettiin uusmyynnin lisäksi myös vanha riskihenkivakuutuskanta. Järjestelmä mahdollistaa joustavamman ja paremman asiakaspalvelun ja sopimusten hoidon sekä nopeuttaa tuotekehityksen sykliä merkittävästi.

Keväällä 2014 yhtiöryhmässä käytiin yhteistoimintaneuvottelut suunnitelmasta henkilöstömäärän vähentämiseksi. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen toimintamalleja on muutettu asiantuntijalähtöisiksi. Yleistoimintoja ostetaan entistä enemmän ryhmän yhteisistä palveluista skaalaetujen saamiseksi. Prosessien tehostaminen ja toiminnan fokusointi ovat olleet vahvasti esillä. Muita kiinteiden kulujen säästöjä saatiin ICT-kuluista, liikekuluohjauksen tehostumisesta ja toimitilojen tiivistämisestä.

Tavoitteet vuodelle 2015

Henkiyhtiön keskeisenä päämääränä on voimakas kasvu, asiakaskokemuksen parantaminen ja taloudenohjauksen edelleen kehittäminen.

Taloudellisen toiminnanohjauksen avulla parannetaan kykyämme tuottaa asiakashyötyä. Asiakashyöty näkyy henkivakuutustuotteissamme palveluprosessien sujuvuutena ja lisäetuina. Tehostamme toimintaamme, jotta vakavaraisuus, tuottopotentiaali, liiketoiminta ja tuoteratkaisut kaikki tukevat kykyä tuottaa asiakashyötyä.

- Henkivakuutuserikoistumiseen tähtäviä yhteistyömalleja rakennetaan alueyhtiöiden kanssa.
- S-ryhmä-yhteistyön merkitys asiakasrajapinnassa lisääntyy.
- Asiakaskokemusta parannetaan kehittämällä asiakasanalytiikkaa ja rakentamalla hyödyllisempiä ratkaisuja eri elämäntilanteisiin.
- Asiakaseduista kehitetään pysyvä kilpailuetu sekä parannetaan asiakasviestintää ja asiakasprosesseja.

LÄHITAPIOLA KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1. – 31.12.2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) toimialaan kuuluvat yksityishenkilöille myönnettävät henkivakuutus tuotteet: yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset ja yksilölliset eläkevakuutukset; yrityksille myönnettävät henkivakuutus tuotteet: yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja ryhmäeläkevakuutukset sekä yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät kapitalisaatio-sopimukset.

- LähiTapiola Henkiyhtiön liikevoitto oli 85,6 miljoonaa euroa (37,0 milj. €). Kokonaistulos oli 79,1 miljoonaa euroa (44,9 milj. €). Arvostuserojen muutos heikensi kokonaistulosta 6,5 miljoonalla eurolla (paransi 7,9 milj. €).
- Vakuutusmaksutulo aleni 8,1 prosenttia 389,1 miljoonaan euroon (423,3 milj. €).
- Sijoitustoiminnan tuotto prosentti sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin oli 5,3 prosenttia (4,6 %).
- Kokonaisliikekustannussuhde, jossa on huomioitu palkkionpalautukset, oli 113,3 prosenttia (131,6%).
- Vakavaraisuusaste eli vakavaraisuuspääoma suhteessa vastuuvelkaan oli 26,3 prosenttiin (23,7 %). Toimintapääomasuhde eli toimintapääoma suhteessa vähimmäismääräänsä oli 4,0 -kertainen (3,7 – kertainen).

Asiakkaat ja asiakasedut

LähiTapiola Henkiyhtiön vakuutuksen yksityishenkilöinä ottaneiden lukumäärä oli 281 669 (283 221) ja yritys vakuutuksenottajien lukumäärä 20 567 (19 840).

Vakuutussäästöille 31.12.2014 annettavat asiakashyvitykset vahvistettiin 22.10.2014 LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen kokouksessa. Eläkevakuutuksien ja säästöhenkivakuutuksien kokonaiskorko vaihtelee 2,9 prosentin ja 4,5 prosentin välillä sopimuksen alkamishetkestä ja vakuutuslajista riippuen. Vakuutussäästöisten riskivakuutusten asiakashyvitys vaihtelee 3,0 % ja 4,0 % välissä.

Asiakashyvityksiä määrättäessä pyritään varmistamaan asiakkaiden varoille vakaa kokonaiskorko joka muodostuu laskuperustekorosta ja annettavista hyvityksistä. LähiTapiola Henkiyhtiön tavoitteena on antaa vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä ennen kuluja ja veroja kokonaiskorko, joka

- eläkevakuutuksessa ylittää euroalueen valtioiden pitkien, vähintään 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotason
- säästöhenkivakuutuksessa ylittää 5-vuotisten valtionlainojen korkotason
- rahastoivassa riskivakuutuksessa reaalin kokonaiskorko on positiivinen.

Yleisen korkotason ja sen vaihtelun lisäksi seuraavat tekijät otetaan huomioon asiakashyvityksien tasoa määriteltäessä:

- onnistuminen sijoitustoiminnassa
- kunkin vakuutuksen laskuperustekorona taso
- vakuutuksen hoitamisen kustannukset ja liikekulujen kattamiseen menevät erät
- vakavaraisuus.

LähiTapiola Henkiyhtiöstä maksettiin vuonna 2014 asiakashyvityksiä yhteensä 9,8 miljoonaa euroa (12,2 milj. €).

Toimintaympäristö

Henkivakuutus

Vakuutusyhtiölain hallintojärjestelmää koskevat säädökset tulivat voimaan 1.1.2014. Finanssivalvonnan hallintojärjestelmää ja johtoa koskevat määräykset ja ohjeet tulivat voimaan 15.12.2014. Hallintojärjestelmää koskevat säännökset ovat osa vakuutusyhtiöiden vakavaraisuus- ja vastuuvielan laskentaan liittyvää Solvenssi II –direktiivin mukaisista kokonaisuudesta, mikä on vielä jäljellä olevien määräysten osalta tulossa voimaan 1.1.2016.

1.7.2014 tuli voimaan FATCA (Yhdysvaltain veroviranomaisen Foreign Account Tax Compliance) säännöstö. Säännöstö velvoittaa ulkomaisia finanssialan yrityksiä tunnistamaan Yhdysvalloissa verovelvolliset henkilöt sekä raporttoimaan tällaisten henkilöiden sijoituksista verottajalle.

Taloussympäristö

Vuosi 2014 alkoi varsin optimistisissa tunnelmissa. Euroopassa kaksoistaantuma oli päättynyt ja kasvuodotukset vahvistuivat. Yhdysvalloissa työllisyyden paraneminen näytti jatkuvan ripeänä ja maan keskuspankki alkoi suunnitellusti vähentää rahatalouden elvytystä. Ensimmäisen kolauksen talousoptimisti koki kuitenkin jo ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. USA:n poikkeuksellisen ankara talvi supisti maan kokonaistuotantoa yllättävän voimakkaasti ja geopolittinen kriisi Ukrainassa lisäsi yleistä epävarmuutta. Kesän aikana länsimaat ja Venäjä asettivat talouspakotteita toisistaan vastaan, mikä vuoden loppua kohden alkoi selvästi vaikuttaa Euroopan talouden näkymiin.

Suomen BKT:n supistuminen pysähtyi vuoden 2014 aikana mutta trendinomainen kasvu ei vielä käynnistynyt. Kokonaistuotanto oli viime vuoden lopussa edelleen yli 5 prosenttia vuoden 2007 lopun huipputason alapuolella. Kotimaisen kysynnän kehitys oli heikkoa kuluttajien alentuneen ostovoiman sekä alhaisen investointihalukkuuden takia. Suomi myös kärsi euroalueen keskiarvoa enemmän Venäjän kaupan rajoitteista. Kesällä 2012 alkanut työttömyyden nousutrendi jatkui voimistuen vuoden loppua kohden.

Kehittyvissä talouksissa vuosi 2014 oli niin ikään odotuksia vaisempi. Kiinan talouskasvun rakenteellinen hidastuminen ei enää ollut yllätys mutta hidastumisen nopeus kylläkin. Raaka-aineiden hintojen lasku puolestaan näkyi monien Etelä-Amerikan sekä Afrikan maiden kasvuodotusten alenemisena. Vuoden jälkipuoliskolla Venäjän talous kärsi huomattavasti lännen talouspakotteista, öljyn hinnan jyrkästä laskusta sekä ruplan voimakkaasta heikentymisestä. Intia sen sijaan oli vuonna 2014 harvoja myönteisiä yllätyksiä: onnistuneella finanssi- ja rahapolitiikan yhdistelmällä Intia kykeni vahvistamaan talouden kasvutekijöitä sekä alentamaan inflaatiota.

Sijoitusympäristö

Sijoitusmarkkinoita leimasi vuonna 2014 kolme merkittävää trendiä: 1) korkotason odottamaton aleneminen, 2) dollarin huomattava vahvistuminen sekä 3) öljyn hinnan dramaattinen lasku. Euroalueella pitkien korkojen aleneminen johtui yhtäältä suhdannehuolista sekä toisaalta inflaatiovauhdin vaarallisen nopeasta hidastumisesta lähelle deflaatiota. Dollari puolestaan hyötyi USA:n kasvujohtajuudesta sekä odotuksista, joiden mukaan USA:n keskuspankki tulee normalisoimaan rahapolitiikan asemoinnin muita keskeisiä keskuspankkeja nopeammin. Öljyn hinnan lasku taas käynnistyi kysynnän ja tarjonnan epätasapainosta: tarjontakapaseettia oli viime vuosina lisätty kysynnän toteutunutta kasvuvauhtia enemmän.

Pääomaisuusluokista valtionlainat menestyivät vuonna 2014 parhaiten. Euroalueen valtionlainten vuosituohto oli keskimäärin 13 prosenttia. Teollisuusmaiden osakekurssit tuottivat dollarimääräisesti noin 5 prosenttia, mutta euron voimakkaan heikkenemisen vuoksi euromääräiset tuotot kohoivat 19,5 prosenttiin. Kehittyvien talouksien osakkeiden kokonaistuohto oli euroissa 11,5 prosenttia. Valuuttamarkkinoilla euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin (-12 %) ja Ison-Britannian puntaan (-6,5 %) nähden. Japanin poikkeuksellisen talouspoliittisen kokeilun seurauksena jenin yleinen heikkeneminen jatkui. Euroon nähden jenin heikentyminen kuitenkin jäi marginaaliseksi (-0,1 %).

Konsernirakenne

LähiTapiola Henkiyhtiön konserniin sisältyivät emoyhtiön lisäksi 27 (26) asunto- ja kiinteistöyhtiötä ja 5 (5) muuta yhtiötä, jotka eivät harjoita liiketoimintaa.

Osakkuusyhtiöitä ovat LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy –konserni, Tieto-Tapiola Oy -konserni, Tapiolan Alueen kehitys Oy, LähiTapiola Varainhoito Oy, LähiTapiola Palvelut Oy, S-Pankki Oy -konserni ja 3 (3) kiinteistöyhtiötä sekä 2 (2) muuta yhtiötä, jotka eivät harjoita liiketoimintaa.

Hallituksen toimintakertomuksen sisältö keskittyy lähinnä konsernin emoyhtiön eli LähiTapiola Henkiyhtiön toiminnan kuvaamiseen ja nimenomaan konsernikokonaisuuteen liittyvässä asiayhteydessä on tällöin erikseen viittaus konserniin.

Konsernitilinpäätös

LähiTapiola Henkiyhtiön emoyhtiön ja konsernin vakuutus-toiminnan luvut ovat samat. Konsernin voitto tilikaudelta oli 63 427 635,20 (12 690 961,00) euroa ja taseen loppusumma 3 981 864 363,16 (3 639 532 904,35) euroa.

Henkivakuutusliiketoiminta

Vakuutusmaksutulo

LähiTapiola Henkiyhtiön vakuutusmaksutulo oli 389,1 miljoonaa euroa (423,3 milj. €), jossa oli laskua 8,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Finanssialan Keskusliiton (FK) henkivakuutuksen maksutulotilaston mukaan koko alan maksutulo nousi 10,4 prosenttia.

Maksutulon lasku aiheutui pääasiallisesti kertamaksuisten sijoitussidonnaisten kapitalisaatiosopimusten ja säästöhen-

kivakuutusten myynnin alenemisestä edelliseen vuoteen verrattuna.

LähiTapiola Henkiyhtiön riskienhenkivakuutuksen maksutulo nousi 10,8 prosenttia 70,4 miljoonaan euroon (63,6 milj. €).

LähiTapiola Henkiyhtiön eläkevakuutusten maksutulo aleni 3,8 prosenttia 95,4 miljoonaan euroon (99,2 milj. €). Yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo aleni 9,3 prosenttia ja oli 58,6 miljoonaa euroa (64,7 milj. €). Ryhmäeläkevakuutuksen maksutulo nousi 6,4 prosentilla 36,7 miljoonaan euroon (34,5 milj. €).

Finanssialan Keskusliiton mukaan LähiTapiola Henkiyhtiön maksutulon markkinaosuus oli 6,5 prosenttia (7,9 %) ja vakuutussäästöjen markkinaosuus oli 7,4 prosenttia (7,7 %).

ENSIVAKUUTUKSEN MAKSUMTULO JA MARKKINAOSUUKSET					
milj.-euroa	2014	2013	muutos-%	mos-% 2014	mos-% 2013
Riskienhenkivakuutus	70,4	63,6	10,8 %	20,2 %	18,7 %
Säästöhenkivakuutus	191,7	205,6	-6,8 %	7,5 %	9,3 %
sijoitussidonnainen	166,0	179,2	-7,3 %	6,8 %	8,5 %
perustekorkotuottoinen	25,7	26,4	-2,8 %	28,2 %	23,6 %
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	9,0	10,1	-10,9 %	22,7 %	24,1 %
Henkivakuutus yhteensä	271,2	279,3	-2,9 %	9,2 %	10,7 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	58,6	64,7	-9,3 %	12,3 %	12,0 %
sijoitussidonnainen	34,4	37,2	-7,5 %	9,7 %	9,4 %
perustekorkotuottoinen	24,3	27,5	-11,7 %	19,7 %	19,0 %
Ryhmäeläkevakuutus	36,7	34,5	6,4 %	13,2 %	12,4 %
sijoitussidonnainen	5,9	5,8	0,7 %	5,6 %	6,0 %
perustekorkotuottoinen	30,9	28,7	7,6 %	17,8 %	15,7 %
Eläkevakuutus yhteensä	95,4	99,2	-3,8 %	12,6 %	12,1 %
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	22,5	44,8	-49,7 %	1,0 %	2,3 %
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä	389,0	423,2	-8,1 %	6,5 %	7,9 %

Maksetut korvaukset

LähiTapiola Henkiyhtiön maksetut korvaukset olivat vuonna 2014 yhteensä 282,3 miljoonaa euroa (288,6 milj. €). Korvauksia maksettiin yhteensä 276,9 miljoonaa euroa (283,1 milj. €) ja korvaustoiminnan hoitokulut olivat 5,4 milj. euroa (5,5 milj. €).

Säästösummien takaisinmaksuja oli vuonna 2014 yhteensä 47,4 miljoonaa euroa (64,7 milj. €). Takaisinostojen määrä oli 69,4 miljoonaa euroa (59,7 milj. €), missä oli nousua 16,3 prosenttia edellisvuoteen nähden. Takaisinostot sisälsivät 6,3 miljoonaa euroa (1,2 milj. €) sijoitussidonnaisten kapitalisaatiosopimusten sopimuksenmukaisia pääoman palautuksia.

Muita säästökorvauksia maksettiin 7,2 miljoonaa euroa (7,6 milj. €).

Riskivakuutuskorvauksia maksettiin yhteensä 50,2 milj (51,1 milj.€). euroa ja eläkkeitä 102,7 milj. euroa (100,1 milj.€). Joulukuussa 2014 LähiTapiola Henkiyhtiö maksoi eläkettä 15.200 asiakkaalle.

Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Muihin vakuutusteknisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu jälleenvakuutuksen päättymiskorvaus. Päättymiskorvaus liittyy jälleenvakuutusopimusten uudelleen järjestelyyn, jossa henkiyhtiön jälleenvakuutukset siirtyivät Retrolta Hannover Re:lle.

Liikekustannussuhde ja liikekulut

Tuloslaskelman liikekulut vähenivät 6,6 prosenttia 40,6 miljoonaan euroon (43,5 milj. €). Korvaustoiminnan hoitokulut olivat 5,4 miljoonaa euroa (5,5 milj. €). Sijoitustoiminnan hoitokulut olivat 5,4 miljoonaa euroa (5,2 milj. €).

Kuormitustuloon suhteutettu liikekustannussuhde oli 120,2 prosenttia (138,3 %). Kuormitustulo kasvoi 8,4 prosenttia. Kuormitustulolla katettavat liikekustannukset, ilman jälleenvakuutuspalkkioita sekä sijoitustoiminnan hoitokuluja, laskivat 5,9 % prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaan kohtaan verrattuna. Mikäli liikekulujen kattamiseen käytettävät, mutta tunnuslukuihin sisällyttämättömät sijoitusrahastojen palkkionpalautukset olisi huomioitu, olisi kokonaisliikekustannussuhde ollut 113,3 prosenttia (131,6 %).

Muut tuotot ja kulut

LähiTapiola Henkiyhtiön liitännäistoimintaa/palvelumyyntiä oli myynti pääasiassa LähiTapiola Varainhoito Oy:lle.

Edellä mainitun palvelun tuottamisesta saadut tuotot sisältyvät tuloslaskelmaarään muut tuotot ja niiden tuottamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät tuloslaskelmaarään muut kulut. Liiketoimet on toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Muiden tuottojen ja kulujen nettomäärä oli -2,6 miljoonaa euroa (- 7,8 milj. €).

Vastuuvelka

LähiTapiola Henkiyhtiön vastuuvelan määrä oli tilikauden päättyessä 3 607,8 miljoonaa euroa (3 387,4 milj. €), josta varsinaisen takuutuottoisen vakuutusteknisen vastuuvelan määrä oli 2 245,8 miljoonaa euroa (2 250,2 milj. €). Sijoitusidonnaisten vakuutusten vastuuvelan määrä oli 1 362,0 miljoonaa euroa (1 137,3 milj. €). Sijoitussidonnaisen vastuuvelan osuus koko vastuuvelasta oli 37,8 prosenttia (33,6 %) ja takuutuottoisen vastuuvelan osuus oli 62,2 prosenttia (66,4 %).

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminta käyvin arvoin

LähiTapiola Henkiyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin olivat 141,9 miljoonaa euroa (121,6 milj. €) eli 5,3 prosenttia (4,6 %). Sijoitustoiminnan viiden vuoden keskimääräinen vuotuinen tuotto oli 5,5 prosenttia ja kymmenen vuoden tuotto 5,3 prosenttia.

Sijoitukset käyvin arvoin olivat 2 826,0 miljoonaa euroa (2 731,1 milj. €). Vuonna 2014 noteerattujen osakkeiden paino laski ja korkosijoitusten paino nousi allokaatiossa.

Osakesijoitukset

Osakesijoitukset olivat 550,9 miljoonaa euroa (658,3 milj. €) eli 19,5 prosenttia (24,1 %) sijoituksista. Suomalaisten osakkeiden osuus oli 9,8 prosenttia (11,8 %) noteeratuista suorista osakesijoituksista, joita oli 309,9 miljoonaa euroa (465,1 milj. €). Osakesijoitusten tuotto oli 12,1 prosenttia (16,5 %). Tilikaudella osakesijoitusten tuottoa heikensi käyttöomaisuusosakkeisiin tehty kertaluonteinen 4,8 miljoonan euron arvonalennuskirjaus.

Korkosijoitukset

Korkosijoitukset olivat 1 709,4 miljoonaa euroa (1 555,3 milj. €) eli 60,5 prosenttia (56,9 %) sijoituksista. Valtionlainojen osuus korkosijoituksista oli 28,6 prosenttia (21,9 %), yritysten joukkovelkakirjojen, vakuudellisten yritysainojen

ja muiden julkisyhteisöjen lainojen osuus 68,7 prosenttia (75,3 %) ja rahamarkkinasijoitusten 2,7 prosenttia (2,8 %). Joukkovelkakirjalainasalkun korkoriskiä kuvaava mittari eli niin sanottu modifioitu duraatio oli 3,4 (3,4) vuotta. Korkosijoitusten tuotto oli 4,1 prosenttia (1,4 %).

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 565,7 miljoonaa euroa (517,6 milj. €) eli 20,0 prosenttia (19,0 %) sijoituksista. Kiinteistösijoituksista suorien kiinteistösijoitusten osuus oli 70,2 prosenttia (76,7 %) ja epäsuorien kiinteistösijoitusten eli sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuus oli 29,8 prosenttia (23,3 %). Kiinteistöjen tuotto käyvin arvoin oli 3,1 prosenttia (2,4 %). Kiinteistösijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotto oli -0,4 prosenttia (0,1 %). Suorat kiinteistösijoitukset tuottivat 4,3 prosenttia (3,1 %). Kiinteistöjen keskimääräinen vajaakäyttöaste oli 13,0 prosenttia (13,4 %).

Tulos ja tuloksen käyttö

LähiTapiola Henkiyhtiön liikevoitto oli 85,6 miljoonaa euroa (37,0 milj. €). Riskiliikkeen tulos ilman etuusperusteista ryhmäläkevakuutusta oli 18,1 miljoonaa euroa (11,1 milj. €). Kustannusliikkeen tulos oli -7,8 miljoonaa euroa (- 13,6 milj. €) tappiollinen ja korkoliikkeen tulos oli 118,2 miljoonaa (72,2 milj. €) euroa voitollinen. Liikevoittoon vaikuttavat muut erät heikensivät tulosta 43,0 miljoonaa euroa (- 32,6 milj. €). Edellä mainittuun summaan sisältyy vastuuvelan korkotäydennystä 44,2 miljoonaa euroa (36,8 milj. €).

Asiakashyvityksiä maksettiin yhteensä 9,8 miljoonaa euroa (12,3 milj. €). Tulevien lisätujen vastuuta purettiin 7,1 miljoonaa euroa ja se käytettiin asiakashyvityksiin. Tulevien lisätujen vastuun kokonaismäärä oli 77,4 miljoonaa euroa (80,6 milj. €).

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaisen ns. kohtuusperiaatteen mukaan vakuutusyhtiön on, mikäli yhtiön vakavaraisuus sen sallii, palautettava kohtuullinen osa ylijäämästä lisätetuina sellaisille vakuutuksille, joilla on oikeus ylijäämän perusteella jaettaviin lisätuihin.

LähiTapiola Henkiyhtiö soveltaa kohtuusperiaatetta siten, että se käyttää ylijäämänsä pääosin lisätuihin ja vakavaraisuuden vahvistamiseen sekä maksaa takuupääoman ja pääomallainan merkitsijöille markkinaehtoisien tuottojen.

Tilinpäätöksen laatimisperiaate -liitetiedossa on annettu selvitys kohtuusperiaatteen soveltamisesta ja lisätujen jakamista koskevista tavoitteista sekä kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuosina 2005 - 2014.

Takuupääoma

LähiTapiola Henkiyhtiön takuupääoma on yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 19 990 812,50 euroa ja enintään 79 963 250 euroa, jaettuna vähintään 396 250 ja enintään 1 585 000 nimetylle henkilölle asetettuun takuusuuteen.

Henkiyhtiön takuupääomaa korotettiin 5 549 500 eurolla toteuttamalla LähiTapiola-ryhmään kuuluville alueellisille keskinäisille vahinkovakuutusyhtiöille (Alueyhtiöt) suunnat-

tu maksullinen takuusuusanti. Alueyhtiöille tarjottiin merkittäväksi yhtiön liikkeeseen laskemia uusia takuusuuskuksia 110 000 kappaletta merkintähintaan 50,45 euroa kappaleelta. Merkintähinta vastaa määrää, joka saadaan jakamalla olemassa ollut takuupääoma 32 036 005,12 euroa takuusuuskuksien ennen antia olleella lukumäärällä 635 000 kappaletta. Takuupääomaksi muodostui korotuksen jälkeen 37 585 505,12 euroa ja takuusuuskuksien lukumääräksi 745 000. Alueyhtiöt rekisteröitiin Henkivakuutusyhtiön omistajiksi 1.7.2014.

Samassa yhteydessä LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö osti 20.5.2014 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elolta sen omistamat 8 000 kappaletta takuusuuskuksia samalla kappalehinnalla kuin takuusuusannissa.

Takuupääoman omistajat ja näiden osuudet takuupääomasta olivat 31.12.2014 seuraavat:

Yhtiö	Takuu- osuuksia	Omistus- osuus %
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	635 000	85,2 %
LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 747	0,8 %
LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 455	1,0 %
LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	6 318	0,8 %
LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 865	0,7 %
LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 293	0,4 %
LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 773	0,8 %
LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 433	0,6 %
LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 889	0,7 %
LähiTapiola Lännen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 857	0,8 %
LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 159	1,0 %
LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	10 478	1,4 %
LähiTapiola Satakunta Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 846	0,5 %
LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 798	0,6 %
LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 012	0,5 %
LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 647	1,0 %
LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 024	0,9 %
LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	8 956	1,2 %
LokalTapiola Sydäkusten Ömsesidigt Försäkringsbolag	1 753	0,2 %
LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag	5 697	0,8 %
YHTEENSÄ	745 000	100,0 %

Pääomalaina

LähiTapiola Henkivakuutusyhtiö laski liikkeelle 26.11.2014 yhteensä 100 000 000 euron pääomalainan. Lainan maturiteetti on kymmenen vuoden kuluttua 26.11.2024 ja ensimmäinen mahdollinen takaisinmaksuhetki on 26.11.2019. Lainalla ei ole vakuutusta.

Samassa yhteydessä LähiTapiola Henkivakuutusyhtiö maksoi takaisin LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön kanssa aiemmin solmitut pääomalainasopimukset. Näiden pääomalainasopimusten yhteismäärät olivat 55 000 000 euroa.

Pääomalainan pääasialliset lainaehdot on kerrottu taseen liitetiedoissa liitteessä 18.3 Pääomalainat.

Vakavaraisuus

LähiTapiola Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma, joka kuvaa määrää jolla vakuutusyhtiön varat ylittävät velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset oli 556,3 miljoonaa euroa (486,5 milj. €) ja toimintapääoman vähimmäismäärä oli 137,5 miljoonaa euroa (133,1 milj. €). Toimintapääomasuhde eli toimintapääoman määrä suhteessa sen vähimmäismäärään oli 4,0-kertainen (3,7-kertainen). Vakavaraisuuspääoma oli 654,0 miljoonaa euroa (578,0 milj. €). Vakavaraisuusaste oli 26,3 prosenttia (23,7 %).

Vakuutus- ja rahoitusryhmän vakavaraisuus

LähiTapiola-ryhmä on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain tarkoittama ryhmittymä. Vakuutus- ja rahoitusryhmään kuuluvat vakuutusalan yritykset ovat: LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja sen konsolidoimaton tytäryhtiö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva; 19 alueellista vahinkovakuutusyhtiötä, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö; rahoitusalan yritykset: S-Pankki Oy ja LähiTapiola Varainhoito Oy sekä vakuutus- ja korvaustoinnin ja hallinnollisia palveluja tarjoava yritys LähiTapiola Palvelut Oy, kiinteistösijoitus- ja kiinteistöpalveluja tarjoava yritys LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy ja ICT- palveluyritys Tieto-Tapiola Oy. LähiTapiola-ryhmän johdossa oleva yritys on LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö. Ryhmän koordinoivana valvontaviranomaisena toimi Finanssivalvonta.

LähiTapiola -ryhmä

Tilinpäätös 2014

VAKUUTUS- JA RAHOITUSRYHMITTYMÄN VAKAVARAISSUUS

	31.12.2014 Milj. euroa	31.12.2013 Milj. euroa
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen omien varojen määrä	1 211,4	1 162,5
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen ja ryhmittymään kuuluvien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten välinen moninkertainen pääoman käyttö	-201,5	-221,7
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen oikaistu omien varojen määrä	1 009,8	940,8
Tytär- ja omistusyhteisyrityksinä olevien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten omien varojen yhteensä	492,8	543,9
Moninkertainen pääoman käyttö	-31,3	-90,7
Rahoitus- ja vakuutusalan tytäryhtiöiden omien varojen oikaistu määrä	461,5	453,1
Ryhmittymän omat varat	1 471,4	1 393,9
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen omien varojen vähimmäismäärä	142,1	142,1
Rahoitus- ja vakuutusalan tytäryhtiöiden omien varojen vähimmäismäärä	302,1	280,5
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä	444,2	422,6
Ryhmittymän vakavaraisuus	1 027,2	971,3
Ryhmittymän vakavaraisuusuhde	3,3	3,3

Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta edellyttää, että ryhmittymän omien varojen määrän on jatkuvasti oltava vähintään yhtä suuri kuin ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä. Laskelman perusteella voidaan tode-

ta, että ryhmän vakavaraisuus on 3,3 (3,3) -kertainen minimimääräänsä nähden.

Riskiasema

LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnasta. Hallitus määrittää eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Yhtiössä laaditaan vuosittain sijoitus- ja riskienhallintasuunnitelmat, jotka hyväksytään hallituksessa. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Liiketoimintayksiköt tunnistavat ja analysoivat toimintaa tai tavoitteita uhkaavat riskit sekä strategia- ja vuosisuunnitelun yhteydessä että päivittäisessä toiminnassa. Riskeihin varautumisen tarkeys arvioidaan analysoimalla niiden toteutumisen todennäköisyyden lisäksi mahdollisesta realisoitumisesta aiheutuvia vaikutuksia. Toimitusjohtaja ja liiketoimintayksiköiden johtajat vastaavat omaan toimintaansa liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta.

Riskienhallinnan valvonta on vastuutettu aina muulle kuin operatiivisesta toiminnasta vastaavalle taholle. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja hallitusta valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Hallintoneuvoston yhteistyövaliokuntaa avustava Tarkastusvaliokunta valvoo ja arvioi osaltaan riskejä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, henkivakuuttamisen vakuutusriskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategisen tahtotilan riskit. Markkinariski johtuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun. Henkivakuuttamisen merkittävimmät vakuutusriskit ovat kuolevuuteen, eliniän pituuteen ja sairastuvuuteen liittyvät riskit sekä asiakaskäyttäytymiseen liittyvät sopimusten ja vakuutusmaksujen maksamisen keskeytymisen riskit. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toimintaympäristön ja strategisen tahtotilan riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön liittyvät riskit.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa Riskit ja riskienhallinta-osiossa.

LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto ja johtaminen

LähiTapiola Henkiyhtiön hallinnoinnissa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutusalaan koskevaan lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola Henkiyhtiö on antanut toimintakertomuksesta erillisenä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin suosituksen 54 mukaisella tavalla (15.6.2010). LähiTapiola hallintojärjestelmää koskevia tietoja on myös laajemmin saatavilla yhtiön Internet-sivulta www.lahitapiola.fi

Yhtiökokous

LähiTapiola Henkiyhtiön yhtiökokous oli 8.5.2014. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2013, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus yhtiön hallinnolle ja toimitusjohtajalle sekä valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvoston erovuoroisista jäsenistä valittiin uudelleen Hannu Anttila (strategiajohtaja, Metsäliitto-konserni), Jari Bachman (toimitusjohtaja, Kasola Oy), Vesa Ekroos (hallituksen puheenjohtaja, Balustrade Oy), Jouko Havunen (kauppatieteiden lisensiaatti), Pekka Ilmivalta (viestintä- ja vastuullisuusjohtaja, Veikkaus Oy), Merja Lehtonen (kotitalousopettaja, Riihimäen kaupunki), Ahti Manninen (kauppaneuvos), Marita Modenius (opetusneuvos), Mika Mäkeläinen (toimitusjohtaja, GTW Group Oy), Totti Salko (toimitusjohtaja, Merle Oy) ja Jouko Setälä (toimitusjohtaja, Maaseutukeskusten liitto ry).

Uusina jäseninä valittiin Jari Annala (johtaja, SOK), Juha Hakkarainen (metsäjohtaja, MTK ry), Minna Talvio (varatoimitusjohtaja, johtava lääkäri, Eloni Oy), Harri Tuomi (toimitusjohtaja, Satakunnan Osuuskauppa) ja Yrjö Välimäki (toimitusjohtaja).

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka vastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

Yhtiökokouksessa päätettiin lisäksi yhtiön takuupääoman korottamisesta 5 549 500 eurolla toteuttamalla LähiTapiola-ryhmään kuuluville alueellisille keskinäisille vakuutusyhtiöille suunnattu takuusuusanti.

Hallintoneuvosto

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 5.6.2014. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin kauppatieteiden lisensiaatti Jouko Havunen. Hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin EL-kori Oy:n toimitusjohtaja Marjut Nordström, 2. varapuheenjohtajaksi Suomen Mielenterveysseuran toiminnanjohtaja Marita Ruohonen ja 3. varapuheenjohtajaksi vakuutusneuvos Ralf Wickström.

Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 88,1 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston jäsenille maksetut palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vakuusitoumukset ovat tuloslaskelman liitteessä 3.

Hallintoneuvoston valiokunnat

Yhteistyövaliokunta

LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 5.6.2014. Yhteistyövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Timo U. Korhonen ja varapuheenjohtajaksi Jouko Havunen.

Yhteistyövaliokunta kokoontui 10 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 91,25 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunnan tarkastusvaliokunta

Yhteistyövaliokunnan tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Jouko Havunen (pj), Pauliina Haijanen ja Marjut Nordström.

Tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 100 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunnan palkitsemisvaliokunta

Yhteistyövaliokunnan palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Timo U. Korhonen (pj), Jouko Virranniemi ja Ralf Wickström.

Palkitsemisvaliokunta kokoontui kuusi kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 88,9 prosenttia jäsenistä.

Hallitus

Hallituneuvoston 5.6.2014 tekemän päätöksen mukaan hallitusta täydennettiin 1.8.2014 alkaen kahdella uudella jäsenellä, joiden toimikausi päättyy samaan aikaan muiden hallituksen jäsenten toimikausien kanssa vuoden 2015 lopussa. Uusiksi hallituksen jäseniksi 1.8.2014 – 31.12.2015 valittiin ekonomi, MBA Philip Aminoff ja KTM, KHT Hannu Niilekselä.

Hallituksen jäsenet 1.1.2014 alkaen

- pääjohtaja Erkki Moisander, puheenjohtaja
- hallituksen puheenjohtaja Philip Aminoff (Electrosonic Group Oy Ab), 1.8.2014 alkaen
- toimitusjohtaja Harri Lauslahti (LähiTapiola Palvelut Oy)
- toimitusjohtaja Hannu Niilekselä (Hanicon Oy), 1.8.2014 alkaen
- toimitusjohtaja Jari Sundström, varapuheenjohtaja (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö)
- yhtiöryhmän johtaja Jari Eklund
- toimitusjohtaja Marjatta Leiviskä (LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö)
- toimitusjohtaja Pentti Kuusela (LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö)

Hallitus kokoontui 20 kertaa. Kokouksiin osallistui 93,3 prosenttia jäsenistä. Hallitukselle maksetut palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahallaiset ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset ovat tuloslaskelman liitteessä 3.3.2.

Toimitusjohtaja

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Minna Kohmo. Varatoimitusjohtaja on diplomi-insinööri, SHV Janne Pesonen.

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja luontoisedut olivat yhteensä 278 076 euroa johon sisältyy tulospalkkio 32 269 euroa. Tulospalkkiosta on viivästetty myöhemmin maksettavaksi 48 403 euroa. Johdon tulospalkkio perustuu vuosittain toteutukseen. Toimitusjohtajan eroamisikä on 63 vuotta. Toimisuhteen ennenaikaisesta päättämisestä on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

Valvova viranomainen

LähiTapiola Henkiyhtiö on julkisen valvonnan alainen Henkiyhtiö, jota valvoo Suomen Pankin yhteydessä toimiva Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa

ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintatapoja sekä toimintaympäristön muutoksia.

Henkilöstö

Vuoden alussa LähiTapiola-ryhmän yhtiöissä käytiin yhteistoimintaneuvottelut henkilöstömäärän vähentämisestä. Yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena olivat kannattavuuden parantaminen kustannussäästöillä, sekä toimintatapojen ja toiminnan tehostaminen uudelleenjärjestelyillä.

Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena LähiTapiolan henkilöstömäärä väheni tuotannollisin ja taloudellisin perustein yhteensä 244 työntekijällä (arvio vähennysmäärästä oli 400 henkilöä). Henkilöstövähennyksillä ja muilla tehostamistoimilla tavoiteltiin ryhmätasolla noin 20 miljoonan euron kustannussäästöjä vuodelle 2014. Luonnollinen poistuma ja muu vaihtuvuus hyödynnettiin täysimääräisesti yhteistoimintamenettelyn aikana. Henkilöstömäärän vähennykset painottuivat tuki- ja kehitystoimintoihin, mutta ne koskivat myös vahinkovakuutus-, henki- ja alueyhtiöitä. LähiTapiola käynnisti useita tukitoimia vähennysten kohteeksi joutuneelle henkilöstölle. Toimenpiteitä olivat mm. tuki uuden työpaikan löytämiseksi sekä yrittäjyys-, muutos- ja esimiesvalmennukset.

Vuoden alussa käytiin myös S-Pankki-konsernin ja LähiTapiola Pankin yhdistymiseen ja uudelleen organisoitumiseen tähtäävä yhteistoimintamenettely. Tavoitteena oli toimintojen tarkoituksenmukainen uudelleen organisoiminen ja päällekkäisyyksien karsiminen. S-Pankki ja LähiTapiola Pankki yhdistyivät toukokuun alussa muodostaen uuden S-Pankin.

LähiTapiola-ryhmän keskustoimintojen organisaatorakenteeseen tehtiin merkittäviä muutoksia 1.6.2014. Rakennemuutosten tavoitteena oli purkaa matriisiorganisaatioita sekä selkeyttää vastuualueita ja johtamista.

Tapahtuneiden yhtiö/organisaatiomuutosten ohella on järjestelty ja neuvoteltu henkilöstön edustajien, luottamusmiesten ja työsuojeluorganisaatioiden toimintaa. Lisäksi on varmistettu, että lakisääteiset velvoitteet täyttyvät muutosten yhteydessä.

Henkiyhtiön toiminnoille palkkasummien suhteessa jaettu henkilömäärä oli keskimäärin 268 (405).

Henkiyhtiön yksiköiden henkilömäärä oli 31.12.2014 108 henkeä (143 henkeä).

Palkitseminen

LähiTapiola Henkiyhtiön palkitseminen perustuu yhtiöryhmän strategiaan ja sen pohjalta asetettuihin tavoitteisiin. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on kannustaa hyvään suoritukseen sekä motivoida ja sitouttaa henkilöitä. Palkkiojärjestelmä on osa kokonaispalkkausta ja se perustuu vuosipalkkioihin, vaikka jotkin palkkiotavoitteista voivat olla vuotta pidempää aikajaksoa mittaavia.

LähiTapiola Henkiyhtiön palkka- ja palkitsemisjärjestelmät

suunnitellaan ja valmistellaan henkilöstö-, talous-, compliance- ja riskienhallintapalveluiden sekä yhtiöiden hallinnon ja johdon yhteistyönä. Tarvittaessa konsulttina käytetään Hay Group Oy:tä. Henkiyhtiön palkka- ja palkitsemispolitiikasta sekä palkitsemisjärjestelmistä päättää hallintoneuvoston yhteistyövaliokunta pääjohtajan sekä hallituksen päätoimisten jäsenten osalta. Muun johdon osalta päätökset tehdään yhtiön hallituksessa. Yhteistyövaliokunta sekä sen alainen palkitsemisvaliokunta myös kehittävät palkitsemisjärjestelmää hallituksen jäsenten osalta ja seuraavat koko LähiTapiola-ryhmän johdon ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmän kehittämistä.

LähiTapiola Henkiyhtiön johdon palkitseminen muodostuu seuraavasti:

- palkka
- luontoisedut (auto, lounas ja puhelin)
- vuositulospalkkiot
- mahdollinen lisäeläkejärjestely

Johdon palkat perustuvat finanssitoimialan vertailutietoa hyödyntäen tehtyyn HAY-vaativuusluokitukseen ja pisteytykseen.

Johdon vuositulospalkkiointi perustuu yhtiöiden tuloksiin ja tulokseen vaikuttaviin elementteihin sekä kunkin palkkion-saajan oman liiketoiminnan ja tehtävän mukaisiin tavoitteisiin. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuihin perustuvia. Palkkio määräytyy edellä mainittujen elementtien toteuma-asteen, asemasoon perustuvan maksimipalkkio-prosentin ja vuositulospalkan tulona. Yhtiöryhmän johdon tulospalkkioiden maksimitasot vaihtelevat 30 – 100 prosentin välillä vuositulospalkasta.

Konttoritoimihenkilöiden tulospalkkion määrä on enintään 7 prosenttia vuositulospalkasta lukuun ottamatta joitakin asian-tuntijoita, joiden maksimipalkkio voi olla enintään 30 prosenttia vuositulospalkasta. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta, ja ne voivat olla joko tiimi- tai yksilökohtaisia. Tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan tuloskeskustelussa.

Sijoitusorganisaatioihin kuuluvilla henkilöillä on oma tulospalkkiomallinsa, jossa palkkio määräytyy asemasosta riippuen eri tasoilta laskettavien sijoitustuottojen perusteella. Palkkiotasojen vaihteluväli on vuositulospalkalla 10 - 83 prosenttia vuositulospalkasta.

Tulospalkkioiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja niiden maksamisesta päättävät yhteistyövaliokunta ja hallitus vuosittain tulospalkkiokausien päätyttyä. Hallitus voi yhtiön merkittävästi heikentyneen taloudellisen tilanteen johdosta päättää tulospalkkion maksamatta jättämisestä. Vastaavasti tulospalkkioperusteiden mukaisten tulospalkkioiden maksamisesta voidaan pidättäytyä, jos osoittautuu, että tavoitteet on saavutettu ottamalla sellaista riskiä, joka realisoituu ennen palkkion maksamista.

Ansaituista palkkioista ensimmäinen erä eli 40 prosenttia maksetaan henkilöille viimeistään ansaintajakson päättymistä seuraavan kesäkuun palkanmaksupäivänä. Loput 60

prosenttia maksetaan tästä ajankohdasta yhtä, kahta ja kolmea vuotta myöhemmin kolmessa yhtä suuressa erässä. Lykätyn palkkion arvo muuttuu palkitsemista koskevissa säädöksissä tarkoitettuna rahoitusinstrumenttina käytetyn LähiTapiola Vahinkovakuutusyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön taseisiin suhteutetun kokonaistuloksen (Kokonaistulos / Tase käyvin arvoin (pl. sijoitussidonnaiset henkivakuutukset), painotettuna LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön ja LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön taseiden suhteessa) mukaan ansaintajakson lopusta palkkion maksu-hetkeä edeltävän vuoden loppuun.

Lisäksi LähiTapiola-ryhmän henkilöstörahoon siirretään vuosittain toteutuneiden tavoitteiden mukainen voittopalkkioerä, joka määräytyy henkilöstörahoistalain mukaisesti pääosin yhtiöiden tulosten ja tehokkuuden perusteella. Voittopalkkiosiiro on vähennetty ennakkoarvion mukaisena tilikauden tuloksesta.

LähiTapiola Henkiyhtiön ylimmän johdon eläkeikä on 63 vuotta. LähiTapiola Henkiyhtiö on ottanut henkilöstölleen lisäeläkevakuutuksen, jolla parannetaan eläketurvaa siten, että lisäeläke kartuttaa työeläkettä tietyin edellytyksin vähintään 0,2 prosenttia vuosittain. Etuuden piiriin kuuluvat kaikki ne, joiden työsuhte yhtiöryhmässä on alkanut ennen 1.1.2013. Tämän jälkeen alkaneissa työsuhteissa lisäeläke-etuutta ei ole.

Tilikauden tapahtumia

Henkiyhtiö kasvoi painopistealueilla

Tuloksellisesti vuosi oli hyvä. Markkinaosuus kasvoi painopistealueilla riskihenkivakuutuksessa ja maksuperusteisessa ryhmäeläkevakuutuksessa. Uusia tuotteita ja palveluita kehitettiin sekä myyntiä vahvistettiin vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin.

LähiTapiola-ryhmä haluaa kannustaa asiakkaitaan hoitamaan henkivakuutusturvansa kuntoon. Henkivakuuttaminen on osa LähiTapiola-ryhmän perusvakuutustarjontaa. Henkivakuuttamisaste on edelleen alhainen niin Suomessa kuin myös LähiTapiola-ryhmän asiakkaiden keskuudessa.

Riskihenkivakuuttaminen on Henkiyhtiön painopistealueita, samoin kuin maksuperusteinen ryhmäeläkevakuutus. Näillä osa-alueilla Henkiyhtiö kasvatti sekä maksutuloa että markkinaosuutta, sen sijaan myös keskeisessä sijoitussidonnaisessa vakuuttamisessa ei saavutettu myyntitavoitteita, mikä alensi maksutuloa.

Solvensi II-sääntelyyn valmistautuminen jatkuu

Henkiyhtiö laski marraskuussa liikkeelle 100 miljoonan euron pääomalainan, joka merkittiin täysimääräisenä. Sijoittajat tulivat LähiTapiola-ryhmän ulkopuolelta ja olivat pääosin suomalaisia instituutiosijoittajia. Osan tästä lainasta yhtiö käytti maksaakseen takaisin LähiTapiola Vahinkovakuutuselta vuonna 2008 otetun 55 miljoonan euron pääomalainan. Toteutettu pääomalainajärjestely vahvisti Henkiyhtiön ja ryhmän vakavaraisuutta sekä parantaa kilpailukykyä Solvensi II-sääntelyyn siirryttäessä.

Solvensi II-sääntelyyn valmistautuminen jatkui. Laskentajärjestelmä otettiin käyttöön keväällä ja oma riski- ja vakavaraisuusarvio tehtiin loppusyksyllä. Henkiyhtiön hallinto-

mallia kehitettiin vastaamaan vielä tarkemmin tulevaa lainsäädäntöä ja sen jo voimaantulleita esiasteita. Henkiyhtiön toiminnanohjauksessa on valmistauduttu ottamaan käyttöön käyvän arvon taseeseen perustuvia avaintunnuslukuja.

Uusia tuotteita ja palveluita kehitettiin sekä myyntiä vahvistettiin vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin

Sijoituspalvelumyynnin myyntimalleja kehitettiin yhteistyössä LähiTapiola Varainhoidon kanssa entistäkin asiakaslähtöisempään suuntaan. Alkuvuodesta lanseerattiin uusi Viisas-varainhoitopalvelu piensäästäjille ja konseptoitui uudelleen vähintään 20 000 euron sijoitusvarallisuuden omaaville tarkoitettu Vauras-palvelu. Viisas ja Vauras mahdollistavat vakuutusellisen varainhoitopalvelun myös alle 100 000 euron sijoituksille. Näiden tuotteiden myyntiorganisaatiota vahvistettiin elokuusta alkaen.

Yhteistyö S-ryhmän kanssa etenee. Yhdessä S-Pankin kanssa lanseerattiin Arkiturva-konsepti, jonka jatkokehittäminen on käynnissä. Lisäksi yhteistyössä S-Pankin ja FIM Varainhoidon kanssa kehitettiin S-Säästövakuutus- ja S-Säästövakuutus Plus-varainhoitotuotteet.

Lisäksi markkinoille tuotiin uusittu Omavara vakavan sairauden vakuutus, johon liittyy riskivakuutuksen lisäksi säästömahdollisuus.

Prosesseja tehostettiin

Lokakuussa henkiyhtiö otti käyttöön uuden riskivakuutusten hoitojärjestelmän, johon siirrettiin uusmyynnin lisäksi myös vanha riskihenkivakuutuskanta. Järjestelmä mahdollistaa joustavamman ja paremman asiakaspalvelun ja sopimusten hoidon sekä nopeuttaa tuotekehityksen sykliä merkittävästi.

Keväällä 2014 yhtiöryhmässä käytiin yhteistoimintaneuvottelut suunnitelmasta henkilöstömäärän vähentämiseksi. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen toimintamalleja on muutettu asiantuntijalähtöisiksi. Yleistöimintoja ostetaan entistä enemmän ryhmän yhteisistä palveluista skaalaetujen saamiseksi. Prosessin tehostaminen ja toiminnan fokusointi ovat olleet vahvasti esillä. Muita kiinteiden kulujen säästöjä saatiin ICT-kuluista ja liikekuluohjauksen tehostumisesta sekä toimitilojen tiivistämisestä.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö sekä LähiTapiola Palvelut Oy allekirjoittivat 30.1.2015 liikkeenluovutussopimuksen, jossa vahvistettiin vuonna 2014 päätetty LähiTapiola -ryhmän yhteisten asiakas-, asiantuntija- ja tukipalveluiden tuottamisen siirto LähiTapiola -ryhmän yhtiöiden yhteisesti omistamaan LähiTapiola Palvelut Oy:hyn 1.1.2015. Järjestelyn tarkoituksena on yhtiöryhmäsynergiaa hyödyntämällä tuottaa kustannustehokkaasti palveluita LähiTapiola Palvelut Oy:n asiakasyhtiöille ja näin auttaa niitä liiketoiminnallisten ja muiden tavoitteiden saavuttamisessa.

LähiTapiola Palveluyhtiöön tapahtuneen liikkeenluovutuksen lisäksi toteutettiin myös muiden LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja LähiTapiola Henkiyhtiön yhteisorganisaation henkilöstön työsuhteiden eriyttäminen. Aiemmin henkilöstö oli työsuhteessa samaan aikaan molempiin edellä mainittui-

hin yhtiöihin ja toteutetun muutoksen jälkeen työsuhteet ovat vain yhteen yhtiöön. Liikkeenluovutuksen ja työsuhteen eriyttämisen jälkeen henkilöstön lukumäärät olivat 1.1.2015 LähiTapiola Palveluyhtiössä 1 107, LähiTapiola Vahinkovakuutuksessa 542 ja LähiTapiola Henkiyhtiössä 149.

Vastuullisuus

LähiTapiolan yhteiskuntavastuu on paikallisia ja valtakunnallisia tekoja kestävästi kehityksen sekä vastuullisen toiminnan edistämiseksi. Lähtökohtana ovat yhtiöryhmän erilaiset roolit ja vaikutukset yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Vastuullinen toiminta merkitsee ihmisten ja yhteisöjen turvallisuuden, hyvinvoinnin ja menestymisen edistämistä, taloudellisen vastuun kantamista, työyhteisöön panostamista, ympäristö- ja ilmasto-vaikutusten vähentämistä, riskien hallintaa sekä aktiivista osallistumista lähiyhteisöjen ja yhteiskunnan kehittämiseen. Käytännön tekemistä ohjaavat yhtiöryhmän yhteiset vastuullisuusperiaatteet sekä vastuullisuuslupaukset asiakkaille, henkilöstölle, ympäristölle sekä lähiyhteisöille ja yhteiskunnalle. Pääteemana on ihmisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen koko elämänkaaren ajalta.

Asiakkaiden kuuleminen ja osallistaminen on keskinäiselle yhtiölle erityisen tärkeää. Kuluneena vuonna on kehitetty muun muassa asiakaspalautejärjestelmää ja asiakkaiden osallistumisen tapoja. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen ovat olleet keskeisiä panostuksen kohteina vuonna 2014. LähiTapiola pyrkii tavoitteellisesti vähentämään ympäristö- ja ilmasto-vaikutustaan erilaisin keinoin, kuten rakennuttamisen ratkaisuihin, omistamiensa kiinteistöjen energiatehokkuudella ja sähköisten palvelujen ja toimintatapojen edistämällä. Uusiutuvan energian käyttöä lisätään tuulivoimasijoitusten kautta. Vakavaraisuudesta huolehtiminen on keskeinen osa vakuutusyhtiön taloudellista vastuuta ja tukee yhteiskunnallista vakautta.

LähiTapiolan alueyhtiöiden läsnäolo lähiyhteisöissään tuo turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen teot ihmisten arkeen ympäri Suomen. Yhteiskuntavastuun kumppaneiden kanssa pyritään vaikuttamaan yhteiskunnallisiin haasteisiin. Ihmisten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ollaan mukana ehkäisemässä Suomen punaisen ristin Ystävötoiminnan kautta. Marttojen kanssa on edistetty nuorten taloudellista osaamista Pidä rahoitasi kiinni -kurssien muodossa sekä oltu mukana uudessa nuorten itsenäistymistä tukevassa Aikuispakkauksessa. Suomen luonnonsuojeluliiton Negawatt-hankkeen avulla on lisätty ihmisten tietoisuutta energiatehokkaista asumisen ja remontoinnin ratkaisuista sekä energiansäästöstä. Lisäksi vuoden 2014 aikana on edistetty muun muassa paloturvallisuutta, vesillä liikkumisen turvallisuutta, liikenneturvallisuutta sekä osallistuttu henkilöstön voimin Joulupuu-keräykseen vähävaraisten perheiden hyväksi.

LähiTapiola on sitoutunut Kansainvälisen kauppakamarin ICC:n julkaisemaan Elinkeinoelämän peruskirjaan kestävästä kehityksestä sekä vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. Espoon Tapiolan toimitalo on mukana WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmässä.

LähiTapiola-ryhmän vuosiraportissa 2014 ”Lähellä läpi elämän” raportoidaan yhteiskuntavastuusta laajemmin. Se on luettavissa osoitteessa www.lahitapiola.fi/vastuullisuus.

Tulevaisuuden näkymät

Henkivakuutustoiminta

Henkiyhtiön keskeisenä päämääränä on asiakaskokemuksen parantaminen asiakashyötyjen kautta sekä voimakas kasvu ja kasvun ohjaaminen tuloksentekevyyden parantamiseen.

Taloudellista toiminnanohjausta edelleen kehittämällä parannetaan yhtiön kykyä tuottaa asiakashyötyä. Asiakashyöty näkyy henkivakuutustuotteissa palveluprosessien sujuvuutena sekä alennuksina ja lisäetuina. Toimintaa tehostetaan, jotta vakavaraisuus, tuottopotentiali, liiketoiminta ja tuoteratkaisut kaikki tukevat kykyä tuottaa asiakashyötyä.

- Myyntiorganisaatioita vahvistetaan ja myynnin yhteistyömalleja rakennetaan alueyhtiöiden kanssa
- S-ryhmä- yhteistyön merkitys asiakasrajapinnassa lisääntyy
- Asiakaskokemusta parannetaan kehittämällä prosesseja, asiakasanalytiikkaa ja rakentamalla hyödyllisempiä ratkaisuja eri elämäntilanteisiin
- Asiakaseduista kehitetään pysyvä kilpailuetu

Sijoitustoiminta

Euroalueen kasvunäkymä on kroonisesti heikentynyt väestön ikääntymisen, julkisen sektorin ylivelkaantumisen sekä pankkijärjestelmän ongelmien vuoksi. Samanaikaisesti deflaation riski on kasvanut, mitä voimistavat öljyn ja raaka-aineiden hintojen lasku sekä Kiinan talouskasvun pysyvä hidastuminen. Kasvun tukemisessa on nojaututtu liikaa Euroopan keskuspankin toimiin, joita rajoittavat jäsenmaiden näkemyserot keskuspankin mandaatin laajuudesta. Talouspolitiikassa ei ole kyetty toimeenpanemaan riittävästi rakenneuudistuksia, jotka parantaisivat pitkän aikavälin kasvupotentiaalia ja lisäisivät siten yritysten kannustimia työllistää ja investoida. Suomi on tässä suhteessa yksi euroalueen suurimmista epäonnistujista.

Euroopassa nimellisen bruttokansantuotteen kasvuodotus tuleville vuosille on edelleen hyvin alhainen. Tämän seurauksena korkotasolla on vain rajalliset nousumahdollisuudet. Toisaalta kasvuanemia vaikeuttaa valtioiden velkasuhteiden korjaantumista, mikä pitää yllä riskiä eurokriisin kärjistymisestä uudelleen. Yhdysvalloissa talous näyttäisi asettuneen 2,5 – 3,0 prosentin kasvu-uralle. Työttömyysasteen ollessa jo nyt hyvin lähellä luonnollista tasapainotasoaan, keskuspankki FED:n ensimmäiset koronnostot vuoden 2015 puolivälissä ovat todennäköisiä. Riskinä tosin on, että kansainvälisen talouden hidastuminen tarttuu myös Yhdysvaltain talouteen, jolloin FED voi joutua poikkeamaan ennako-ohjeistuksestaan.

Dollarin vahvistuminen sekä öljyn ja raaka-aineiden halpeneminen ovat herättäneet huolta kehittyvien talouksien kasvun kestävydestä. Dollarin kallistuminen on eittämättä riski, sillä kehittyvien valtioiden ja niillä toimivien yritysten velasta edelleen merkittävä osa on kovissa valuutoissa.

Öljyn hinnan vaihtelulla sen sijaan on kapea-alaisemmin merkitystä. Valtaosa kehittyvistä talouksista ovat öljyn nettotuotajia, joten niiden kannalta öljyn hinnan lasku on hyvä uutinen. Suurimmissa vaikeuksissa ovat valtiot, joissa budjetti-tasapaino perustuu selvästi korkeampaan öljyn hintaan (Venäjä, Nigeria, Venezuela sekä jotkin Pohjois-Afrikan maat).

Kokonaisuutena talouden syklit ovat lyhentyneet ja talouden perustekijöiden vaihtelu lisääntynyt. Uuteen taantumaan ajaututaan korkean työttömyyden oloissa ilman, että talouspolitiikan elvytysvara olisi merkittävästi palautunut. Lisäksi talouspolitiikan toimenpiteiden ajoittaminen on entistä vaikeampaa talouspolitiikan viipeiden vuoksi.

Kansainvälisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät geopolitiisiin jännitteisiin, euroalueen ratkaisemattomiin velkaongelmiin, teollisuusmaiden deflaatioon sekä Kiinan talouden odottamattoman nopeaan jäähtymiseen.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriö ja Finanssivalvonta, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä atk-järjestelmien suunnittelumenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvonorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulosvaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintamenoonsa.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäyksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu. Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoonsa.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia käytetään ensisijaisesti sijoitussalkkujen suojaukseen. Kirjanpidollisesti johdannaisia käsitellään pääasiassa ei-suojaavina, vaikka johdannaiset toimivat tehokkaina suojauksina.

Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Ei-suojaavat sopimukset

Ei-suojaaavan tai ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata. Toimintapääomasta vähennetään ei-suojaavien johdannaissopimusten mahdollinen enimmäistappio.

Suojauslaskennan soveltaminen

Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivisen arvomuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonnousu kattaa sen. Se osa johdannaisten negatiivisesta arvomuutoksesta, joka ylittää suojattavan kohteen arvonnousun, kirjataan kuluksi. Johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus kirjataan tuotoksi suojattavasta tase-erästä kuluksi kirjattuun määrään asti. Jos suojattavasta tase-erästä ei tuloslaskelmaan kirjata arvomuutosta, ei suojaavasta sopimuksesta kirjata arvostustuottoa tai -kuluja.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

Poistot

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Huoneistojen peruskorjaukset	5 v
Atk-järjestelmien suunnittelukustannukset	5–10 v

Kiinteistöt

Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset	40–50 v
Tavaratalo-, myymälä- ja rakennukset	30–40 v
Teollisuus-, varasto ym. rakennukset	20–30 v
Rakennusten ainesosat 25 %:n menojäännöspoisto	

Kalusto

Konttorikoneet, -kalusto yms. 25 %:n menojäännöspoisto	
--	--

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen.

Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Ks. kohta "Poistot"

Vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina veloitteista vastaisuudessa mahdollisesti aiheutuvat työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat/-saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat/-saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana. Tunnuslukuja laskettaessa on otettu huomioon yhden vuoden laskennalliset verovelat.

Pääomalaina

Pääomalaina on merkitty taseen vastattaviin hankintahintaan. Velan nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkokuluksi ja vastaerä on kirjattu pääomalainan hankintahinnan lisäykseksi.

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarviointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan vertailukauppoihin perustuvalla kaupp-arvomenetelmällä. Toimitilakohteet arvioidaan kassavirtaan perustuvalla tuottoarvomenetelmällä tai kaupp-arvomenetelmällä, mikäli kauppahinta-aineisto on edustava. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratilojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon mahdollinen luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

Zillmerointiperusteet

Zillmerointia ei sovelleta.

Vastuuvelan laskentaan käytetty laskuperustekorko

Vastuuvelkaa laskettaessa on ennen 1.1.1999 myönnettyissä henkivakuutuksissa ja yksilöllisissä eläkevakuutuksissa käytetty 4,5%:n laskuperustekorkoa. Ennen 1.1.1999 myönnettyjen joustavamaksuisten yksilöllisten eläkevakuutusten kertyneiden eläke-etujen vastuuvelka on laskettu 1,8%:n laskuperustekorolla, kun vastuuvelkaan lasketaan mukaan tehdyt korkotäydennykset.

Vakuutuksissa, jotka on myönnetty 1.1.1999 ja 31.12.2002 välisenä aikana, on käytetty 3,5% laskuperustekorkoa. Kaikissa 1.1.2003 ja 31.12.2004 välisenä aikana myönnettyissä vakuutuksissa sekä 1.1.2005–31.12.2013 myönnettyissä rahastoivissa riskihenkivakuutuksissa on käytetty 2,5%:n laskuperustekorkoa. Vuonna 2005 ja sen jälkeen myönnetyille yksilöllisille henki- ja eläkevakuutuksille, sekä vuonna 2014 ja sen jälkeen myönnetyille rahastoiville riskihenkivakuutuksille käytetty laskuperustekorko on ollut 1,5%.

Edellä mainitusta poiketen vastuuvelkaa laskettaessa käytettävä perustekorko on kuitenkin laskettu 0% tasolle vuodelle 2015 ja enintään 1,5% tasolle vuosiksi 2015–2020.

Seuraavien vastuuerien laskennassa ei käytetä perustekorkoa:

- yksilöllisen henkivakuutuksen vakuutusehtojen muuttamisesta aiheutuva vakuutusmaksuvastuun täydennysvastuu
- yksilöllisen henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuuseen tehtävät lisähyvitys-, lisäsumma- ja maksunalennusvaraukset
- yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen vakuutusmaksuvastuuseen tehtävät tulevien lisäetujen varaukset

Kohtuusperiaatteen soveltaminen ja lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaisen ns. kohtuusperiaatteen mukaan vakuutusyhtiön on, mikäli yhtiön vakavaraisuus sen sallii, palautettava kohtuullinen osa ylijäämästä lisäetuina sellaisille vakuutuksille, joilla on oikeus ylijäämän perusteella jaettaviin lisäetuihin.

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö soveltaa kohtuusperiaatetta siten, että se käyttää ylijäämäänsä pääosin lisäetuihin ja vakavaraisuuden vahvistamiseen sekä maksaa riskipääoman merkitsijöille markkinaehtoisena tuoton.

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutetuille vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä ennen kuluja ja veroja kokonaistuotto, joka eläkevakuutuksessa ylittää euroalueen valtioiden pitkien, vähintään 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotason ja säästöhenkivakuutuksessa vastaavasti 5-vuotisten valtionlainojen korkotason. Rahastoivassa riskivakuutuksessa tavoitteena on, että reaalin kokonaiskorko on positiivinen.

Vakuutussäästöjen kokonaistuottotavoitteena ilmaistua lisäetutavoitetta ei sovelleta sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin eikä riskivakuutuksiin, joihin ei liity vakuutussäästöä. Riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta noudatetaan siten, että riskiliikkeen ylijäämästä palautetaan asiakkaille maksunalennuksina tai riskietuuksien ilmaisina korotuksina se osa, jota ei varata riskiliikkeen heilahtelujen varalle.

Edellä kollektiivisesti kaikille eläkevakuutuksille ja säästöhenkivakuutuksille määriteltä kokonaistuottotavoitetta sovelletaan yksittäisiin vakuutussopimuksiin ottamalla huomioon hyvityksiä määrittäessä yleinen korkotaso ja sen heilahtelun voimakkuus, yhtiön onnistuminen sijoitustoiminnassa, kunkin vakuutuksen laskuperustekorko, vakuutuksen hoitamisen kustannukset, vakuutuksesta liikekulujen kattamiseen menevät erät sekä yhtiön vakavaraisuus. Asiakashyvitysten tasossa otetaan vakuutuslajeittain huomioon tarve varautua tulevaisuudessa huomattavasti kohoaviin korvausmenoihin mm. kuolleisuudessa tapahtuvien muutosten takia.

Asiakkaan vakuutussäästöille hyvitettävä kokonaiskorko muodostuu laskuperustekorosta ja annettavista hyvityksistä.

Seuraavat tekijät vaikuttavat sopimuksille maksettavaan kokonaiskorkoon:

- matalampi laskuperustekorona taso tai korkeampi liikeluokkien kattamiseksi menevän osuuden taso voi korottaa kokonaiskorkoa
- pitkäaikaisen sidotun säästämisen tuotteiden, kuten esim. eläkevakuutusten, kokonaiskorko on korkeampi kuin vapaasti takaisinostettavissa olevien vakuutusten.

Kokonaiskorko voi joissakin sopimuksissa olla korkeinta sovellettavaa laskuperustekorkoa pienempi.

Asiakashyvitysten tasossa pyritään vakauteen tasoittamalla sijoitustuottojen vaihtelua siten, että varataan hyvien sijoitustuottojen vuosina osa ylijäämästä myöhempiä vuosina jaettavaksi.

Vakavaraisuustavoitteena on sellainen laadullinen ja määrällinen vakavaraisuus, että se ei rajoita lisäetutavoitteiden mukaisten lisäetujen maksamista vakuutusosittajille.

Lisäetutavoitteiden julkaiseminen tässä muodossa perustuu vakuutusyhtiölakiin, ja tavoitteet kuvaavat ylijäämän jakautumista oman pääoman ja vakuutussopimuksista johtuvan vastuuvelan välillä.

Lisäetutavoitteet eivät siten ole sellaisia yksittäistä vakuutussopimusta koskevia tietoja, joita vakuutusosittajalle tulee vakuutussopimuslain mukaan antaa, eivätkä ne sen vuoksi ole osa mitään yksittäistä vakuutussopimusta.

Lisäetutavoitteet eivät ole yhtiötä sitovia ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Yhtiön hallitus päättää vuosittain lisäeduista ja tarvittavista muutoksista lisäetujen jakamista koskeviin tavoitteisiin.

Tavoitteet ja selvitys niiden toteutumisesta julkaistaan yhtiön internet-verkkosivuilla ja tilinpäätöksessä

Lisäetujen jakamista koskevien tavoitteiden toteutuminen vuosina 2005–2014

Yhtiön lisäetutavoite on luonteeltaan pitkän aikavälin tavoite, eli sen toteutumista tulee tarkastella useamman vuoden aikavälillä. Yksittäisinä vuosina yhtiö voi jäädä tavoitteiden alle. Tästä syystä seuraavassa on tarkasteltu tavoitteen toteutumista vuosina 2005–2014, ei pelkästään vuoden 2014 osalta. Vuoden 2014 osalta voidaan todeta, että yhtiö kykeni maksamaan kaikille sopimusryhmille lisäetutavoitteen mukaista kokonaiskorkoa. Vuosina 2005–2014 maksetut kokonaiskorot ovat kaikissa sopimusryhmissä ylittäneet selvästi lisäetutavoitteen.

Lisäetutavoitteena olevat korot on määritelty seuraavasti: vuosina 2004–2006 on käytetty Saksan valtion joukkovelkakirjojen tuottoja 5 ja 10 vuoden maturiteeteille ja vuosina 2007–2014 Euroopan Keskuspankin julkaisemaa euroalueen valtioiden velkakirjojen tuottoindeksiä 5 ja 10 vuoden maturiteeteille. Vuosittaiset tuotot on laskettu päivä- tai kuukausinoteerausten keskiarvoina.

Seuraavassa on eritelty vakuutuslajeittain ja sopimusryhmittäin kokonaiskorkojen tasoja vuodelta 2014 ja aikaväliltä 2005–2014. On huomattava, että erilaisten sopimustyyppien suuren määrän takia tämä ei ole täysin kattava selvitys kokonaiskoroista jokaisen yksittäisen vakuutussopimuksen osalta. Vakuutusosittajalle lähetetyistä vuositiedotteista selviää tarkasti kunkin sopimuksen laskuperustekorona ja asiakas-hyvityksen taso.

Vakuutussäästöille maksettiin lisäetuina 6,9 miljoonaa euroa vuonna 2014. Riskivakuutuksille maksettiin korotetuina korvaussummina tai maksunalennuksina 2,5 miljoonaa euroa.

Selvitys vakuutussäästöille annetuista kokonaiskoroista vakuutuslajeittain vuosina 2005–2014

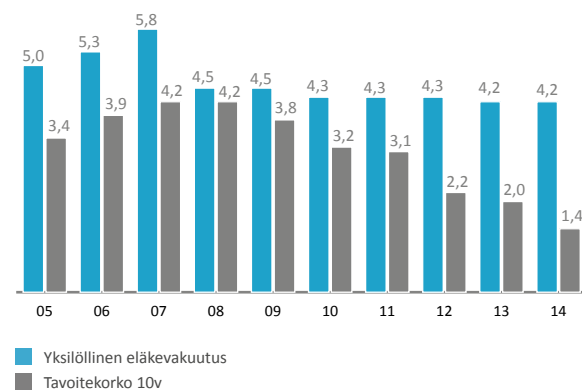
Yksilölliset eläkevakuutukset

Yksilöllisten eläkevakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2014 oli keskimäärin 4,2 % ja vaihteli tuotteesta ja laskuperustekorosta riippuen 3,1 %:n ja 4,5 %:n välillä. Kaikille tuotteille kokonaiskorko oli yli 10 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2013 oli keskimäärin 1,4 %.

Laskuperustekorko	Asiakashyvitys	Kokonaiskorko
4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	0,6 %	3,1 %
1,5 %	2,1 %	3,6 %

Seuraavassa kuvassa on esitetty yksilöllisten eläkevakuutusten kokonaiskorko verrattuna tavoitteeseen vuosina 2004–2014. Kokonaiskorko on ylittänyt tavoitteen kaikkina vuosina.

Yksilöllisen eläkevakuutuksen kokonaiskorko ja 10 vuoden korkotuotto

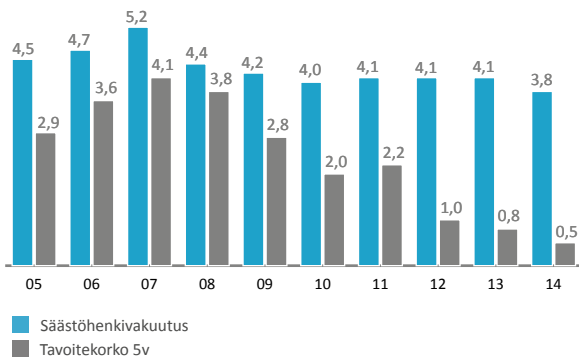
Säästöhenkivakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset

Säästöhenkivakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2014 oli keskimäärin 3,8 % ja vaihteli tuotteesta ja laskuperustekorosta riippuen 2,9 %:n ja 4,5 %:n välillä. Kaikille tuotteille kokonaiskorko oli yli 5 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2014 oli keskimäärin 0,5 %.

Laskuperustekorko	Asiakashyvitys	Kokonaiskorko
4,5 %	0,0 %	4,5 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	0,4 %	2,9 %
1,5 %	1,7 %	3,2 %

Seuraavassa kuvassa on esitetty säästöhenkivakuutus-

ten alin sovellettu kokonaiskorko verrattuna tavoitteeseen vuosina 2005–2014. Kokonaiskorko on keskimäärin ylittänyt tavoitteena olevan 5 vuoden korkotuoton ko. ajanjaksolla, vaikka korko jäi vuonna 2008 joissakin sopimuksissa hieman tavoitteen alle.

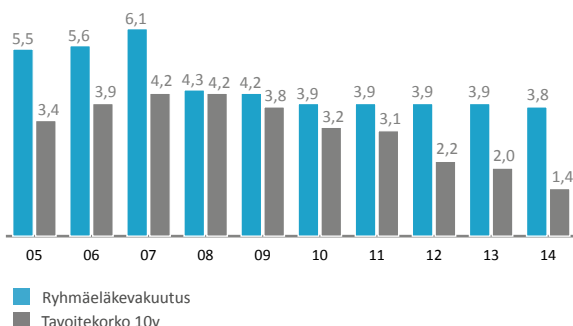

Ryhmäeläkevakuutukset

Ryhmäeläkevakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2014 oli Etueläke-vakuutuksissa 3,5 %:n ja 4,25 %:n välillä ja TOP-eläkevakuutuksissa 3,5 %:n ja 3,7 %:n välillä. Kaikkien tuotteiden kokonaiskorko oli yli 10 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2014 oli keskimäärin 1,4 %.

Laskuperustekorko	Asiakashyvytys	Kokonaiskorko
4,25 %	0,0 %	4,25 %
3,5 %	0,0 %	3,5 %
2,5 %	1,2 %	3,7 %
1,5 %	2,0 %	3,5 %

Seuraavassa kuvassa on esitetty ryhmäeläkevakuutusten alin sovellettu kokonaiskorko verrattuna tavoitteeseen vuosilta 2005–2014. Kokonaiskorko on keskimäärin ylittänyt tavoitteena olevan 10 vuoden korkotuoton kaikkina vuosina.

Selvitys riskivakuutuksille annetuista lisäeduista vuonna 2014

Voitonjakoon oikeutetuissa riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien osalta korotettujen korvaussummien tai maksualennusten muodossa. Korvaussummien korotus, sekä maksualennuksen suuruus

vaihtelee vakuutuksen alkamisajankohdan, sukupuolen ja vakuutetun iän perusteella.

Vuonna 2014 riskivakuutuksille maksettiin lisäetuja 2,5 miljoonaa euroa.

Riskivakuutuksissa lisäedut vahvistetaan etukäteen. Vuodelle 2015 on vahvistettu vastaavat lisäedut kuin vuodelle 2014.

Selostus henkilökunnan eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Elossa ja lisäeläketurva LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiössä, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Lisäedun piirissä ovat kaikki 31.12.2012 mennessä alkaneet työsuhteet 5 palveluvuoden jälkeen. Lisäeläkettä karttuu koko palvelusajalta.

Päätoimisten hallituksen jäsenten, jotka ovat työsuhteessa LähiTapiola Vahinkovakuutukseen ja LähiTapiola Henkivakuutusyhtiöön, eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Muiden johtajien eläkeikä on yleinen vanhuuseläkeikä eli 63–68 vuotta. Lisäeläketurva on järjestetty lisäeläkkeellä LähiTapiola Keskinäisessä Henkivakuutusyhtiössä.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

Irtisanomisen ja työsuhteen päättämissopimuksen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomisen tai työsuhteen päättämissopimuksen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan kuluksi kun yhtiö on sitoutunut peruuttamattomasti päättämään työntekijän työsuhteen. Irtisanottujen henkilöiden etuuksiin liittyvät erilaisten sopimusten perusteella todennäköisesti syntyvät muut velat on arvioitu tilinpäätöshetkellä ja kirjattu kuluksi ja velaksi.

Konsernitilinpäätös

Vakuutusyhtiölain mukaan konsernitilinpäätökseen yhdistellään sellaiset osakeyhtiöt ja muut niihin rinnastettavat yhtiöt, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa suoraan tai välillisesti yli puolet. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja konsernirakenne on kerrottu toimintakertomuksessa.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako, konsernin sisäiset myyntivoitot/-tappiot sekä keskinäinen omistus. Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käytäen. Vähemmistön osuus omasta pääomasta ja tuloksesta esitetään erikseen tuloslaskelmassa ja taseessa. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja myydyt tytäryhtiöt luovutushetkeen saakka.

Osakkuusyrietykset eli yrietykset, joiden äänivallasta konserni omistaa 20–50 % on yhdistelty konsernitiinipää-
tökseen pääomaosuusmenetelmällä. Asunto- ja keskinäisiä
kiinteistöyhtiöitä ei yhdistellä osakkuusyrietyksenä konserni-
tilinipäätökseen, vaikka äänivalta- ja omistusrajat täyttyisi-
vätkin Ei-keskinäiset kiinteistöosakkuusyhteisöt on yhdistelty
konsernitiinipäätökseen osakkuusyhteisöinä.

Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos on
jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tulokseen.
Vastaavat tase-erät on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja
omaan pääomaan vähemmistöosuus huomioiden. Omaan
pääomaan siirretty osuus ei ole vakuutusyhtiölain mukaan
jakokelpoista omaa pääomaa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonorotukset on asunto- ja
kiinteistöyhtiöiden osalta kohdistettu konsernissa tytäryhti-
öiden kiinteistöjen arvonorotuksiksi.

Eliminoinnin yhteydessä muodostunut konserniaktiiva
on pääsääntöisesti kohdistettu tytäryhtiön ao. omaisuuseril-
le, erien käypä arvo huomioon ottaen, ja konserniaktiiva
poistetaan suunnitelman mukaan kuten vastaava erä. Koh-
distamaton konserniliikearvo esitetään taseen vastaavissa
aineettomissa hyödykkeissä omana eränä ja se poistetaan
suunnitelman mukaan viidessä vuodessa. Konsernireservi
esitetään taseen vastattavissa omana eränä ja se tuloute-
taan enimmillään viidessä vuodessa.

Konsernin sisäistä ensivakuutusliikettä ei ole eliminoitu.

Liitetiedot riskienhallinnasta

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

1.1 Riskienhallinnan lähtökohdat

Riskienhallinnalla varaudutaan muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista johtuviin ughiin ja mahdollisuuksiin määritellyn riskinottohalukkuuden puitteissa. Näin pyritään saavuttamaan strategiset ja toiminnan tavoitteet.

Yhtiön riskienhallinta perustuu LähiTapiola-ryhmässä määriteltyihin riskienhallinnan käsitteisiin, riskienhallinnan tehtävään, tavoitetilaa ja riskinottohalukkuuteen sekä viranomaismääräyksiin. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Hyvä vakavaraisuus korostuu keskinäisen yhtiömuodon vuoksi.

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakkoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta.

Yhtiön riskinottohalukkuus perustuu seuraaville periaatteille:

- Riskinotto tukee liiketoiminnan strategisten päämäärien ja vuosisuunnitelmien toteutumista.
- Riskit mitoitetaan siten, etteivät ne vaaranna koko ryhmän tai sen yksittäisen yhtiön toimintaa tai talouden vakautta.
- Ryhmän, yhtiöiden ja toimintojen on pysyttävä niille määriteltujen riskirajojen puitteissa
- Riskien heijastusvaikutukset ryhmittymään tai sen yksittäiseen yhtiöön kyetään tunnistamaan ja ottamaan huomioon toiminnassa.

Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti yhtiö huolehtii ja tiedottaa luotettavasti riskeistään sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

1.2 Riskienhallinnan pääalueet

Yhtiön riskiluokitus perustuu seuraavaan pääluokka- ja alaluokkajakoon:

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen riskit
- Kilpailun luonteen ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Yhtiöryhmän toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit

Toiminnalliset riskit

- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Ulkoiset tekijät
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit
- Toiminnan valintojen riskit

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riskit
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymisriskit
- Vakuutusriskit

1.3 Riskienhallinnan toteuttamisen ja valvonnan vastuut

Yhtiön hallituksella on kokonaisvastuu yhtiöiden riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain yhtiön riskienhallintasuunnitelman ja muut riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti yhtiön riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä. Hallituksen työskentelyn perustaksi on laadittu työjärjestys, jossa on määritelty hallituksen tehtävät sekä säännönmukaisesti käsiteltävät raportit ja lausunnot riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä.

Hallituksen keskeisinä tehtävinä riskienhallinnassa on:

- vastata riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta siten, että se täyttää lakisääteiset vaatimukset ja on riittävällä tasolla ottaen huomioon liiketoiminnan riskit
- hyväksyä riskienhallintaan ja vakavaraisuuden hallintaan liittyvät keskeiset politiikat, periaatteet ja suunnitelmat sekä riskejä ja vakavaraisuusasemaa koskevat raportit
- päättää merkittävistä riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa koskevista toimenpiteistä
- määritellä toimintaa ohjaava riskinottohalukkuus eri tavoitealueille.

Yhtiön toimitusjohtaja ja yhtiöiden johto vastaavat yhtiön riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiön liiketoimintayksiköt vastaavat omaan toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Esiemiesten tehtävänä on varmistaa, että liiketoimintaprosesseihin sisältyvien valvontatoimenpiteiden jatkuvuus on varmistettu ja että aina on käytettävissä luotettavaa ja ajantasaista tietoa valvonnan tuloksista. Eri johtoryhmien ja toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty niiden tehtävät riskienhallinnassa.

Jokainen LähiTapiolassa työskentelevä henkilö vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta omassa työssään ja on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista ensisijaisesti omalle esimiehelleen tai muille riskienhallinnan vastuuhenkilöille.

Riskienhallinnan valvonta on vastuutettu aina muulle kuin operatiivisesta toiminnasta vastaavalle taholle. Eri riskienhallintaan liittyvät tahot kuten aktuaari-, riskienhallinta-, talous-, controller-, compliance- ja taseenhallintatoiminnot avustavat yhtiön hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnan ja riskien seurannan käytännön toteuttamisessa.

Sisäinen tarkastus tukee yhtiön hallitusta ja johtoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa ja kehittämisessä arvioimalla määräajoin niiden toteutumista ja menettelytapoja. Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokuntaa avustava Tarkastusvaliokunta valvoo ja arvioi osaltaan riskejä. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

Eri riskiluokkiin liittyvät tarkemmat riskienhallinnan vastuutukset on kuvattu LähiTapiolan riskienhallintapolitiikkaa täydentävissä politiikoissa ja riskiluokakohtaisissa toimintaperiaatteissa.

1.4 Raportointi

Raportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa, kattavaa ja ajan tasalla olevaa taloudellista informaatiota päätöksenteon pohjaksi. Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla, kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä sekä sillä, että liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

Yhtiön hallituksen, johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty säännönmukaisesti käsiteltävät raportit ja lausunnot, jotka käsittelevät kattavasti keskeisimpiä riskejä ja niiden riskienhallintaa. Valvontaviranomaisten antamissa määräys- ja ohjekokoelmissa määritellään viranomaisille toimitettavat riskeihin ja riskienhallintaan liittyvät raportit ja muut selvitykset.

2. Vakavaraisuuden hallinta

2.1 Vakavaraisuuden hallinnan yleiset periaatteet

LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuva varmistaminen koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella keskinäinen yhtiömuoto huomioon ottaen.

LähiTapiola-ryhmän tavoitteena ja toiminta-ajatuksena on tarjota asiakkailleen kattavat vakuutus-, pankki- ja varainhoitopalvelut hyödyntäen yhtiöryhmäsynergiaa tai yhteistyössä osakkuusyhtiöiden ja kumppaneiden kanssa. LähiTapiola nähdään markkinoilla yhtenäisenä ryhmänä, vaikka se koostuukin juridisesti erillisistä yhtiöistä. Jos ryhmän yksittäisen yhtiön vakavaraisuusasema on heikentynyt tai jopa vaarantunut, voi se vaarantaa myös muiden ryhmän yhtiöiden maineen ja siten olla hyvin haitallista niiden liiketoiminnalle.

LähiTapiola-ryhmän perustamissopimuksessa on määritelty sen vakavaraisuuden hallinnan perusteet. LähiTapiola-ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmitymien valvonnasta annetun lain mukaisen ryhmän, sekä tulevan Solvenssi II:n lainsäädännön mukaisen ryhmän. LähiTapiola Vahinkovakuutus toimii ryhmän johtavana yrityksenä ja sen tehtävänä on varmistaa, että lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset täytetään ryhmässä ja sen yhtiöissä. LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja alueyhtiöiden välillä on perustamissopimukseen liittyen solmittu ns. yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet ryhmän yhtiöiden vakavaraisuuden- ja pääomahallinnan varmistamiseksi tarvittavien (pääomahallintaan liittyvien) toimenpiteiden toteuttamisesta.

Vakavaraisuuden hallinta on osa LähiTapiola-ryhmän riskienhallintaa ja siinä noudatetaan ryhmän riskienhallintapolitiikkaa. Lähtökohtana vakavaraisuuden hallinnalle ovat voimassa oleva vakavaraisuutta koskeva lainsäädäntö sekä ryhmän ja yhtiöiden strategiat. Tältä pohjalta ryhmälle ja sen yhtiöille määritellään sisäinen vakavaraisuustavoite (riskinottohalukkuus vakavaraisuuden hallinnan osalta) ottaen huomioon riskinkantokyky suhteessa lakisääteisiin vaatimuksiin. Riskinottohalukkuuden perusteella määritellään riskinsietokyvyt (riskitoleranssit) ja riskirajat (riskilimiitit).

Keskinäisten yhtiöiden rajoitetuista ulkopuolisen lisäpääoman saantimahdollisuuksista johtuen LähiTapiola-ryhmän ja sen yhtiöiden sisäinen vakavaraisuustavoite määritellään asettamalla tavoite sille, kuinka paljon vakavaraisuuspääomaa pitää olla yli lakisääteisen tavoitteen.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on koko LähiTapiola-ryhmän ja sen yksittäisen yhtiön osalta

- varmistaa, että vakavaraisuusasema täyttää lakisääteiset vaatimukset ja sisäiset vakavaraisuustavoitteet ja että liiketoiminnan riskinotto on määritellyn riskinottohalukkuuden mukaista.
- varmistaa, että vakavaraisuusasema täyttää lakisääteiset vaatimukset myös liiketoimintaennusteissa sekä odottamattomissa mutta mahdollisissa stresseissä tai skenaarioissa.
- määrittellä ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan vakavaraisuusasemaan liittyvien vaatimusten ja tavoitteiden täyttäminen

LähiTapiola-ryhmässä vakavaraisuuden hallinnan toteuttamisessa ja valvonnassa käytetään riskienhallintapolitiikassa määriteltyä kolmen puolustuslinjan mallia (ks. riskienhallinnan yleiset periaatteet). Yhtiön hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä. Vakavaraisuuden hallinnan toteuttamisen ja seurannan menettelytavat määritellään yhtiön hallituksen hyväksymissä LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden hallinnan periaatteissa ja LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden hallintasuunnitelmassa.

LähiTapiola-ryhmä ja sen yhtiöt tekevät vuosittain kattavan arvion omasta riski- ja vakavaraisuusasemastaan (ORSA-raportti). Raportissa arvioidaan vakavaraisuusasemaa laskentahetkellä ja sen kehitystä edetessä liiketoimintasuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi ORSA-raportissa arvioidaan vakavaraisuusasemaa vaihtoehtoisissa liiketoimintasuunnitelmissa ja epätodennäköisissä mutta mahdollisissa tilanteissa (stressitestit ja skenaarit). LähiTapiola-ryhmän ja sen yhtiöiden vakavaraisuutta seurataan myös säännöllisesti neljännesvuosittaisella hallitusten vakavaraisuusraportilla. Raportti sisältää lakisääteisten vakavaraisuusvaatimusten lisäksi sisäisten vakavaraisuusmittareiden arvot laskentahetkellä sekä niiden kehityksen eri skenaarioissa. Tämän lisäksi markkinariskien vaikutusta ryhmän vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuteen valvotaan ja hallitaan kuukausittaisella (tai tarvittaessa useammin) vakavaraisuusraportilla, jotka raportoidaan yhtiöiden hallituksille.

2.2 Vakavaraisuuden hallinnan ja riskienhallinnan kehittäminen valmistauduttaessa Solvenssi II:een

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusvalvontajärjestelmän uudistamiseksi on EU:ssa parhaillaan meneillään Solvenssi II -hanke, joka koskee henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä sekä vakuutusryhmiä. Tämän hankkeen tavoitteena on luoda kokonaisvaltaisesti vakuutustoiminnan riskit huomioon ottava valvontajärjestelmä. Solvenssi II -hankkeessa on hyvin keskeisessä osassa uusien yhtiön omasta riskiprofilista riippuvien määrällisten vakavaraisuusvaatimusten kehittäminen. Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuusjärjestelmä tulee koostumaan kolmesta pilarista:

- Pilari 1: Määrälliset vakavaraisuusvaatimukset
- Pilari 2: Laadulliset vaatimukset riskienhallinnalle ja sisäiselle valvonnalle sekä vaatimukset siitä, että yhtiö pystyy kokonaisvaltaisesti arvioimaan ja hallitsemaan vakavaraisuutensa ja riskinsä. Säännökset valvojen valvontaprosessista.
- Pilari 3: Raportointivaatimukset vakavaraisuudesta ja riskeistä.

Solvenssi II -direktiivin voimaantulo on lykkääntynyt alkuperäisiin suunnitelmiin verrattuna niin, että direktiivi tulee voimaan 1.1.2016. Direktiivin hallintojärjestelmää, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja omaa riski- ja vakavaraisuusarvioita koskevat säännökset ovat tulleet voimaan merkittävässä määrin jo vuoden 2014 alusta lukien vakuutusyhtiölakiin tehdyillä muutoksilla. Lisäksi EU-tason vakuutusvalvontaviranomainen EIOPA on antanut edellä mainituista asiakokonaisuuksista ja raportointivaatimuksista lisäohjeistusta, jotka tulivat voimaan Suomessa vuoden 2014 alussa osana Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmaa vakuutusyhtiöille. Nämä vaatimukset eivät aseta varsinaisesti uusia lakisääteisiä vakavaraisuusvaatimuksia vaan nykyiset pysyvät voimassa, mutta ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden pitää pystyä arvioimaan myös Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuusasema.

LähiTapiolan vakavaraisuuden hallinnassa painotetaan tällä hetkellä voimassa olevia vaatimuksia, mutta ryhmän ja sen yksittäisten vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta seurataan myös SII-pohjaisesti.

LähiTapiolan Solvenssi -hanke ja sen jatko projektit, joissa valmistaudutaan uuden sääntelyn voimaantuloon, on aikataulutettu vuosille 2011–2015 ja ne koostuvat viidestä eri osakokonaisuudesta: henkivakuutus, vahinkovakuutus, sijoitus ja taseenhallinta, ryhmä sekä SII-järjestelmän käyttöönotto. Hankkeen ensisijainen tarkoitus on ollut toteuttaa vaatimukset, jotka aiheutuvat Solvenssi II direktiivistä. Näiden pakollisten vaatimusten lisäksi hankkeen tavoitteena on taloudellisen (riskiperusteisen) toiminnanohjauksen kehittäminen, tiedonhallinnan, laskennan ja raportoinnin kehittäminen vastaamaan Solvenssi II:n ja taloudellisen toiminnanohjauksen tarpeita sekä muutoksen johtaminen siirryttäessä Solvenssi II:een ja taloudelliseen toiminnanohjaukseen.

LähiTapiola Henkivakuutus on osallistunut Solvenssi II:n kvantitatiivisiin vaikuttavuustutkimuksiin. Näissä tutkimuksissa merkittävä määrä vakuutusyhtiöistä EU:n alueella on testannut eri vaihtoehtoja pilari 1:n vakavaraisuusvaatimukseksi. Lisäksi vuonna 2014 LähiTapiola Henkiyhtiö teki ensimmäisen kerran oman riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA-raportti), joissa arvioitiin sen vakavaraisuutta myös SII-pohjaisesti. Tulosten perusteella LähiTapiola Henkivakuutus täyttää valmisteilla olevat vakavaraisuusvaatimukset.

3. Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit ja henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit. Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen markkina-arvojen tai vastuiden määrien muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, osakekurssien, valuuttakurssien tai kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiliteetti) muutoksista. Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit ovat kuolevuuteen, eliniän pituuteen ja sairastuvuuteen liittyvät riskit sekä asiakaskäyttäytymiseen liittyvät sopimusten ja vakuutusmaksujen keskeytymisen riskit.

3.1 Vakuutusriskien hallinta

3.1.1 Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Vastuuvelkaan liittyviä riskejä ovat laskuperustekorona tasoon ja takaisinostoihin liittyvä korkoriski, kuolevuuteen ja eliniän pituuteen liittyvä riski ja sairastuvuuteen liittyvät riskit. Korkoriskiä hallitaan suojaamalla johdannaisilla sijoitussalkkuja epävakaisissa markkinatilanteissa, huolehtimalla riittävän vakavaraisuuden ylläpitämisestä, alentamalla vakuutuskantojen laskennallista laskuperustekorkoa vastuita täydentämällä ja käyttämällä tuotteissa takaisinostosanktioita sekä uusissa tuotteissa turvaavan alhaista laskuperustekorkoa. Kuolevuuteen ja eliniän pituuteen sekä sairastuvuuteen liittyvää riskiä hallitaan huolellisella tuotesuunnittelulla ja vastuunvalinnalla, jälleenvakuuttamalla, seuraamalla vuosittaisin analyysien vakuutettujen havaitun kuolleisuuden ja sairastavuuden tasoa ja kehittymistä ja täydentämällä vastuita tarvittaessa. Sairausvakuutuksissa on lisäksi mahdollisuus korottaa maksuja korvausmenon nousua vastaavasti.

3.1.2 Riskienhallintaprosessit

Edellä kuvattuja riskejä hallitaan ottamalla ne huomioon vakuutustuotteiden hinnoitteluprosessissa, asettamalla yksittäisten riskien omavastuut oikeassa suhteessa yhtiön vakavaraisuuteen ja jälleenvakuuttamalla omavastuun ylittävät vastuut sekä katastrofitapahtumista johtuvat vahinkokumulaatiot. Katastrofiriskit on katettu katastrofijälleenvakuutuksella. Riskienvalinnassa noudatetaan henkivakuutuksen yleisesti käytössä olevia vastuunvalintaohjeita, yhtiölle laadittua vakuutusten merkintäpolitiikkaa ja siihen liittyvää ohjeistusta ja lisäksi tehdään taloudellisen vastuunvalinnan tarkistus vakuutettavan intressin tarkistamiseksi.

3.1.3 Vakuutustekninen vastuuvélka

Takuutuottoisen vastuuvélan laskennassa käytetty laskuerustekorko vaihtelee välillä 0–3,5 % kun tehdyt vastuuvélan korkotäydennykset otetaan huomioon. Kuolevuutena käytetään henkivakuutuksessa ja yksilöllisessä eläkevakuutuksessa vuodelta 1987 peräisin olevaa E87-kuolevuutta 20.12.2012 mennessä myönnettyjen sopimusten osalta. Tasa-arvoistettujen 21.12.2012 tai myöhemmin alkaneiden sopimusten vastuuvélan laskennassa käytetään kuolevuutena uusia tasa-arvoisia kuolevuusperusteita (HT 2012) jotka perustuvat yhtiön omasta vakuutuskannasta estimoituu kuolevuuteen.

3.1.4 Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvélasta

Seuraavassa taulukoissa on esitetty vakuutusteknisen vastuuvélan rakenne.

Vakuutusteknisen vastuuvélan rakenne

Vuosi 2014	Milj. euroa	osuus, %
Takuutuottoinen vastuuvélka	2 245,8	62,25
Henkivakuutus	489,8	13,58
Eläkevakuutus	1 377,1	38,17
Korkotäydennykset	203,8	5,65
Tulevien lisäetujen vastuu	77,4	2,14
Tasotusmäärä	97,7	2,71
Sijoitussidonnainen vastuuvélka	1 362,0	37,75
Henkivakuutus	814,2	22,57
Eläkevakuutus	547,8	15,18
Koko vastuuvélka yhteensä	3 607,8	100,00

Seuraavassa taulukossa on esitetty vakuutussäästöt perustekorottain. Taulukossa ei ole huomioitu tehtyjä korkotäydennyksiä, jotka pienentävät vastuuvélan laskennassa käytettävää perustekorkoa erityisesti 4,5 % ja 4,25 % perustekorkoisten säästöjen osalta.

Takuutuottoiset vakuutussäästöt perustekorottain ilman korkotäydennyksiä

Vuosi 2014	1,50 %	2,50 %	3,50 %	4,25 %	4,50 %	Yhteensä
Henkivakuutus	116,4	47,1	54,7	0,0	210,0	428,3
Eläkevakuutus	126,5	77,9	403,4	175,8	583,8	1 367,4
Yhteensä	243,0	125,0	458,1	175,8	793,9	1 795,7
Osuus	13,5 %	7,0	25,2 %	9,8 %	44,2 %	100,0 %

3.2 Markkinariskien hallinta

3.2.1 Lähtökohdat ja toimintaperiaatteet

Sijoitustoiminnalla pyritään pitkällä aikavälillä ja kaikissa olosuhteissa hyvään ja vakaaseen tuottoon kohtuullisella riskinotolla. Sijoitusten allokaatiota ohjaavat vakavaraisuuden, vastuuvuolen rakenteen ja katekelppoisuuden asettamat rajat sekä pääoman tuottovaatimus. Pitkällä aikavälillä sijoitustuoton on ylitettävä asiakasetupolitiikan mukainen kokonaistuottotavoite.

Sijoitukset hajautetaan riittävästi eri instrumenttiluokkien välillä ja sisällä. Yksittäisiä riskejä ja vastuita ohjataan limiitein ja sijoituskriteerein. Sijoitustoiminnan on turvattava riittävä likviditeetti kaikissa olosuhteissa. Sijoituskannan on oltava myös riittävän yksinkertainen.

3.2.2 Markkinariskien hallinnan organisointi

Yhtiön taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen asiantuntijaelin, ja se raportoi suoraan yhtiön hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että yhtiön taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Komitea valmistelee määräajoin yhtiön hallitukselle hyväksyttäväksi esityksen strategisesta markkinariskinotosta sisältäen sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitteet (limiitit). Limiitit kattavat sijoitusten hinta- ja korkoriskit mukaan lukien vastuuvuolen ominaisuudet ja vaatimukset. Asetettuja riskilimiittejä ja riskinoton tulokselisuutta seurataan jatkuvasti. Komitealla on myös pääomien hallintaan ja pääomittamiseen liittyvä päätöksentekorooli.

Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta. Johtoryhmä varmistaa, että hallituksen hyväksymän strategian mukainen sijoitustoiminnan tuottotavoite saavutetaan. Lisäksi johtoryhmä valvoo, kehittää, ohjaa ja tekee päätöksiä koskien likviditeetin ja keskittymäriskien hallintaa.

3.2.3 Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessi perustuu ohjeistukseen, sen operatiivisen noudattamisen valvontaan, säännölliseen riskiraportointiin ja itsearviointiin. Ohjeistus sisältää mm. markkinariskistrategian, sijoitussuunnitelman ja johdannaisspolitiikan. Lisäksi yhtiöllä on hyväksytyt vakavaraisuuden hallinnan, pääoman hallinnan ja likviditeetin hallinnan, keskittymäriskien hallinnan ja sijoitusriskien hallinnan periaatteet, joilla ohjataan markkinariskinottoa.

Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään sijoituskannan tavoitejakauma ja tuotto-odotukset, instrumenttikohtaiset vaihteluvälit, hajautus- ja likviditeettitavoitteet sekä päätös- ja toimivaltuudet. Hajautusperiaatteilla pyritään turvaamaan riittävä tuottotaso instrumenttiluokkien sisällä ja niiden välillä kaikissa markkinaolosuhteissa. Hajautusperiaatteet koskevat eri toimialoja, maita ja sijoituskohteita. Yksittäisiä riskejä ja vastuita ohjataan limiitein ja sijoituskriteerein. Riittävä likviditeetti turvataan sijoitusrakenteella.

Hallituksen vahvistamalla johdannaisspolitiikalla kuvataan johdannaisten käytön periaatteet. Johdannaisten avulla voidaan muun muassa rajoittaa osake-, valuutta- ja korkosijoituksiin liittyviä riskejä. Riittävällä analysoinnilla, hajautuksella, johdannaissilla ja vastapuoliriskien limiiteillä pyritään turvaamaan toimintavapaus kaikissa markkinaolosuhteissa. Kiinteistöihin liittyviä riskejä analysoidaan erikseen.

Yleisesti käytettyjen markkinariski- ja raportointimenetelmien avulla seurataan sijoitustoiminnan riskejä ja tuottoja. Näiden raporttien avulla seurataan säännöllisesti korko-, kiinteistö- ja osakesijoitusten kehitystä ja riskejä sekä valvotaan sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen toimintaperiaatteiden noudattamista. Yhtiössä on käytössä sijoituskohtaiseen riskiseurantaan perustuva riskienhallintajärjestelmä.

3.2.4 Markkinariskien ja vakavaraisuuden hallinta

Markkinariskien vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen valvotaan ja hallitaan nykyisen vakavaraisuuskäytännön (Solvenssi I) mukaisesti ja voimassaolevien ryhmiä koskevien vakavaraisuussäännösten mukaisesti. Valmistautuminen tulevaan Solvenssi II -vakavaraisuuskehikkoon on käynnissä.

Solvenssi II:ssa arvostetaan varojen ohella myös vastuuvuolien markkinaehtoisesti käypään arvoon. Vastuuvuolen arvo ja vakavaraisuuspääoman määrä riippuu erityisesti korkotasosta, ja korkoriskien hallinnan merkitys korostuu. Toinen merkittävä muutos on yhtiön riskitasoon perustuva vakavaraisuuspääoman vähimmäisvaatimus (SCR).

Lähtökohtana markkinariskien hallitsemiselle on, että yhtiön vakavaraisuus on turvattu riittävällä todennäköisyydellä vähintään seuraavan vuoden ajan. Sijoitusten arvomuutosriskiä seurataan jatkuvasti todennäköisyyksimallilla, joka perustuu sijoitusten historialliseen arvovaihteluun ja sijoitusluokkien väliseen arvomuutosten riippuvuuteen (korrelaatioon). Riskiä seurataan käyttämällä arvovaihteluna (volatiliteettina) pitkän aikavälin keskimääräisiä arvoja ja lyhyemmällä aikavälillä estimoituja riskitunnuslukuja.

Sijoitustoimintaa ohjataan tarvittaessa normaalia tiukemmin ns. liikennevaloperiaatteiden ja jatkuvan markkinariskiseurannan perusteella. Vihreä valo tarkoittaa tilannetta, jossa omaisuudenhoitajat voivat toimia sijoitussuunnitelman normaalien limiittien mukaan. Keltainen valo liittyy tilanteeseen, jossa sijoitussuunnitelman puitteissa tapahtuvat sijoitusmarkkinariskien lisäykset tai neutraali sijoitusallokaatio eivät ole enää hyväksyttäviä taseen riskillisyyden kannalta. Punaisen valon tilanteessa taseen riskillisyyden on liian korkea ja tarvitaan aktiivisia riskien vähentämistoimia. Keltaisen ja punaisen valon riskiasemassa määritellään tiukennetut rajoitukset sijoitusriskeille ja mahdolliset riskien vähentämistoimenpiteet. Kokonaisriski mitoitetaan siten, että toimintapääoma säilyy turvaavalla tasolla myös riskien toteutuessa.

3.2.5 Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Oheisessa taulukossa on sijoitusten herkkyyshanalyysi, joka kuvaa instrumenttien arvoissa tilinpäätöshetkellä tapahtuvan muutoksen vaikutusta vakavaraisuuspääomaan.

Sijoitussalkun herkkyyssanalyysi

	31.12.2014	Muutoksen vaikutus		
		Osakekurssit –20 %	Kiinteistöjen arvo –10 %	Korkotaso +1 %-yksikköä
Vakavaraisuuspääoma, milj. e	654,0	–110,2	–56,6	–57,9
Vakavaraisuusaste, %	26,3	–4,4	–2,3	–2,3
Sijoitusten tuotto-%	5,3	–4,1	–2,1	–2,2

4. Operatiivisten riskien hallinta

4.1 Riskien määrittely

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset / oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä.

4.2 Riskienhallintaprosessit

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenettelyllä vuosittain osana vuosisuunnittelu-prosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoitukset toteutetaan sekä ryhmän organisaatorakenteen (yhtiöt, ryhmäpalvelut) että erikseen erityisen tärkeiden riskialueiden (mm. juridiikka, tietoturvasuus, turvallisuus, maine) näkökulmasta. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Riskit arvioidaan toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutusten suhteen. Arvioinnin perusteella riskit priorisoidut välittömiä toimenpiteitä vaativiksi riskeiksi, aktiivista hallintaa vaativiksi riskeiksi ja riskeiksi, jotka arviointihetkellä ovat vähäisiä, mutta jotka voivat kehittyä merkittäviksi riskeiksi tulevaisuudessa. Välittömiä toimenpiteitä sekä aktiivista hallintaa vaativista riskeistä laaditaan yksilöidyt riskienhallintasuunnitelmat, jotka sisältävät mm. tiedon riskin omistajasta, valvonnasta ja raportoinnista sekä arvion nykyisten riskienhallintatoimenpiteiden riittävydestä.

Tavoiteltaessa virheettömiä ja toimintavarmoja liiketoimintaprosesseja tulee liiketoimintaprosessien sisältää riittävä määrä valvonta- eli kontrollitoimenpiteitä, joiden avulla varmistutaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Valvontatoimenpiteitä kuvataan tarkemmin yhtiön Sisäisen valvonnan politiikassa.

Toteutuneita riskejä ja läheltä piti -tapahtumia seurataan ja raportoidaan säännöllisesti. Seurannan tavoitteena on

- oppia ilmenneistä tapahtumista ja estää niiden tapahtuminen uudelleen tulevaisuudessa
- tunnistaa, mitkä ja missä ovat merkittävimmät riskit ja haasteet operatiivisessa toiminnassamme
- auttaa parantamaan ja korjaamaan toimintatapojamme, prosessejamme ja tietojärjestelmiämme.

Riskitapahtumien seuranta toteutetaan yksiköittäin. Ryhmän riskienhallintapalveluissa laaditaan kvartaaleittain yhteenvetoraportti johdolle ja hallitukselle.

Vakuutus- ja rahoitusyrityksille on säädetty velvollisuus ennalta varautua markkinoiden toimivuuden kannalta välttämättömien toimintojen ylläpitämiseen poikkeusoloissa. Käytännössä tämä tarkoittaa ennakkosuunnitelmia, organisatoristen toimintavalmiuksien luomista ja toiminnan jatkumisen turvaamiseksi etukäteen tehtäviä materiaalisia varajärjestelyjä. Jatkuvuus- ja valmiussuunnittelun avulla pyritään ennaltaehkäisemään liiketoiminnan jatkuvuutta uhkaavien häiriö- ja kriisitilanteiden syntymistä sekä luomaan edellytykset hallita näitä poikkeustilanteita ja niiden seurauksia.

Riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutus-turva)

4.3 Kuvaus olennaisista riskeistä ja odotukset vuodelle 2015

Olenneimmat operatiiviset riskit liittyvät tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan, asiakkaalle näkyvien liiketoimintaprosessien toimintavarmuuteen ja tehokkuuteen sekä toimintaympäristön muutoksiin ja yllättäviin tapahtumiin. Lisäksi laaja-alaiset osaamisvaatimukset, muutosten hallinta ja tuottotehokkuustoimenpiteiden kohdistaminen vaativat aktiivisia riskienhallintatoimenpiteitä.

Toteutetuissa riskikartoituksissa vuoteen 2015 kohdistuvat operatiiviset riskit ovat hyvin samansuuntaiset kuin päättyneenä vuonna. Oleelliset riskit liittyvät tietojärjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin ja muutostilanteiden hallintaan.

Vuoden 2015 aikana tullaan operatiivisten riskien hallinnassa jatkamaan Solvenssi II vaatimusten kartoittamista ja toteuttamista. Lisäksi huomiota kiinnitetään jo olemassa olevien riskienhallintaprosessien jatkuvuuteen ja laadulliseen parantamiseen.

5. Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

5.1 Riskien määrittely

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen, kilpailun luonteen ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

5.2 Riskienhallintaprosessit

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät merkittävät riskit kartoitetaan ja niiden toteutumisen todennäköisyys sekä mahdollisen realisoitumisen merkitys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi.

Tunnistetuttujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana organisaatio-osien vuosisuunnitelmia.

5.3 Kuvaus olennaisista riskeistä ja odotukset vuodelle 2015

Merkittävimmät toimintaympäristön riskit liittyivät globaalin talouskehityksen epävarmuuteen ja henkilöiketoiminnan kasvustrategian onnistumiseen sekä digitalisaatioon varautumiseen.

Talouskehityksen epävarmuus oli seurausta sekä finanssialan kriisin heijastusvaikutuksista että USA:n ja Euroopan unionin eräiden jäsenvaltioiden velkaantumisongelmista. Suurimmat riskit liittyivät Kiinan talouden tilanteeseen, Yhdysvaltain keskuspankki FEDin rahapolitiikkaan, valuuttasotaan, teollisuusmaiden deflaatoriskeihin ja geopolitiisiin jännitteisiin. Suomen talouden suurimmat haasteet liittyivät teollisuuden rakennemuutoksen, väestön ikääntymiseen ja kilpailukykyyn.

Henkilöiketoiminnan kasvustrategialle on keskeistä varmistaa myyntikanavien tehokas toiminta.

Digitalisaation etenemiseen varautumisessa on oltava ajoissa liikkeellä, jotta tulevana vuosina osataan täyttää uusien mobiilimaailmaan syntyneiden asiakassukupolvien palveluodotukset.

Vakuutus- ja pankkitoimialat ovat hyvin keskittyneet ja kilpailua käydään pääasiassa keskittämiseduin ja palvelujen hinnoilla sekä erilaistavilla asiakkaiden arvostamilla palveluilla.

Kilpailua ohjasi vahvasti myös uusien kumppanuuksien muodostaminen ja oheispalveluvalikoiman laajentaminen kumppanuusverkostojen kautta. LähiTapiola erottui kilpailijoistaan erityisesti alueyhtiörakenteen ja asiakasläheisyyden kautta. Riskiksi voi muodostua, että kumppanuusverkot eivät ole riittävän kattavia tai niitä ei pystytä riittävästi hyödyntämään. Lisäksi riskinä on, että paikallisen asiakaspalvelun tarjoaminen ei ole kustannustehokasta asiakkaiden siirtyessä yhä enemmän käyttämään sähköisiä palvelukanavia.

Yhtiön strategia on johdettu keskinäisyydestä. Asiakkaiden ja omistajien intressin yhtenevyys tarjosi edelleen hyvän mahdollisuuden kasvuun ja kannattavuuden kohentamiseen.

Odotukset vuoden 2015 riskeiksi ovat hyvin samansuuntaiset kuin päättyneen vuoden loppupuoliskolla. Talouden epävarmuus jatkuu tai jopa lisääntyy, kilpailu keskittyy edelleen mahdollisten kilpailijoiden rakennemuutostenkin myötä sekä kumppanuusverkostojen ja palvelukanavien kattavuuden ja tehokkuuden tärkeys korostuu.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen laskentaperiaatteet

1) Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1.1 Liikevaihto =

Henkivakuutuksen liikevaihto:

- + Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- + Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
- + Muut tuotot

1.2 Liikevoitto tai -tappio ja kokonaistulos

Henkivakuutusyhtiön tulosanalyysi

Vakuutusmaksutulo

Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Maksetut korvaukset

Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta

Liikekulut

Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta

Muut tuotot ja kulut

Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista ¹⁾

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitusmäärän muutos

Lisäedut (asiakasedut)

Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tuloverot ja muut välittömät verot

Vähemmistöosuudet ¹⁾

Tilikauden voitto tai tappio

¹⁾ koskee konsernitalinpäätöstä

Kokonaistulos

- + Liikevoitto/-tappio
- +/- Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonorotusrahaston muutos

1.3 A Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

1.3 B Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

- + Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa
- + Arvonmuutokset kirjanpidossa
- + Arvostuserojen muutos.

1.4. Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakaumassa.

Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukko-velkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja tal-letukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet

1.5 Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin) =

- ± Liikevoitto tai tappio
 - + Korkokulut ja muut rahoituskulut
 - + Perustekorkokulu
 - ± Arvonkorotusrahastoon/ käyvän arvon rahastoon kirjattu arvonorotus/peruutus
 - ± Sijoitusten arvostuserojen muutos
- _____ x 100
- + Taseen loppusumma
 - Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka
 - ± Sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Henkivakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä laskuperustekorona lisättyä/vähennettyä mahdollisilla laskuperustekorona täydennysvastuun muutoksilla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

1.6 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

2) Henkivakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

2.1 Vakuutusmaksutulo =

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

2.2 Liikekustannussuhde prosentteina kuormitustulosta =

+ Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ Korvausten selvittelykulut

_____ x 100
Kuormitustulo

Kuormitustulo on laskuperusteiden mukaan liikekustannusten kattamiseen tarkoitettu erä. Kuormitustuloon sisällytetään kaikki kuormituserät.

Liikekulut eivät sisällä jälleenvakuutuksen palkkioita.

Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta =

+ Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ Korvausten selvittelykulut

_____ x 100
Taseen loppusumma

Liikekuluina käytetään kokonaisliikekuluja, kun liikekulut suhteutetaan taseen loppusummaan.

Taseen loppusumma on aloittavan taseen loppusumma.

2.3 Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa =

+ Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen
+ Tilinpäätössiirtojen kertymä
± Sijoitusten arvostuserot
± Laskennalliset verovelat
+ Pääomalainat (Vakuutusvalvontaviraston luvalla)
– Aineettomat hyödykkeet
± Muut laissa säädetyt erät

2.4 Toimintapääoma-aste tai -suhde

Toimintapääoman määrä suhteessa sen vähimmäismäärään

Toimintapääoman vähimmäismäärä määritetään vakuutusyhtiölaissa. Vakuutusyhtiön toimintapääoman on ylitettävä tämä määrä.

2.5 Tasoitusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa

2.6 Vakavaraisuuspääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa =

+ Toimintapääoma
+ Tasoitusmäärä
+ Vähemmistöosuus 1)

1) koskee konsernitilinpäätöstä

2.7 Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvasta (vakavaraisuusaste) =

Vakavaraisuuspääoma _____ x 100
Vakuutustekninen vastuuvälä – Tasoitusmäärä – 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvälä

Vakuutustekninen vastuuvälä lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

TULOSLASKELMA

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA - HENKIVAKUUTUS

	1.1.2014 - 31.12.2014	1.1.2013 - 31.12.2013
Vakuutusmaksutulo		
1 Vakuutusmaksutulo	389 104 169,84	423 291 491,71
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 627 836,24	-1 220 575,57
4 Sijoitustoiminnan tuotot	387 476 333,60	422 070 916,14
Sijoitusten arvonnkorotus	250 145 578,21	189 596 114,36
Muut vakuutustekniset tuotot	83 082 695,10	87 221 682,99
Korvauskulut	1 411 812,00	0,00
2 Makeetut korvaukset	-282 325 375,14	-288 645 548,88
Jälleenvakuuttajien osuus	322 423,63	441 158,19
Korvausvastuun	-282 002 951,51	-288 204 390,69
Kokonaismuutos	-23 934 337,00	-15 190 834,00
Kannansiirron osuus	0,00	1 377 503,63
Jälleenvakuuttajien osuus	-23 934 337,00	-13 813 330,37
Vakuutusmaksuvastuun muutos	0,00	0,00
Kokonaismuutos	-196 394 455,15	-263 413 188,31
3 Kannansiirron osuus	0,00	0,00
Jälleenvakuuttajien osuus	-196 394 455,15	-263 413 188,31
Liikokulut	-40 615 409,17	-43 475 861,39
4 Sijoitustoiminnan kulut	-88 329 346,48	-64 490 348,75
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	-10 433 915,42	-8 113 962,53
Muut vakuutustekniset kulut	-1 065 204,00	0,00
Vakuutustekninen tulos	79 340 800,18	17 377 631,45

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Henkivakuutuksen tekninen tulos	79 340 800,18	17 377 631,45
4 Muut tuotot	2 441 070,87	16 975 961,00
4 Muut kulut	-4 993 486,29	-24 729 615,47
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-15 354 270,21	-3 583 493,41
Tilikauden verot	652 452,17	954 423,95
Alkaisempien tilikausien verot	-14 701 818,04	-2 629 069,46
Voitto varsinaisesta toiminnasta/	62 086 566,72	6 994 907,52
Voitto satunnaisien erien jälkeen	62 086 566,72	6 994 907,52
Tilinpäätössiirrot	1 337 002,86	201 488,88
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Vapaaehtoisien varausten muutos	1 337 002,86	201 488,88
Tilikauden voitto	63 423 569,58	7 196 396,40

T A S E

31.12.2014

31.12.2013

V a s t a a v a a

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot	9	17 610 309,96	17 610 309,96	13 902 633,76	13 902 633,76
------------------------------	---	---------------	---------------	---------------	---------------

Sijoitukset

Kiinteistösijoitukset	6				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		177 271 335,11		168 890 050,38	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		141 930 417,39	319 201 752,50	134 898 319,56	303 788 369,94
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä	7				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		40 837,60		40 837,60	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		19 013 111,11		22 259 298,56	
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		4 400 000,00		4 400 000,00	
Talletukset		0,00	23 453 948,71	0,00	26 700 136,16
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7	690 272 795,35		737 363 713,90	
Rahoitusmarkkinavälineet		1 264 798 473,88		1 137 271 443,41	
Kiinnelainasaamiset		127 866 131,73		129 860 267,11	
Muut lainasaamiset	8	46 413 484,17		27 644 802,52	
Talletukset		0,00	2 129 350 885,13	0,00	2 032 140 226,94
			2 472 006 586,34		2 362 628 733,04

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	10		1 400 007 151,02		1 161 314 277,48
--	----	--	------------------	--	------------------

Saamiset

Ensilvakuutustoiminnasta	14				
Vakuutuksenottajilta		1 492 729,73		1 540 120,13	
Jälleenvakuutustoiminnasta		170 164,59	1 662 894,32	102 758,28	1 642 878,41
Muut saamiset			2 267 218,08	5 677 389,96	7 320 268,37
			3 930 112,40		

Muu omaisuus

Aineelliset hyödykkeet					
Kalusto	9	444 249,55	444 249,55	525 853,67	525 853,67
Rahat ja pankkisaamiset			59 873 390,72		66 403 894,74
Muu omaisuus			117 204,41		117 204,41
			60 434 844,68		67 046 952,82

Siirtosaamiset

Korot ja vuokrat			18 480 449,62		20 116 987,03
Muut siirtosaamiset			8 199 491,78		7 568 332,65
			26 679 941,40		27 685 319,68

Vastaavaa yhteensä

3 980 668 945,80

3 639 898 185,15

V a s t a t t a v a a

Oma pääoma

Pohjarahasto	11	4 482 208,24		4 482 208,24	
Takuupääoma		37 585 505,12		32 036 005,12	
Vapaat rahastot		134 378 408,40		128 793 812,26	
Tilikauden voitto		63 423 569,58	239 869 691,34	7 196 396,40	172 508 422,02

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero	12	1 195 325,95	1 195 325,95	2 532 328,81	2 532 328,81
-----------	----	--------------	--------------	--------------	--------------

Pääomalainat

	16		99 633 216,67		55 000 000,00
--	----	--	---------------	--	---------------

Vakuutustekninen vastuuvelka

Vakuutusmaksuvastuu		1 599 337 526,11		1 626 487 353,96	
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	1 599 337 526,11	0,00	1 626 487 353,96
Korvausvastuu		646 474 575,00		623 686 259,00	
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	646 474 575,00	0,00	623 686 259,00
			2 245 812 101,11		2 250 173 612,96

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka

Vakuutustekninen vastuuvelka		1 361 953 941,00	1 361 953 941,00	1 137 263 637,00	1 137 263 637,00
------------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset	13	184 252,33	184 252,33	133 833,74	133 833,74
---------------------------	----	------------	------------	------------	------------

Velat

Ensilvakuutustoiminnasta		569 594,75		274 165,16	
Jälleenvakuutustoiminnasta		383 607,24		161 532,60	
Muut velat	14	24 179 152,84	25 132 354,83	13 914 700,19	14 350 397,95

Siirtovelat

	14		6 888 062,57		7 935 952,67
--	----	--	--------------	--	--------------

Vastattavaa yhteensä

3 980 668 945,80

3 639 898 185,15

Epäsuora rahoituslaskelma	2014	2013
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta/ voitto ennen satunnaisia eriä	62 086 566,72	6 994 907,52
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	220 328 792,15	279 871 753,32
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-55 505 792,42	-67 427 666,60
Pakollisten varausten muutos	50 418,59	-39 797,52
Suunnitelman mukaiset poistot	4 848 877,10	3 548 907,29
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		
Muut oikaisut	-85 014 487,81	-49 007 114,38
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	<i>146 794 374,33</i>	<i>173 940 989,63</i>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	4 395 534,25	3 113 808,77
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	9 734 066,78	2 730 228,14
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<i>160 923 975,36</i>	<i>179 785 026,54</i>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-2 521 351,59	-2 344 273,72
Maksetut välittömät verot	-4 719 724,52	-1 292 573,33
<i>Rahavirta ennen satunnaisia eriä</i>	<i>153 682 899,25</i>	<i>176 148 179,49</i>
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)		
Liiketoiminnan rahavirta	153 682 899,25	176 148 179,49
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-293 171 981,97	-210 011 047,60
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	92 255 563,92	52 643 961,43
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-7 867 901,63	-1 981 276,51
Investointien rahavirta	-208 784 319,68	-159 348 362,68
Rahoituksen rahavirta		
Takuupääoman korotus	5 549 500,00	0,00
Lainojen nostot	44 633 216,67	0,00
Maksettu takuupääoman korko	-1 601 800,26	-1 922 160,31
Muu voitonjako	-10 000,00	-10 000,00
Rahoituksen rahavirta	48 570 916,41	-1 932 160,31
Rahavarojen muutos	-6 530 504,02	14 867 656,50
Rahavarat tilikauden alussa	66 403 894,74	51 536 238,24
Rahavarat tilikauden lopussa	59 873 390,72	66 403 894,74

TULOSLASKELMAN LIITTEET

2014

2013

1. Vakuutusmaksutulo

Ensivakuutus						
Henkivakuutus						
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	166 046 239,62			179 200 362,17		
Muu yksilöllinen henkivakuutus	50 947 076,72			52 114 176,86		
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	22 494 345,83			44 753 480,93		
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	9 009 672,29			10 116 314,50		
Muu ryhmähenkivakuutus	45 164 591,66	293 661 926,12		37 848 029,80	324 032 364,26	
Eläkevakuutus						
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	34 389 922,84			37 174 295,55		
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	24 258 080,78			27 526 570,64		
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	5 850 598,96			5 808 577,96		
Muu ryhmäeläkevakuutus	30 859 530,49	95 358 133,07	389 020 059,19	28 692 757,27	99 202 201,42	423 234 565,68
Jälleenvakuutus			84 110,65			56 926,03
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta			389 104 169,84			423 291 491,71
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>						
Jatkuvat vakuutusmaksut			306 416 959,62			355 573 753,89
Kertamaksut			82 603 099,57			67 660 811,79
Yhteensä			<u>389 020 059,19</u>			<u>423 234 565,68</u>
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen			160 238 951,94			156 297 849,07
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta			228 781 107,25			266 936 716,61
			<u>389 020 059,19</u>			<u>423 234 565,68</u>

1.1. Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen

Hyvitykset						
Henkivakuutus						
Muu yksilöllinen henkivakuutus	2 642 301,97			4 628 323,63		
Muu ryhmähenkivakuutus	297 170,00	2 939 471,97		474 987,00	5 103 310,63	
Eläkevakuutus						
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	2 944 890,97			2 970 688,91		
Muu ryhmäeläkevakuutus	1 195 870,87	4 140 761,84	7 080 233,81	1 443 413,12	4 414 102,03	9 517 412,66
Alennukset						
Henkivakuutus						
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus		261 110,00			198 062,00	
Muu yksilöllinen henkivakuutus		332 496,04			457 574,34	
Muu ryhmähenkivakuutus		2 109 817,22	2 703 423,26		2 109 817,22	2 765 453,56
			<u>9 783 657,07</u>			<u>12 282 866,22</u>

2. Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Ensivakuutus						
Henkivakuutus	165 869 398,05			175 168 849,42		
Eläkevakuutus	116 455 977,09	282 325 375,14		113 476 699,46	288 645 548,88	
Josta:						
Takaisinostot	69 404 274,42			59 674 943,43		
Säästösummien takaisinmaksut	53 232 458,80			71 654 199,36		
Muut	159 688 641,92	282 325 375,14		157 316 406,09	288 645 548,88	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista		68 329 012,85			58 977 509,02	

TULOSLASKELMAN LIITTEET

2014

2013

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1. Kokonaisliikekulut toiminnoittain

Maksetut korvaukset	5 413 911,31	5 533 742,34
Liikekulut	40 615 409,17	43 475 861,39
Sijoitustoiminnan hoitokulut	5 368 929,45	5 249 174,33
Muut kulut	4 993 486,29	24 729 615,47
Yhteensä	56 391 736,22	78 988 393,53

3.2. Tuloslaskelman erä liikekulut

Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	7 869 958,38	8 931 637,18
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	5 887,74	3 984,83
Muut vakuutusten hankintamenot	13 853 062,52	14 866 550,49
	21 728 908,64	23 802 172,50
Vakuutusten hoitokulut	10 161 916,16	9 885 510,68
Hallintokulut	8 990 639,17	9 953 913,60
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-266 054,80	-165 735,39
Yhteensä	40 615 409,17	43 475 861,39

3.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	16 406 008,91	24 819 463,76
Eläkekulut	3 630 658,71	5 310 009,51
Muut henkilösivukulut	888 129,24	1 348 780,76
Yhteensä	20 924 796,86	31 478 254,03

3.3.2. Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahallainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja		
Palkat ja palkkiot	408 327,00	563 745,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan eroamisikä 63 vuotta ja varatoimitusjohtajan eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahallainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	547 853,00	901 852,00
Eläkesitoumukset	Yhtiön toimitushteessa oleville hallituksen jäsenille ja varajäsenille on eläkeikäsi sovittu 60-63 vuotta.	
Annetut rahallainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto		
Palkat ja palkkiot	117 402,00	115 200,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia.	
Annetut rahallainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3. Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana

Konttorihenkilöstö	2	2
Myyntihenkilöstö	-	-
Kiinteistöhenkilöstö	-	-

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltynä toimeksiantoryhmittäin

Tilintarkastus	39 542,05	47 714,02
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin		
2 kohdassa tarkoitettujen toimeksiantojen	0,00	0,00
Veroneuvonta	15 388,99	16 205,55
Muut palvelut	17 060,37	15 243,76
Yhteensä	71 991,41	79 163,33

TULOSLASKELMAN LIITTEET
2014
2013
4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely
Sijoitustoiminnan tuotot

Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	0,00		122,87	
Muut tuotot	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	122,87
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Osinkotuotot	200 000,00		500 000,00	
Korkotuotot	<u>67 283,33</u>	267 283,33	<u>133 296,78</u>	633 296,78
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	8 030 138,37		7 960 490,60	
Muut tuotot	<u>55 261,60</u>	8 085 399,97	<u>54 349,39</u>	8 014 839,99
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Osinkotuotot	0,00		686,56	
Korkotuotot	52 639,50		82 728,56	
Muut tuotot	<u>31 028 257,02</u>	31 080 896,52	<u>31 092 306,18</u>	31 175 721,30
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	40 059 032,30		30 301 940,52	
Korkotuotot	38 423 130,12		46 216 078,77	
Muut tuotot	<u>7 176 097,53</u>	85 658 259,95	<u>3 642 223,78</u>	80 160 243,07
Yhteensä		125 091 839,77		119 984 224,01
Arvon alentumisten palautukset		17 634 042,18		10 957 022,60
Myyntivoitot		<u>107 419 696,26</u>		<u>58 654 867,75</u>
Yhteensä		250 145 578,21		189 596 114,36

Sijoitustoiminnan kulut

Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yritykset	-15 381 820,14		-13 761 696,09	
Muut yritykset	<u>-9 278 448,73</u>	-24 660 268,87	<u>-10 949 718,82</u>	-24 711 414,91
Kulut muista sijoituksista		-9 903 049,67		-7 661 244,22
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yritykset	-66,46		-99,90	
Muut yritykset	<u>-2 536 854,31</u>	-2 536 920,77	<u>-2 387 899,69</u>	-2 387 999,59
Yhteensä		-37 100 239,31		-34 760 658,72
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-34 777 029,44		-22 637 076,46	
Rakennusten suunnitelmapoistot	<u>-1 287 945,39</u>	-36 064 974,83	<u>-1 081 707,25</u>	-23 718 783,71
Myyntitappiot		<u>-15 164 132,34</u>		<u>-6 010 906,32</u>
Yhteensä		-88 329 346,48		-64 490 348,75

Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonnäytöksiä ja niiden oikaisua
161 816 231,73
125 105 765,61

Sijoitusten arvonnäytös	83 082 695,10		87 221 682,99	
Sijoitusten arvonnäytöksen oikaisu	<u>-10 433 915,42</u>	72 648 779,68	<u>-8 113 962,53</u>	79 107 720,46
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		234 465 011,41		204 213 486,07

TULOSLASKELMAN LIITTEET
2014
2013
4.2 Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitustoiminnan tuotot

Sijoitustoiminnan tuotot	19 610 936,01		11 945 414,50	
Sijoitustoiminnan kulut	-2 863 047,03	16 747 888,98	-1 673 109,67	10 272 304,83
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia				
Sijoitusten arvонkorotus	83 082 695,10		87 221 682,99	
Sijoitusten arvонkorotusten oikaisu	-10 433 915,42		-7 204 950,71	
Arvon alentumiset	-3 797 401,51		-94 777,67	
Arvon alentumisten palautukset	136 481,77	68 987 859,94	329 955,42	80 251 910,03
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		85 735 748,92		90 524 214,86

4.3 Muiden tuottojen ja kulujen erittely
Muut tuotot

Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin tuotot	2 402 749,84	16 760 831,60
Muut tuotot, muut	38 321,03	215 129,40
	2 441 070,87	16 975 961,00

Muut kulut

Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin kulut	2 361 285,41	17 434 651,69
Henkilöstörahasiirto	473 386,90	571 418,12
Muut kulut, muut	2 158 813,98	6 723 545,66
	4 993 486,29	24 729 615,47

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2014		2014		2014		2013		2013	
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset										
Kiinteistöt	8 150 190,12	12 777 980,56	21 985 171,80	13 241 066,23	17 868 856,67	32 138 478,80				
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	89 592 080,66	114 061 863,50	137 806 794,98	80 348 940,11	106 657 147,50	126 151 697,76				
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyyksissä	967 626,54	967 626,54	886 159,74	966 626,54	966 626,54	910 355,70				
Muut kiinteistöosakkeet	49 070 681,77	49 463 864,51	54 964 983,64	43 004 236,93	43 397 419,67	54 566 138,75				
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	141 930 417,39	141 930 417,39	141 930 417,39	134 898 319,56	134 898 319,56	134 898 319,56				
	289 710 996,48	319 201 752,50	357 573 527,55	272 459 189,37	303 788 369,94	348 664 990,57				
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä										
Osakkeet ja osuudet	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60				
	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60	40 837,60				
Sijoitukset omistusyhteisyyksissä										
Osakkeet ja osuudet	19 013 111,11	19 013 111,11	19 013 111,11	22 259 298,56	22 259 298,56	22 259 298,56				
Rahamarkkinavälineet ja lainasaamiset	4 400 000,00	4 400 000,00	4 400 000,00	4 400 000,00	4 400 000,00	4 400 000,00				
	23 413 111,11	23 413 111,11	23 413 111,11	26 659 298,56	26 659 298,56	26 659 298,56				
Muut sijoitukset										
Osakkeet ja osuudet	690 272 795,35	690 272 795,35	866 912 821,88	737 363 713,90	737 363 713,90	930 386 862,10				
Rahoitusmarkkinavälineet	1 264 798 473,88	1 264 798 473,88	1 324 895 745,12	1 137 271 443,41	1 137 271 443,41	1 180 490 250,49				
Kiinnelainasaamiset	127 866 131,73	127 866 131,73	127 866 131,73	129 860 267,11	129 860 267,11	129 860 267,11				
Muut lainasaamiset	46 413 484,17	46 413 484,17	46 413 484,17	27 644 802,52	27 644 802,52	27 644 802,52				
Talletukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	2 129 350 885,13	2 129 350 885,13	2 366 088 182,90	2 032 140 226,94	2 032 140 226,94	2 268 382 182,22				
	2 442 515 830,32	2 472 006 586,34	2 747 115 659,16	2 331 299 552,47	2 362 628 733,04	2 643 747 308,95				

5.2 Ei-suojaaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero					
Johdannaissopimukset					
	2014	2014	2014	2013	2013
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo
Muut siirtosaamiset ja -velat					
Futuuri- ja termiinisopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
					485 364,81
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>0,00</u>		<u>485 364,81</u>

6. Kiinteistösijoitukset**Kiinteistösijoitusten muutokset:**

	2014	2014
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	178 935 447,75	134 898 319,56
Lisäykset	19 957 530,00	9 421 858,00
Vähennykset	-16 137 810,13	-6 907 260,17
Siirrot erien välillä	0,00	4 517 500,00
Hankintameno 31.12.	182 755 167,62	141 930 417,39
Kertyneet poistot 1.1.	-17 402 550,87	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	7 636 585,90	
Tilikauden poistot	-607 047,55	
Kertyneet poistot 31.12.	-10 373 012,52	
Arvonalentumiset 1.1.	-25 327 362,99	
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	
Tilikauden arvonalentumiset	-3 573 000,00	
Arvonalentumisten palautukset	3 040 000,00	
Arvonalentumiset 31.12.	-25 860 362,99	
Arvonkorotukset 1.1.	32 587 967,55	
Lisäykset	0,00	
Vähennykset	-1 838 424,55	
Siirrot erien välillä	0,00	
Arvonkorotukset 31.12.	30 749 543,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	177 271 335,11	141 930 417,39

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

	2014
Jäljellä oleva hankintameno	4 460 110,39
Kirjanpitoarvo	5 625 913,31
Käypä arvo	5 071 355,31

TASEEN LIITTEET

31.12.2014

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä

	2014	2013
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	40 837,60	40 837,60
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	40 837,60	40 837,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 837,60	40 837,60
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	28 187 754,04	28 187 754,04
Lisäykset	1 250,00	0,00
Lisäykset, tytäryhtiösulautuminen	0,00	0,00
Vähennykset	-3 323 796,37	0,00
Siirrot erien välillä	4 975 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	29 840 207,67	28 187 754,04
Arvon alentumiset 1.1.	-5 928 455,48	0,00
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden arvonalentumiset	-5 529 350,28	-5 928 455,48
Arvon alentumisten palautukset	630 709,20	0,00
Arvon alentumiset 31.12.	-10 827 096,56	-5 928 455,48
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 013 111,11	22 259 298,56
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Hankintameno 1.1.	4 400 000,00	4 400 000,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	4 400 000,00	4 400 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 400 000,00	4 400 000,00

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

7.1. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä

Osakkeet ja osuudet

	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
Omaeläke Oy	Espoo	90,00	8 484,62	-236,64
Rekra Oy	Espoo	100,00	8 008,40	-237,35
Sasnep Ky	Espoo	100,00	8 820,50	-236,09
Tapiolan Pankkineuvonta Oy	Espoo	100,00	8 012,04	-237,36
Varepa Ky	Espoo	100,00	8 823,91	-236,10
Yhteensä			42 149,47	-1 183,54

7.2. Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet

	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy	Espoo	50,00	7 084 805,50	2 901 128,08
LähiTapiola Palvelut Oy	Espoo	14,99	18 007 815,27	-246,70
LähiTapiola Varainhoito Oy	Espoo	19,44	15 275 749,15	8 928 695,79
S-Pankki Oy	Helsinki	3,49	382 778 443,00	11 151 052,00
Tapiolan Alueen Kehitys Oy	Espoo	27,42	25 227,83	-52 134,40
Tieto-Tapiola Oy	Espoo	33,33	1 018 815,00	47 337,00
Vakuutusneuvonta Aura Oy	Espoo	33,33	11 144,40	-232,18
Vakuutusneuvonta Pohja Oy	Espoo	33,33	11 087,17	-232,26
Yhteensä			424 213 087,32	22 975 367,33

7.2 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

MUUT SIIJOITUKSET

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut					
Amer- Sports Oyj	0,26	309 164,00	2 228 331,90	4 965 173,84	Suomi
Componenta Oyj	1,28	1 242 145,00	888 133,67	888 133,68	Suomi
Kone Oyj B	0,03	140 000,00	1 614 104,93	5 294 800,00	Suomi
Nokia Oyj	0,02	750 000,00	3 972 668,70	4 920 000,00	Suomi
Nokian Renkaat Oyj	0,10	132 655,00	2 087 699,25	2 691 569,95	Suomi
Stockmann Oyj B	0,35	144 003,00	915 859,08	915 859,08	Suomi
Vaisala Oyj A	1,05	155 891,00	3 412 453,99	3 412 453,99	Suomi
Muut			125 292,00	125 292,00	Suomi
Yhteensä		3 020 158,00	15 244 543,52	23 213 282,54	
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Diacor terveyspalvelut Oy	3,75	844,00	3 362 960,00	3 362 960,00	Suomi
Fingrid Oyj	1,41	47,00	1 580 966,51	11 750 000,00	Suomi
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	19,43	13 598,00	1 208 589,69	1 208 589,69	Suomi
Pihlajalinna Oy	3,40	455 380,00	2 236 826,56	2 267 292,99	Suomi
Sato Oyj	2,39	1 219 395,00	6 109 731,12	17 815 360,95	Suomi
Seligson & Co Oyj	11,27	143 784,00	953 937,26	2 084 868,00	Suomi
Muut			997 852,64	1 115 064,35	
Yhteensä		1 946 230,59	16 450 863,78	39 604 135,98	
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut					
ABB Ltd	0,01	230 000,00	3 449 756,67	4 043 745,84	Sveitsi
Amec Foster Wheeler Plc	0,08	300 000,00	3 285 402,49	3 285 402,49	Iso-
Axa Sa	0,01	180 000,00	3 441 542,40	3 456 900,00	Ranska
BASF SE	0,01	70 000,00	4 707 432,03	4 891 600,00	Saksa
BG Group PLC	0,01	290 000,00	3 220 567,47	3 220 567,47	Iso-
Bayer AG	0,01	50 000,00	2 960 827,82	5 650 000,00	Saksa
Carl Zeiss Meditec AG	0,29	234 746,00	2 658 895,04	4 953 140,60	Saksa
DNB ASA	0,03	442 400,00	3 349 108,95	5 416 244,19	Norja
Deutsche Bank Ag-Registered	0,01	176 000,00	4 397 360,00	4 397 360,00	Saksa
Eaton Corp PLC	0,02	115 000,00	4 147 234,72	6 437 196,28	Irlanti
Exova Group Ltd	0,59	1 489 455,00	3 059 607,14	3 059 607,14	Iso-
Fresenius Medical Care Ag	0,04	113 000,00	5 550 087,74	6 989 050,00	Saksa
Gemalto NV	0,06	52 400,00	3 559 532,00	3 559 532,00	Ranska
Heineken Nv	0,01	50 000,00	2 947 500,00	2 947 500,00	Alankomaat
Hennes & Mauritz Ab B	0,01	140 000,00	2 187 498,81	4 852 975,62	Ruotsi
Hologic Inc	0,10	285 000,00	4 581 026,00	6 276 995,31	Yhdysvallat
ING Groep Nv -CVA	0,01	290 000,00	3 140 700,00	3 140 700,00	Alankomaat
Inmarsat PLC	0,14	640 000,00	4 524 589,34	6 569 264,35	Iso- Britannia
Lloyds Tsb Group Plc	0,00	3 400 000,00	3 309 641,80	3 309 641,80	Iso- Britannia
Medtronic Inc	0,01	94 300,00	4 455 257,44	5 607 824,73	Yhdysvallat
Mondelez International Inc	0,01	170 000,00	4 190 985,60	5 086 277,90	Yhdysvallat
National Grid PLC	0,01	490 000,00	3 543 517,98	5 775 696,50	Iso- Britannia
Nestle Sa	0,00	55 000,00	3 275 629,67	3 336 867,93	Sveitsi
PepsiCo Inc	0,01	82 000,00	4 169 890,03	6 386 557,94	Yhdysvallat
Reed Elsevier NV	0,07	465 000,00	3 937 306,88	9 225 600,00	Alankomaat

7.2 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
MUUT Sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
SES SA	0,06	205 000,00	3 971 281,49	6 091 575,00	Luxemburg
Sanofi	0,00	61 800,00	3 993 159,06	4 675 788,00	Ranska
Stada Arzneimittel AG	0,21	130 000,00	2 987 166,79	3 282 500,00	Saksa
Statoil Asa	0,01	190 000,00	2 600 164,41	2 756 912,19	Norja
Syngenta AG	0,02	20 000,00	5 322 687,96	5 322 687,96	Sveitsi
Telenor Asa	0,02	310 000,00	3 643 311,41	5 194 094,23	Norja
TeliaSonera Ab	0,03	1 090 000,00	5 327 195,50	5 809 700,00	Ruotsi
Thermo Fisher Scientific	0,02	70 000,00	2 412 756,56	7 223 704,80	Yhdysvallat
Total Sa	0,00	70 000,00	2 976 400,00	2 976 400,00	Ranska
US Bancorp	0,01	212 000,00	5 294 438,73	7 848 941,60	Yhdysvallat
Unilever Nv -CVA	0,01	105 000,00	3 427 200,00	3 427 200,00	Alankomaat
United Technologies Corp	0,01	66 500,00	3 431 770,27	6 298 904,54	Yhdysvallat
VF Corp	0,03	108 000,00	3 124 048,10	6 662 713,12	Yhdysvallat
Vienna Insurance Group AG	0,07	88 463,00	3 280 208,04	3 280 208,04	Itävalta
Vinci SA	0,02	117 000,00	4 266 596,05	5 324 670,00	Ranska
WPP PLC	0,03	430 000,00	3 739 879,86	7 425 215,05	Iso-Britannia
Zurich Insurance Group AG	0,02	30 000,00	6 145 737,36	7 776 946,11	Sveitsi
Muut			634 558,82	2 317 848,43	
Yhteensä		13 228 341,00	158 629 458,43	215 572 257,16	
Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut			300 252,92	371 842,37	
Yhteensä		3 608,00	300 252,92	371 842,37	
Sijoitusrahastot					
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			14 807 665,67	14 807 665,67	Ranska
LähiTapiola Aasia-Tyynimeri A			4 873 311,83	6 189 446,19	Suomi
LähiTapiola High Yield A			27 813 865,98	51 128 690,27	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi A			4 132 477,43	8 725 185,86	Suomi
LähiTapiola Infra A			4 840 728,34	5 497 985,36	Suomi
LähiTapiola Itä-Eurooppa A			4 233 404,16	4 233 404,16	Suomi
LähiTapiola Japani A			6 866 143,61	6 866 143,61	Suomi
LähiTapiola Kassakorko A			7 820,85	8 104,11	Suomi
LähiTapiola Kasvu A			3 791 259,76	5 071 107,91	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			6 000 000,00	6 432 000,00	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A			3 818 284,36	9 214 723,83	Suomi
LähiTapiola Kuluttaja A			3 582 066,90	7 911 208,13	Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko A			11 698 637,37	13 741 982,84	Suomi
LähiTapiola Osinko A			4 446 350,74	5 768 833,78	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko A			5 458 432,69	7 899 395,40	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A			30 000 000,00	31 286 101,73	Suomi
LähiTapiola Suoja A			5 002 636,36	5 506 604,75	Suomi
LähiTapiola USA A			2 587 106,29	4 382 262,75	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko A			18 882 798,85	27 324 788,17	Suomi
Natixis Loomis Sayles Senior Loan Fund			10 000 000,00	10 285 219,96	Luxemburg
Robeco Lux-o-rente I EUR			2 306 033,68	3 355 292,74	Luxemburg
Muut			812 970,60	1 775 671,90	
Yhteensä			175 961 995,47	237 411 819,12	

7.2 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
MUUT SJOITUKSET

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Pääomasijoitusrahastot					
AXA LBO Fund IV Supplementary FCPR			933 975,00	1 669 730,48	Ranska
AXA LBO Fund V Core			5 415 390,71	5 498 218,71	Ranska
AXA Secondary Fund IV L.P.			927 912,77	3 978 092,41	Jersey
AXA Secondary Fund V L.P.			1 641 879,45	3 001 209,95	Jersey
Aberdeen European Shopping Property Fund SICAV			4 385 086,46	4 385 086,46	Luxemburg
Aberdeen Property Funds SICAV Pan-Nordic			4 146 118,68	4 146 118,68	Luxemburg
Altor Fund III			5 448 351,65	7 026 080,40	Jersey
Apax Europe VII - B, L.P.			7 752 069,29	8 919 055,77	Iso-Britannia
Apax VIII - A L.P.			3 152 691,42	3 313 162,90	Guernsey
Armada Mezzanine IV Ky			521 837,78	521 837,78	Suomi
Beechbrook Mezzanine II L.P.			3 815 824,50	3 821 154,03	Iso-Britannia
BlackRock Europe Property Fund III			4 565 658,73	4 565 658,73	Iso-Britannia
Bowmark Capital Partners IV, L.P.			4 151 952,87	4 890 702,27	Iso-Britannia
Bowmark Capital Partners V, L.P.			876 773,66	876 773,66	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe III, L.P.			2 240 298,00	2 240 298,00	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe IV F L.P.			5 217 299,80	6 062 174,78	Iso-Britannia
Capvis Equity III L.P.			3 589 409,27	3 589 409,27	Jersey
Capvis Equity IV LP			982 160,00	982 160,00	Jersey
Crescent Mezzanine Partners VI, L.P.			12 107 993,71	13 644 765,67	Yhdysvallat
Dasos Timberland Fund II			2 252 803,34	2 252 803,34	Luxemburg
European Added Value Fund, L.P.			1 715 805,06	1 715 805,06	Iso-Britannia
FPCI Indigo Capital			1 417 860,00	1 417 860,00	Ranska
Gresham 4A			1 290 510,94	1 290 510,94	Iso-Britannia
ICG Europe Fund V			15 773 032,63	17 503 944,74	Jersey
ICG Senior Debt Partners Fund			7 607 190,44	7 674 850,76	Luxemburg
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments III S.ä.r.l.			14 195 825,76	14 741 324,03	Luxemburg
Indigo Capital V L.P.			2 996 811,80	2 996 811,80	Iso-Britannia
Industri Kapital 2007 Limited Partnership III			5 247 148,97	6 132 350,88	Jersey
Lindsay Goldberg III L.P.			7 924 944,52	9 517 529,86	Yhdysvallat
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky			19 396 973,67	19 396 973,67	Suomi
LähiTapiola KR PK2 Ky			3 725 428,00	3 725 428,00	Suomi
M&G Real Estate Debt Fund II, L.P.			3 970 206,52	4 050 615,86	Guernsey
MB Equity Fund IV Ky			1 922 106,23	2 332 283,00	Suomi
MezzVest III, L.P.			4 529 236,21	4 698 090,07	Jersey
Nexit INFOCOM II L.P.			3 565 716,36	3 565 716,36	Guernsey
Nordic Mezzanine Fund III Limited Partnership			4 402 767,70	4 417 357,47	Iso-Britannia
PBW II Real Estate Fund S.A.			2 651 503,75	2 651 503,75	Luxemburg

7.2 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
MUUT SJOITUKSET

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Partners Group U.S. Venture 2004, L.P.			1 045 448,82	1 179 551,81	Yhdysvallat
Real Estate Debt & Secondaries Ky			2 296 921,17	2 660 037,57	Suomi
Rockspring PanEuropean Limited Partnership			3 475 626,86	3 475 626,86	Iso-Britannia
Russian and Baltics Retail Properties Ky			5 600 000,00	5 928 000,00	Suomi
TPG Partners VI, LP			12 261 554,96	16 557 712,71	Yhdysvallat
Taaleritehtaan Asuntorahasto I			20 600 608,47	20 600 608,47	Suomi
Taaleritehtaan Asuntorahasto III			6 980 758,32	6 980 758,32	Suomi
Tapiola KR I Ky			22 711 237,73	22 711 237,73	Suomi
Tapiola KR III Ky			44 425 536,86	44 425 536,86	Suomi
The Fourth Cinven Fund (No. 4) Limited Partnership			4 965 924,14	4 965 924,14	Iso-Britannia
The Triton Fund III L.P.			5 921 063,00	6 569 653,00	Jersey
Top Tier Venture Capital III, L.P.			3 007 961,82	3 264 510,49	Yhdysvallat
Top Tier Venture Capital IV, L.P.			3 156 872,44	4 709 199,18	Yhdysvallat
TuuliTapiola Ky			5 604 792,00	5 604 792,00	Suomi
Muut			5 172 818,96	7 892 886,03	
Yhteensä			323 685 681,20	350 739 484,71	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä		18 198 337,59	690 272 795,32	866 912 821,88	

7.3 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

SIJOITUSSIDONNAISEN VAKUUTUKSEN KATTEENA OLEVAT SIJOITUKSET

Arvopaperi	Kotivaltio	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Sijoitusrahastot			
Alken European Opportunities R	Luxemburg	5 145 549,55	5 145 549,55
BGF Fixed Income Global Opportynity A2 Hed.Acc EUR	Luxemburg	2 211 267,30	2 211 267,30
Carnegie Worldwide Asia Acc - USD	Luxemburg	7 305 607,77	7 305 607,77
DB X-Trackers S&P 500 ETF	Saksa	3 509 284,40	3 509 284,40
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	Suomi	676 394,15	676 394,15
eQ USA Indeks 1 K	Suomi	909 658,73	909 658,73
ERIK.SIJ.RAHASTO ELITE	Suomi	585 874,01	585 874,01
Evli Emerging Frontier B	FI	1 125 581,74	1 125 581,74
Evli Eurooppa B	Suomi	10 967 788,12	10 967 788,12
Evli High Yield Yrityslaina B	Suomi	24 337 532,69	24 337 532,69
Evli Likvidi B	Suomi	940 240,93	940 240,93
Evli Lyhyt Yrityslaina B	Suomi	17 336 203,70	17 336 203,70
Evli Pohjois-Amerikka B	Suomi	4 526 745,21	4 526 745,21
Evli Pohjoismaat B	Suomi	2 101 448,40	2 101 448,40
Evli Ruotsi Pienyhtiöt B	Suomi	2 902 149,29	2 902 149,29
Evli Suomi Pienyhtiöt B	Suomi	3 918 701,98	3 918 701,98
Evli Taktinen Alfa-Korko B	Suomi	22 924 549,44	22 924 549,44
Evli Varainhoito 40 B	Suomi	680 716,75	680 716,75
Evli Varainhoito 75 B	Suomi	1 847 046,24	1 847 046,24
Invesco Pan European Structured Equity Acc EUR	Irlanti	5 450 231,40	5 450 231,40
iShares \$ High Yield Corporate Bond	Luxemburg	577 841,00	577 841,00
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	Saksa	9 297 853,68	9 297 853,68
iShares S&P 500 - B UCITS ETF	Irlanti	549 028,09	549 028,09
JPM Income Opportunity Plus Fund A Acc EUR hedged	Luxemburg	4 517 115,01	4 517 115,01
JPM US Select Equity A Acc EUR	Luxemburg	1 520 566,27	1 520 566,27
Korkovarainhoitosalkku	Suomi	7 878 420,38	7 878 420,38
LähiTapiola 2015 A	Suomi	36 999 105,03	36 999 105,03
LähiTapiola 2020 A	Suomi	70 523 378,75	70 523 378,75
LähiTapiola 2025 A	Suomi	115 625 441,96	115 625 441,96
LähiTapiola 2035 A	Suomi	48 668 468,61	48 668 468,61
LähiTapiola 2045 A	Suomi	11 602 026,57	11 602 026,57
LähiTapiola Aasia-Tyynimeri A	Suomi	9 096 877,92	9 096 877,92
LähiTapiola Asuntosijoitus	Suomi	34 714 551,39	34 714 551,39
LähiTapiola Asuntosijoitus Prime	Suomi	28 946 999,95	28 946 999,95
LähiTapiola Eurooppa A	Suomi	24 381 680,86	24 381 680,86
LähiTapiola High Yield A	Suomi	8 101 836,11	8 101 836,11
LähiTapiola Hyvinvointi A	Suomi	21 340 078,71	21 340 078,71
LähiTapiola Infra A	Suomi	4 189 707,42	4 189 707,42
LähiTapiola Itä-Eurooppa A	Suomi	1 226 224,33	1 226 224,33
LähiTapiola Japani A	Suomi	1 547 042,22	1 547 042,22
LähiTapiola Kassakorko A	Suomi	3 531 840,53	3 531 840,53
LähiTapiola Kasvu A	Suomi	8 949 016,30	8 949 016,30
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	Suomi	2 767 701,23	2 767 701,23
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A	Suomi	29 236 341,73	29 236 341,73
LähiTapiola Korko 100 A	Suomi	4 615 229,03	4 615 229,03
LähiTapiola Korkomaailma A	Suomi	12 367 719,58	12 367 719,58
LähiTapiola Kuluttaja A	Suomi	21 861 360,17	21 861 360,17
LähiTapiola Lyhytkorko A	Suomi	8 744 799,34	8 744 799,34
LähiTapiola Maailma 20 A	Suomi	16 734 438,59	16 734 438,59
LähiTapiola Maailma 50 A	Suomi	50 726 508,92	50 726 508,92
LähiTapiola Maailma 80 A	Suomi	62 199 865,21	62 199 865,21
LähiTapiola Metsäsijoitus	Suomi	3 368 259,29	3 368 259,29
LähiTapiola Osake 100 A	Suomi	1 156 995,02	1 156 995,02
LähiTapiola Osinko A	Suomi	935 680,09	935 680,09
LähiTapiola Pitkäkorko A	Suomi	14 311 985,33	14 311 985,33
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	Suomi	3 595 897,23	3 595 897,23
LähiTapiola Suoja A	Suomi	1 707 610,66	1 707 610,66

7.3 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

SIJOITUSSIDONNAISEN VAKUUTUKSEN KATTEENA OLEVAT SIJOITUKSET

Arvopaperi	Kotivaltio	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
LähiTapiola Suomi A	Suomi	10 432 168,38	10 432 168,38
LähiTapiola Tapiolan Keskus	Suomi	2 000 971,67	2 000 971,67
LähiTapiola Toimitila	Suomi	727 579,43	727 579,43
LähiTapiola USA A	Suomi	8 929 066,42	8 929 066,42
LähiTapiola Viisas	Suomi	25 797 930,24	25 797 930,24
LähiTapiola Yrityskorko A	Suomi	6 868 449,88	6 868 449,88
Morgan Stanley Diversified Alpha Plus A Acc EUR	Luxemburg	2 325 387,95	2 325 387,95
Osakevarainhoitosalkku	Suomi	1 117 760,71	1 117 760,71
PYN Elite A - EUR	Suomi	797 345,28	797 345,28
Seligson Aasia A	Suomi	2 647 038,83	2 647 038,83
Seligson Euro-obligaatio	Suomi	1 986 253,38	1 986 253,38
Seligson Eurooppa -indeksirahasto A	Suomi	6 101 281,60	6 101 281,60
Seligson Glb Top 25 Brands -A	Suomi	12 530 606,17	12 530 606,17
Seligson Global Top 25 Pharmaceuticals A	Suomi	12 570 398,47	12 570 398,47
Seligson Phoebus - A	Suomi	1 314 333,60	1 314 333,60
Seligson Phoenix A	Suomi	856 410,05	856 410,05
Seligson Pohjois-Amerikka -indeksirahasto A	Suomi	1 305 160,46	1 305 160,46
Seligson Rahamarkkina AAA	Suomi	1 627 255,00	1 627 255,00
Seligson Russian Pros Euro A	Suomi	4 804 527,24	4 804 527,24
Seligson Suomi-indeksirahasto	Suomi	8 097 052,40	8 097 052,40
S-Sijoituskori Kohtuullinen	Suomi	1 312 835,30	1 312 835,30
S-Sijoituskori Varovainen	Suomi	2 454 096,00	2 454 096,00
Suojavarainhoito 10	Suomi	4 703 191,57	4 703 191,57
Suojavarainhoito 15	Suomi	3 594 935,23	3 594 935,23
Suojavarainhoito 20	Suomi	2 643 590,34	2 643 590,34
Suojavarainhoito 25	Suomi	1 974 251,36	1 974 251,36
Suomi Plus -varainhoito	Suomi	19 412 671,19	19 412 671,19
Varainhoito 100	Suomi	14 727 777,42	14 727 777,42
Varainhoito 25	Suomi	2 392 023,83	2 392 023,83
Varainhoito 50	Suomi	6 401 954,66	6 401 954,66
Varainhoito 75	Suomi	3 571 730,63	3 571 730,63
Varainhoitosalkku 10	Suomi	63 332 714,65	63 332 714,65
Varainhoitosalkku 30	Suomi	133 747 417,62	133 747 417,62
Varainhoitosalkku 50	Suomi	66 732 451,92	66 732 451,92
Varainhoitosalkku 70	Suomi	16 101 967,91	16 101 967,91
Varainhoitosalkku 90	Suomi	2 081 246,67	2 081 246,67
Vauras 100	Suomi	1 198 178,59	1 198 178,59
Vauras 25	Suomi	60 148 911,79	60 148 911,79
Vauras 50	Suomi	26 905 963,22	26 905 963,22
Vauras 75	Suomi	4 204 586,68	4 204 586,68
VISIO ALLOCATOR ERIKOISSIJ.RAH.	Suomi	557 864,19	557 864,19
Yrityslaina Plus	Suomi	2 387 345,44	2 387 345,44
Muut		11 421 214,75	11 421 214,75
Yhteensä		1 372 363 962,43	1 372 363 962,43
Muut Sijoitukset			
eQ Hoivakiinteistöt	Suomi	2 130 155,91	2 130 155,91
Kone Oyj	Suomi	667 976,84	667 976,84
Nokia Oyj	Suomi	756 844,80	756 844,80
Sampo	Suomi	558 270,42	558 270,42
Suomi 175 Booster	Suomi	856 250,00	856 250,00
Muut		22 673 690,83	22 673 690,83
Yhteensä		27 643 188,80	27 643 188,80

Yhteensä**1 400 007 151,23**

TASEEN LIITTEET 31.12.2014
8. Muut sijoitukset

	2014	2013
8.1. Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä		
Muut lainasaamiset, vakuutuskirja	566 117,76	825 281,37
Jäljellä oleva hankintameno	566 117,76	825 281,37
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	45 847 366,41	26 819 521,15
Muut lainasaamiset yhteensä	46 413 484,17	27 644 802,52
8.2. Pääomalainojen yhteismäärä		
Muut lainasaamiset	1 247 366,41	1 319 521,15
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 247 366,41	1 319 521,15

9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	2014 Aineettomat oikeudet ja pitkä- vaikutteiset menot	2014 Kalusto
Hankintameno 1.1.	29 272 099,17	5 484 430,14
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-3 578 586,27	-2 469 992,52
Hankinnat	7 801 422,67	133 544,44
Myynnit ja romutukset	0,00	-67 065,48
Hankintameno 31.12.	33 494 935,57	3 080 916,58
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-15 369 465,41	-4 958 576,47
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	3 578 586,27	0,00
Tilikauden poistot	-4 093 746,47	-148 083,08
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-15 884 625,61	-2 636 667,03
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 610 309,96	444 249,55

10. SJOITUSSIDONNAISTEN VAKUUTUSTEN KATTEENA OLEVAT SJOITUKSET

	2014 Alkuperäinen hankintameno	2014 Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)	2013 Alkuperäinen hankintameno	2013 Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)
<i>Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset</i>				
Osakkeet ja osuudet	1 104 393 300,65	1 385 143 190,99	937 505 649,48	1 149 351 445,32
Rahoitusmarkkinavälineet	12 290 692,26	12 812 643,64	10 299 123,76	10 737 309,49
Saamiset vakuutusmaksunvälittäjiltä	466 669,58	466 669,58	44 186,88	44 186,88
Rahat ja pankkisaamiset	1 429 550,32	1 429 550,32	1 066 555,66	1 066 555,66
Kertyneet korot	155 096,70	155 096,49	114 780,13	114 780,13
Yhteensä	1 118 735 309,51	1 400 007 151,02	949 030 295,91	1 161 314 277,48
<i>Etukäteen hankitut sijoitukset</i>	36 919 147,04	38 053 210,02	21 780 173,67	24 050 640,48
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelkaa vastaavat sijoitukset	1 081 816 162,47	1 361 953 941,00	927 250 122,24	1 137 263 637,00

Rahat ja pankki- yms saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu.

1 896 219,90 1 110 742,54

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

11.1. Oman pääoman muutokset

	1.1.2014	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2014
Pohjarahasto	4 482 208,24	0,00	0,00	4 482 208,24
Takuupääoma	32 036 005,12	5 549 500,00	0,00	37 585 505,12
Varmuusrahasto	127 611 365,43	5 594 596,14	0,00	133 205 961,57
Käyttörahassto	1 182 446,83	0,00	-10 000,00	1 172 446,83
Tilikauden voitto *)	7 196 396,40	63 423 569,58	-7 196 396,40	63 423 569,58
Oman pääoman muutokset yhteensä	<u>172 508 422,02</u>	<u>74 567 665,72</u>	<u>-7 206 396,40</u>	<u>239 869 691,34</u>

*) Vähennyserä sisältää maksetun takuupääoman koron 1 601 800,26 euroa.

11.2. Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Tilikauden voitto	63 423 569,58
+ Muu vapaa oma pääoma	
Varmuusrahasto	133 205 961,57
Käyttörahassto	1 172 446,83
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	<u>197 801 977,98</u>

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2014	2013
Poistoero		
Kertynyt poistoero 1.1.	2 532 328,81	2 733 817,69
Lisäykset	-156 855,94	-1,10
Vähennykset	-1 180 146,92	-201 487,78
Kertynyt poistoero 31.12.	<u>1 195 325,95</u>	<u>2 532 328,81</u>

13. Muut pakolliset varaukset

	2014	2013
Työttömyysturvan omavastuuvaraus	<u>184 252,33</u>	<u>133 833,74</u>
	<u>184 252,33</u>	<u>133 833,74</u>

Laskennalliset verovelat

	2014	2013
Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jaksotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettu verovelka	239 065,19	506 465,76
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.	<u>8 983 161,87</u>	<u>9 634 986,13</u>
	<u>9 222 227,06</u>	<u>10 141 451,89</u>

TASEEN LIITTEET 31.12.2014
2014
2013
14. Saamiset ja velat
14.1 Saamisten erittely
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä

Muut saamiset

4 659,47

317 882,60

4 659,47

317 882,60

14.2. Velkojen erittely
Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat

1 129 587,14

734 930,83

Muut velat

42 149,71

43 333,25

1 171 736,85

778 264,08

Velat omistusyhteisyrittäjille

Muut velat

1 848 725,64

259 234,51

1 848 725,64

259 234,51

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

15. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat taseen liitetiedot

15.1. Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

Johdannaissopimukset	2014	2013
Valuuttajohdannaiset		
<i>Termiini- ja futuurisopimukset, avoimet</i>		
Kohde-etuus	0,00	19 718 266,02
Käypä arvo	0,00	431 696,20
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	36 505,19	58 830,65
Seuraavina vuosina maksettava määrä	30 606,23	68 412,32
	<u>67 111,42</u>	<u>127 242,97</u>
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	2 669 966,16	2 669 966,16
Seuraavina vuosina maksettava määrä	6 007 423,86	8 677 390,02
	<u>8 677 390,02</u>	<u>11 347 356,18</u>
Arvonlisäverovastuut		
<i>Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin</i>		
<i>liittyvä ryhmän vastuu</i>		
Konserniyritykset	-125 278,42	-155 428,77
Osakkuusyritykset	187 204,73	85 118,18
Yhteistoimintayritykset	3 386 504,92	909 211,02
	<u>3 448 431,23</u>	<u>838 900,43</u>
<i>Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu</i>		
<i>- 10v.tarkistuskausi</i>		
Yhtiö	918 312,02	381 455,77
Muut ryhmän yritykset	45 879 538,07	46 427 419,72
	<u>46 797 850,09</u>	<u>46 808 875,49</u>
Muut vastuusitoumukset		
Merkintäsitoumukset	197 792 603,54	208 490 966,13
Myönnetty limiitti	30 000 000,00	30 000 000,00
	<u>227 792 603,54</u>	<u>238 490 966,13</u>

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

16.1 Lähipiirilainat (VYL 8 luku 11 §)

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön konserniin kuuluville yrityksille ja osakkuusyrityksille myönnetyt lainat yhteensä 179.291.978,44 euroa.

Laina-aika on pääsääntöisesti 10-40 vuotta ja lainan korko on pääsääntöisesti kiinteä.

16.2 Lähipiiriliiketoimet (KPA 2 luku 7 b §)

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

16.3 Pääomalainat

Velkoja	Useita
Lainan pääoma	100.000.000 euroa

Pääasialliset lainaehdot Lainasopimus on voimassa 26.11.2024 saakka. Lainan ensimmäinen mahdollinen takaisinmaksupäivä on 26.11.2019, jonka jälkeen laina on mahdollista maksaa takaisin minä tahansa koronmaksupäivänä (26. marraskuuta), jos velallinen täyttää ne edellytykset, jotka takaisinmaksulle on lainsäädännössä asetettu.

Ensimmäistä takaisinmaksupäivää edeltävään päivään saakka lainan vuotuinen korko on 3,625 prosenttia. Jos velallinen ei maksa lainaa takaisin ensimmäisenä maksupäivänä, määräytyy lainan korko uudelleen. Ensimmäisestä takaisinmaksupäivästä lähtien korko on Pääoma voidaan palauttaa ja korkoa voidaan maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Jos korkoa ei voida maksaa, siirtyy se maksettavaksi aikaisintaan ensimmäisen sellaisen tilinpäätöksen jälkeen, jonka perusteella korkoa voidaan maksaa.

Pääomalainasopimuksen ehtoja voidaan muuttaa ainoastaan Finanssivalvonnan suostumuksella.

Lainalla ei ole vakuutta.

17. Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot

Toimintapääoma	2014	2013
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	237 802 488,34	170 906 621,76
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1 195 325,95	2 532 328,81
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	275 109 072,82	281 603 940,72
Pääomalainat	68 756 311,00	55 000 000,00
Aineettomat hyödykkeet	- 17 610 309,96	- 13 902 633,76
Muut erät	- 8 983 161,87	- 9 634 986,13
	<u>556 269 726,28</u>	<u>486 505 271,40</u>
 VYL:n 11 luvun 12 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	 137 512 622,00	 133 125 559,00
 Runsasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	 97 709 460,00	 91 529 905,00
 Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuelasta eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä (%)		
2014	26,3	
2013	23,7	
2012	23,0	
2011	19,5	
2010	18,1	

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
TUNNUSLUVUT TILINPÄÄTÖS 2014
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2014	2013	2012	2011	2010
Liikevoitto	85,6	37,0	30,4	25,5	4,1
Kokonaistulos	79,1	44,9	119,5	34,7	28,5
Sijoitusvoiton netto tuotto sifoutuneelle pääomalle (käyvin arvo)					
prosentteina, virallinen	5,3	4,6	9,2	3,7	4,9
Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitus-					
sidonnaista vakuutusta prosentteina	4,0	3,3	6,6	3,7	3,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana ¹⁾	2	2	2	2	2
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna ¹⁾	268	405	474	495	505

Henkivakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo	389,1	423,3	326,5	282,9	256,1
Liikekustannussuhde prosentteina	120,2	138,3	131,9	136,5	136,9
Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta	1,5	2,1	2,2	2,2	2,4
Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	556,3	486,5	473,6	380,2	366,0
VYL 11 luvun 12§:n toimintapääoman vähimmäismäärä	137,5	133,1	124,1	119,9	119,4
Toimintapääoma suhteessa minimimääränsä	4,0	3,7	3,8	3,2	3,1
Tasotusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	97,7	91,5	76,4	73,4	62,7
Vakavaraisuuspääoma	654,0	578,0	550,0	453,6	428,8
Vakavaraisuusaste prosentteina vastuuvasta	26,3	23,7	23,0	19,5	18,1

1) Henkilöstö on työsuhteessa LähiTapiola-ryhmän vahinko- ja henkivakuutusyhtiöihin.

MUUT LIITETIEDOT
TULOSANALYYSI
1000 €

	2014	2013	Muutos	Muutos-%
Vakuutusmaksutulo	387.476	422.071	-34.595	-8,2
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	234.465	204.213	30.252	14,8
Maksetut korvaukset	-282.003	-288.204	6.201	-2,2
Vastuuvelan muutos ennen (asiakasetujen) ja tasoitusmäärän muutosta	-211.481	-249.811	38.330	-15,3
Liikekulut	-40.615	-43.476	2.860	-6,6
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	347	.	347	.
Vakuutustekninen tulos ennen lisätujen (asiakasetujen) ja tasoitusmäärän muutosta	88.188	44.793	43.395	96,9
Muut tuotot ja kulut	-2.552	-7.754	5.201	-67,1
Liikevoitto	85.636	37.040	48.596	131,2
Tasoitusmäärän muutos	-6.180	-15.133	8.953	-59,2
Lisäedut (asiakasedut)	-2.668	-12.283	9.615	-78,3
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	76.788	9.624	67.164	697,9
Satunnaiset tuotot	.	.	.	.
Satunnaiset kulut	.	.	.	.
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	76.788	9.624	67.164	697,9
Tilinpäätössiirrot	1.337	201	1.136	563,6
Tuloverot ja muut välittömät verot	-14.702	-2.629	-12.073	459,2
Tilikauden voitto	63.424	7.196	56.227	781,3
Liikevoitto	85.636	37.040	48.596	131,2
Arvostuserojen muutos	-6.495	7.890	-14.385	-182,3
Kokonaistulos	79.141	44.930	34.211	76,1

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma €	
	31.12.2014		31.12.2013		31.12.2014	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	1 709,4	60,5	1 555,3	56,9	1 709,4	60,5
Lainasaamiset ¹⁾	135,2	4,8	109,6	4,0	135,2	4,8
Joukkovelkakirjalainat	1 474,9	52,2	1 341,0	49,1	1 474,9	52,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	99,2	3,5	104,7	3,8	99,2	3,5
Osakesijoitukset yhteensä	550,9	19,5	658,3	24,1	550,9	19,5
Noteeratut osakkeet ³⁾	309,9	11,0	465,1	17,0	309,9	11,0
Pääomasijoitukset ⁴⁾	182,0	6,4	142,0	5,2	182,0	6,4
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	59,0	2,1	51,1	1,9	59,0	2,1
Kiinteistösijoitukset yhteensä	565,7	20,0	517,6	19,0	565,7	20,0
Suorat kiinteistösijoitukset	396,9	14,0	397,0	14,5	396,9	14,0
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	168,8	6,0	120,6	4,4	168,8	6,0
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	2 826,0	100,0	2 731,1	100,0	2 826,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁸⁾						
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	2 826,0	100,0	2 731,1	100,0	2 826,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

3,4

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in 1.1.-31.12.2014

Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle
31.12.2014			31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
milj. euroa	milj. euroa	%	%	%	%	%
Tuotto €/ / % sit. pääomalle						
Korkosijoitukset yhteensä	65,7	1 594,8	4,1	1,4	8,7	5,5
Lainasaamiset ¹⁾	5,3	120,9	4,4	3,9	2,3	2,2
Joukkovelkakirjalainat	59,5	1 382,4	4,3	1,3	9,1	5,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	0,9	91,5	1,0	-0,1	2,7	2,9
Osakesijoitukset yhteensä	68,5	565,8	12,1	16,5	17,9	-3,0
Noteeratut osakkeet ³⁾	30,3	363,5	8,3	22,0	21,7	-11,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	27,5	152,7	18,0	8,3	11,9	22,1
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	10,7	49,5	21,6	-2,7	10,0	5,2
Kiinteistösijoitukset yhteensä	16,1	520,6	3,1	2,4	4,6	5,9
Suorat kiinteistösijoitukset	16,7	389,1	4,3	3,1	4,9	6,1
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-0,6	131,4	-0,4	0,1	3,6	5,3
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	-2,3	0,2	-9,7
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	-2,3	0,2	-9,7
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	150,3	2 681,1	5,6	4,9	9,5	4,1
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-8,4					
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in	141,9	2 681,1	5,3	4,6	9,2	3,7
						4,9

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat
Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta
- 9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

LÄHITAPIOLA KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ KONSERNI

TULOSLASKELMA

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA - HENKIVAKUUTUS

		1.1.2014 - 31.12.2014		1.1.2013 - 31.12.2013	
Vakuutusmaksutulo					
Vakuutusmaksutulo	1	389 104 169,84		423 291 491,71	
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-1 627 836,24</u>	387 476 333,60	<u>-1 220 575,57</u>	422 070 916,14
Sijoitustoiminnan tuotot	4		245 592 359,71		185 366 235,60
Sijoitusten arvonnkorotus	4		83 082 695,10		87 221 682,99
Muut vakuutustekniset tuotot			1 411 812,00		0,00
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-282 325 375,14		-288 645 548,88	
Jälleenvakuuttajien osuus		322 423,63	-282 002 951,51	441 158,19	-288 204 390,69
Korvausvastuun muutos					
Korvausvastuun kokonaismuutos		-23 934 337,00		-15 190 834,00	
Kannansiirron osuus		<u>0,00</u>		<u>1 377 503,63</u>	
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	-23 934 337,00	0,00	-13 813 330,37
Vakuutusmaksuvastuun muutos			-305 937 288,51		-302 017 721,06
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos		-196 394 455,15		-264 680 919,32	
Kannansiirron osuus		<u>0,00</u>		<u>1 267 731,01</u>	
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	-196 394 455,15	0,00	-263 413 188,31
Liikekulut	3		-40 612 587,76		-43 473 449,76
Sijoitustoiminnan kulut	4		-79 408 637,52		-57 177 825,26
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4		-10 433 915,42		-8 113 962,53
Muut vakuutustekniset kulut			-1 065 204,00		0,00
Vakuutustekninen tulos			83 711 112,05		20 462 687,81

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Henkivakuutuksen tekninen tulos		83 711 112,05		20 462 687,81	
Muut tuotot					
Muut		<u>2 441 070,87</u>	2 441 070,87	<u>16 975 961,00</u>	16 975 961,00
Muut kulut					
Konserniliikkeen poisto		0,00		-9 756,00	
Muut		<u>-4 986 419,18</u>	-4 986 419,18	<u>-24 723 977,24</u>	-24 733 733,24
Osuus osakkuusyritysten voitosta/tappiosta verojen jälkeen			-3 125 157,68		2 672 926,45
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden vero		-15 519 436,27		-3 616 971,62	
Aikaisempien tilikausien verot		654 021,17		954 423,95	
Laskennalliset verot		<u>244 533,11</u>	-14 620 881,99	<u>-46 371,42</u>	-2 708 919,09
Voitto varsinaisesta toiminnasta			63 419 724,07		12 668 922,93
Voitto satunnaisten erien jälkeen			63 419 724,07		12 668 922,93
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta			7 911,13		22 038,07
Tilikauden voitto			63 427 635,20		12 690 961,00

TASE

Vastaavaa		31.12.2014		31.12.2013	
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	9	<u>17 679 311,74</u>	17 679 311,74	<u>13 971 635,54</u>	13 971 635,54
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset	6				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		306 552 081,76		292 520 399,67	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		<u>0,00</u>	306 552 081,76	<u>0,00</u>	292 520 399,67
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä	7				
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		22 737 736,70		24 417 908,91	
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		4 400 000,00		4 400 000,00	
Talletukset omistusyhteisyrityksissä		<u>0,00</u>	27 137 736,70	<u>0,00</u>	28 817 908,91
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7	692 939 206,57		738 908 348,57	
Rahoitusmarkkinavälineet		1 264 798 473,88		1 137 271 443,41	
Kiinnelainasaamiset		127 866 131,73		129 860 267,11	
Muut lainasaamiset	8	46 981 113,17		28 269 631,52	
Muut sijoitukset		<u>0,00</u>	2 132 584 925,35	<u>0,00</u>	2 034 309 690,61
Jälleenvakuutustalletesaamiset		<u>0,00</u>	2 466 274 743,81	<u>0,00</u>	2 355 647 999,19
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset					
	10		1 400 007 151,02		1 161 314 277,48
Saamiset					
	17				
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta		1 492 729,73		1 540 120,13	
Jälleenvakuutustoiminnasta		<u>170 164,59</u>	1 662 894,32	<u>102 758,28</u>	1 642 878,41
Muut saamiset			2 313 392,19		5 683 755,72
Laskennalliset verosaamiset	16		<u>1 081 466,31</u>	<u>1 081 466,31</u>	8 408 100,44
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Kalusto	9	225 682,16		348 992,48	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>0,00</u>	225 682,16	<u>0,00</u>	348 992,48
Rahat ja pankkisaamiset			65 642 547,77		71 762 683,77
Muu omaisuus			<u>117 204,41</u>	<u>117 204,41</u>	72 228 880,66
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat			18 510 142,15		20 162 364,53
Muut siirtosaamiset			<u>8 349 827,28</u>	<u>7 799 646,51</u>	<u>27 962 011,04</u>
			<u>3 981 864 363,16</u>		<u>3 639 532 904,35</u>

TASE

Vastattavaa		31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma	11		
Pohjarahasto		4 482 208,24	4 482 208,24
Takuupääoma		37 585 505,12	32 036 005,12
Arvonkorotusrahasto		9 162 367,09	9 162 367,09
Vapaat rahastot		134 378 408,40	128 793 812,26
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus		1 318 942,05	2 326 685,93
Konsernin edellisten tilikausien voitto/tappio		-22 242 780,26	-27 911 046,62
Konsernin tilikauden voitto/tappio		63 427 635,20	12 690 961,00
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta		1 007 743,88	64 435 379,08
		229 120 029,72	173 702,27
		12 864 663,27	161 754 695,29
Vähemmistöosuus		1 313 014,72	1 260 543,71
Pääomalainat		99 633 216,67	55 000 000,00
Vakuutustekninen vastuuvélka			
Vakuutusmaksuvastuu	13	1 599 337 526,11	1 626 487 353,96
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	0,00
Korvausvastuu		646 474 575,00	623 686 259,00
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	0,00
		2 245 812 101,11	2 250 173 612,96
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka	14		
Vakuutustekninen vastuuvélka		1 361 953 941,00	1 137 263 637,00
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	0,00
		1 361 953 941,00	1 137 263 637,00
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset		184 252,33	133 833,74
Velat	17		
Ensivakuutustoiminnasta		128 665,37	5 715,02
Jälleenvakuutustoiminnasta		383 607,24	161 532,60
Laskennallinen verovelka	12/16	403 934,72	647 685,37
Muut velat		35 256 437,10	24 882 693,30
		36 172 644,43	25 697 626,29
Siirtovelat		7 675 163,18	8 248 955,36
		3 981 864 363,16	3 639 532 904,35

	2014	2013
Epäsuora rahoituslaskelma		
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta/ voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	63 419 724,07	12 668 922,93
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	220 328 792,15	279 871 753,3
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-60 466 721,64	-71 994 309,90
Pakollisten varausten muutos	50 418,59	-39 797,52
Pakollisen vastuuvajauksen muutos		
Suunnitelman mukaiset poistot	11 055 564,28	9 101 826,43
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		
Muut oikaisut	-81 467 293,75	-51 188 130,72
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	152 920 483,70	178 420 264,54
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	4 452 389,23	3 561 407,13
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	9 822 336,99	2 924 390,84
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	167 195 209,92	184 906 062,51
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-3 187 921,08	-3 033 142,33
Maksetut välittömät verot	-4 719 724,52	-1 292 573,33
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	159 287 564,32	180 580 346,85
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)		
Liiketoiminnan rahavirta	159 287 564,32	180 580 346,85
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-298 735 867,88	-213 889 569,55
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	92 255 563,92	52 643 961,43
Vähemmistöosuuden lisäys/vähennys	60 382,14	37 549,03
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-7 882 116,48	-1 985 853,94
Investointien rahavirta	-214 302 038,30	-163 193 913,03
Rahoituksen rahavirta		
Takuupääoman korotus		
Lainojen nostot	44 956 638,75	
Lainojen takaisinmaksut		-37 695,20
Oman pääoman lisäys/vähennys	3 947 699,23	-1 441 160,30
Muu voitonjako	-10 000,00	-10 000,00
Rahoituksen rahavirta	48 894 337,98	-1 488 855,50
Rahavarojen muutos	-6 120 136,00	15 897 578,32
Rahavarat tilikauden alussa	71 762 683,77	55 865 105,46
Rahavarat tilikauden lopussa	65 642 547,77	71 762 683,77

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1.1. Vakuutusmaksutulo

	2014		2013	
Ensivakuutus				
Henkivakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	166 046 239,62		179 200 362,17	
Muu yksilöllinen henkivakuutus	50 947 076,72		52 114 176,86	
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	22 494 345,83		44 753 480,93	
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	9 009 672,29		10 116 314,50	
Muu ryhmähenkivakuutus	45 164 591,66	293 661 926,12	37 848 029,80	324 032 364,26
Eläkevakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	34 389 922,84		37 174 295,55	
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	24 258 080,78		27 526 570,64	
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	5 850 598,96		5 808 577,96	
Muu ryhmäeläkevakuutus	30 859 530,49	95 358 133,07	28 692 757,27	99 202 201,42
Jälleenvakuutus		84 110,65		56 926,03
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta		389 104 169,84		423 291 491,71
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>				
Jatkuvat vakuutusmaksut		306 416 959,62		355 573 753,89
Kertamaksut		82 603 099,57		67 660 811,79
Yhteensä		389 020 059,19		423 234 565,68
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen		160 238 951,94		156 297 849,07
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta		228 781 107,25		266 936 716,61
		389 020 059,19		423 234 565,68

LÄHITAPIOLA KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ KONSERNI

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1.2. Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen

	2014		2013	
Hyvitykset				
Henkivakuutus				
Muu yksilöllinen henkivakuutus	2 642 301,97		4 628 323,63	
Muu ryhmähenkivakuutus	297 170,00	2 939 471,97	474 987,00	5 103 310,63
Eläkevakuutus				
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	2 944 890,97		2 970 688,91	
Muu yksilöllinen ryhmäeläkevakuutus	1 195 870,87	4 140 761,84	1 443 413,12	4 414 102,03
Alennukset				
Henkivakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	261 110,00		198 062,00	
Muu yksilöllinen henkivakuutus	332 496,04		457 574,34	
Muu kapitalisaatiosopimus	0,00		0,00	
Muu ryhmähenkivakuutus	2 109 817,22	2 703 423,26	2 109 817,22	2 765 453,56
		9 783 657,07		12 282 866,22

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA KONSERNI

TULOSLASKELMAN LIITTEET

2. Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta

	2014		2013	
Ensivakuutus				
Henkivakuutus	165 869 398,05		175 168 849,42	
Eläkevakuutus	116 455 977,09	282 325 375,14	113 476 699,46	288 645 548,88
Jälleenvakuutus		-322 423,63		-779 417,38
Maksetut korvaukset yhteensä		282 002 951,51		287 866 131,50
Josta:				
Takaisinostot	69 404 274,42		59 674 943,43	
Säästösummien takaisinmaksut	53 232 458,80		71 654 199,36	
Muut	159 366 218,29	282 002 951,51	156 536 988,71	287 866 131,50
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista		68 329 012,85		58 977 509,02

TULOSLASKELMAN LIITTEET

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2014	2013
3.1. Kokonaisliikekulut toiminnoittain		
Maksetut korvaukset	5 413 911,31	5 533 742,34
Liikekulut	40 612 587,76	43 473 449,76
Sijoitustoiminnan hoitokulut	5 414 528,45	5 309 113,65
Muut kulut	4 986 419,18	24 733 733,24
Yhteensä	56 427 446,70	79 050 038,99

3.2. Tuloslaskelman erä liikekulut

Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	7 869 958,38	8 931 637,18
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	5 887,74	3 984,83
Muut vakuutusten hankintamenot	13 849 805,38	14 863 970,01
	21 725 651,50	23 799 592,02
Vakuutusten hoitokulut	10 161 101,89	9 885 055,37
Hallintokulut	8 991 889,17	9 953 287,76
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-266 054,80	-165 735,39
Yhteensä	40 612 587,76	43 472 199,76

3.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	16 406 008,91	49 502 865,71
Eläkekulut	3 630 658,71	5 310 009,51
Muut henkilösivukulut	888 129,24	1 348 780,76
Yhteensä	20 924 796,86	56 161 655,98

3.3.2. Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahallinat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja		
Palkat ja palkkiot	408 327,00	563 745,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan eläkeikä/eroamisikä on 63 vuotta ja varatoimitusjohtajan eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahallinat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallinoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	547 853,00	901 852,00
Eläkesitoumukset	Yhtiön toimitushteessa oleville hallituksen jäsenille ja varajäsenille on eläkeikäksi sovittu 60-63 vuotta.	
Annetut rahallinat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallinoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

Hallintoneuvosto

Palkat ja palkkiot	117 402,00	115 200,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahallinat ja niiden ehdot	Ei annettu rahallinoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3. Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana

Konttorihenkilöstö	2	2
Myyntihenkilöstö	-	-
Kiinteistöhenkilöstö	-	-

3.4. Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

Tilintarkastus	39 542,05	47 714,02
Veroneuvonta	15 388,99	16 205,55
Muut palvelut	17 060,37	15 243,76
Yhteensä	71 991,41	79 163,33

TULOSLASKELMAN LIITTEET

4.1. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

	2014		2013	
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Korkotuotot	67 283,33		133 296,78	
Muut tuotot	0,00	67 283,33	0,00	133 296,78
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Osinkotuotot	0,00		686,56	
Korkotuotot	52 639,50		82 728,56	
Muut tuotot	35 282 229,37	35 334 868,87	35 274 009,31	35 357 424,43
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	40 058 735,30		30 302 228,52	
Korkotuotot	38 425 301,27		46 219 171,74	
Muut tuotot	7 176 097,53	85 660 134,10	3 642 223,78	80 163 624,04
Yhteensä		121 069 330,47		115 654 345,25
Arvon alentumisten palautukset		17 103 332,98		11 057 022,60
Myyntivoitot		107 419 696,26		58 654 867,75
Yhteensä		245 592 359,71		185 366 235,60
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Muut yritykset	-15 110 329,73	-15 110 329,73	-16 024 234,13	-16 024 234,13
Kulut muista sijoituksista		-9 903 049,67		-7 661 244,22
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Omistusyhteisyritykset	-35,56		-52,12	
Muut	-3 187 885,52	-3 187 921,08	-3 032 298,90	-3 033 142,33
Yhteensä		-28 201 300,48		-26 718 620,68
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-29 285 391,02		-18 170 433,16	
Rakennusten suunnitelmapoistot	-6 757 813,68	-36 043 204,70	-6 277 865,10	-24 448 298,26
Myyntitappiot		-15 164 132,34		-6 010 906,32
Yhteensä		-79 408 637,52		-57 177 825,26
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua		166 183 722,19		128 188 410,34
Sijoitusten arvonnkorotus	83 082 695,10		87 221 682,99	
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	-10 433 915,42	72 648 779,68	-8 113 962,53	79 107 720,46
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		238 832 501,87		207 296 130,80

TULOSLASKELMAN LIITTEET

4.2. Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitustoiminnan tuotot

	2014	2013
Sijoitustoiminnan tuotot	19 610 936,01	11 945 414,50
Sijoitustoiminnan kulut	<u>-2 863 047,03</u>	<u>-1 673 109,67</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia	16 747 888,98	10 272 304,83
Sijoitusten arvонkorotus	83 082 695,10	87 221 682,99
Sijoitusten arvонkorotusten oikaisu	-10 433 915,42	-7 204 950,71
Arvon alentumiset	-3 797 401,51	-94 777,67
Arvon alentumisten palautukset	136 481,77	329 955,42
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	<u>85 735 748,92</u>	<u>90 524 214,86</u>

4.3. Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot

Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin tuotot	2 402 749,84	16 760 831,60
Muut tuotot, muut	<u>38 321,03</u>	<u>215 129,40</u>
	<u>2 441 070,87</u>	<u>16 975 961,00</u>

Muut kulut

Konserniliikearvon poisto	0,00	9 756,00
Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin kulut	2 361 285,41	17 434 651,69
Henkilöstörahastosiirto	473 386,90	571 418,12
Muut kulut, muut	<u>2 151 746,87</u>	<u>6 723 545,66</u>
	<u>4 986 419,18</u>	<u>24 739 371,47</u>

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

5.1. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2014 Jäljellä oleva hankintameno	2014 Kirjanpitoarvo	2014 Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	222 186 600,43	254 197 915,37	311 612 171,80
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	940 307,69	940 307,69	886 159,74
Muut kiinteistöosakkeet	51 020 675,98	51 413 858,72	51 334 983,64
	<u>274 147 584,10</u>	<u>306 552 081,78</u>	<u>363 833 315,18</u>
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	22 737 736,70	22 737 736,70	22 737 736,70
Rahamarkkinavälineet	4 400 000,00	4 400 000,00	4 400 000,00
	<u>27 137 736,70</u>	<u>27 137 736,70</u>	<u>27 137 736,70</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	692 939 206,57	692 939 206,57	869 579 233,10
Rahoitusmarkkinavälineet	1 264 798 473,88	1 264 798 473,88	1 324 895 745,12
Kiinnelainasaamiset	127 866 131,73	127 866 131,73	127 866 131,73
Muut lainasaamiset	46 981 113,17	46 981 113,17	46 981 113,17
	<u>2 132 584 925,35</u>	<u>2 132 584 925,35</u>	<u>2 369 322 223,12</u>
	<u>2 433 870 246,15</u>	<u>2 466 274 743,83</u>	<u>2 760 293 275,00</u>
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonorotuksia		16 165 550,35	
Muita arvonorotuksia		<u>16 318 913,97</u>	
		<u>32 484 464,32</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>294 018 531,17</u>
5.2. Ei-suojaavien johdannaisten arvostusero			<u>0,00</u>

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:

	2014
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet
Hankintameno 1.1.	370 917 169,45
Lisäykset	35 037 050,72
Vähennykset	-17 632 542,79
Siirrot erien välillä	0,00
Hankintameno 31.12.	388 321 677,38
Kertyneet poistot 1.1.	-93 194 903,27
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	7 636 585,90
Tilikauden poistot	-8 700 275,33
Kertyneet poistot 31.12.	-94 258 592,70
Arvonalentumiset 1.1.	-17 686 330,83
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00
Tilikauden arvonalentumiset	-5 449 136,41
Arvonalentumisten palautukset	3 140 000,00
Arvonalentumiset 31.12.	-19 995 467,24
Arvonkorotukset 1.1.	32 484 464,32
Lisäykset	0,00
Vähennykset	0,00
Arvonkorotukset 31.12.	32 484 464,32
Kirjanpitoarvo 31.12	306 552 081,76

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	2 887 956,63
Kirjanpitoarvo	3 970 956,94
Käypä arvo	2 653 011,23

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

7.1. Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

	2014	2013
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	25 594 193,19	23 420 069,04
Lisäykset	2 334 772,14	2 675 722,94
Vähennykset	-3 523 796,37	-501 598,79
Siirrot erien välillä	4 975 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	29 380 168,96	25 594 193,19
Arvon alentumiset 1.1.	-1 176 284,28	0,00
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden arvonalentumiset	-5 466 147,98	-1 176 284,28
Arvon alentumisten palautukset	0,00	0,00
Arvon alentumiset 31.12.	-6 642 432,26	-1 176 284,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 737 736,70	24 417 908,91
Yhteensä	22 737 736,70	24 417 908,91

7.2. Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, kons.	Espoo	50,00	7 178 932,25	2 979 011,81
S-Pankki, kons.	Helsinki	3,50	392 991 140,77	8 236 515,26
LähiTapiola Varainhoito Oy	Espoo	19,44	15 275 749,15	8 928 695,79
Tapiolan Alueen Kehitys Oy	Espoo	29,75	25 227,83	-52 134,40
Tieto-Tapiola Oy	Espoo	33,33	1 018 815,10	47 337,60
LähiTapiola Palvelut Oy	Espoo	14,99	18 007 815,27	-246,70
Vakuutusneuvonta Aura Oy	Espoo	33,33	11 144,40	-232,18
Vakuutusneuvonta Pohja Oy	Espoo	33,33	11 087,17	-232,26
Yhteensä			434 519 911,94	20 138 714,92

7.3 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö KONERNI
MUUT SIJOITUKSET

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut					
Amer- Sports Oyj	0,26	309 164,00	2 228 331,90	4 965 173,84	Suomi
Componenta Oyj	1,28	1 242 145,00	888 133,67	888 133,68	Suomi
Kone Oyj B	0,03	140 000,00	1 614 104,93	5 294 800,00	Suomi
Nokia Oyj	0,02	750 000,00	3 972 668,70	4 920 000,00	Suomi
Nokian Renkaat Oyj	0,10	132 655,00	2 087 699,25	2 691 569,95	Suomi
Stockmann Oyj B	0,35	144 003,00	915 859,08	915 859,08	Suomi
Vaisala Oyj A	1,05	155 891,00	3 412 453,99	3 412 453,99	Suomi
Muut		127 200,00	125 292,00	125 292,00	Suomi
Yhteensä		3 001 058,00	15 244 543,52	23 213 282,54	
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Diacor terveyspalvelut Oy	3,75	844,00	3 362 960,00	3 362 960,00	Suomi
Fingrid Oyj	1,41	47,00	1 580 966,51	11 750 000,00	Suomi
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	19,43	13 598,00	1 208 589,69	1 208 589,69	Suomi
Pihlajalinna Oy	3,40	455 380,00	2 236 826,56	2 267 292,99	Suomi
Sato Oyj	2,39	1 219 395,00	6 109 731,12	17 815 360,95	Suomi
Seligson & Co Oyj	11,27	143 784,00	953 937,26	2 084 868,00	Suomi
Muut			3 664 263,89	3 781 475,57	Suomi
Yhteensä		1 946 230,59	19 117 275,03	42 270 547,20	
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut					
ABB Ltd	0,01	230 000,00	3 449 756,67	4 043 745,84	Sveitsi
Amec Foster Wheeler Plc	0,08	300 000,00	3 285 402,49	3 285 402,49	Iso-Britannia
Axa Sa	0,01	180 000,00	3 441 542,40	3 456 900,00	Ranska
BASF SE	0,01	70 000,00	4 707 432,03	4 891 600,00	Saksa
BG Group PLC	0,01	290 000,00	3 220 567,47	3 220 567,47	Iso-Britannia
Bayer AG	0,01	50 000,00	2 960 827,82	5 650 000,00	Saksa
Carl Zeiss Meditec AG	0,29	234 746,00	2 658 895,04	4 953 140,60	Saksa
DNB ASA	0,03	442 400,00	3 349 108,95	5 416 244,19	Norja
Deutsche Bank Ag-Registered	0,01	176 000,00	4 397 360,00	4 397 360,00	Saksa
Eaton Corp PLC	0,02	115 000,00	4 147 234,72	6 437 196,28	Irlanti
Exova Group Ltd	0,59	1 489 455,00	3 059 607,14	3 059 607,14	Iso-Britannia
Fresenius Medical Care Ag	0,04	113 000,00	5 550 087,74	6 989 050,00	Saksa
Gemalto NV	0,06	52 400,00	3 559 532,00	3 559 532,00	Ranska
Heineken Nv	0,01	50 000,00	2 947 500,00	2 947 500,00	Alankomaat
Hennes & Mauritz Ab B	0,01	140 000,00	2 187 498,81	4 852 975,62	Ruotsi
Hologic Inc	0,10	285 000,00	4 581 026,00	6 276 995,31	Yhdysvallat
ING Groep Nv -CVA	0,01	290 000,00	3 140 700,00	3 140 700,00	Alankomaat
Inmarsat PLC	0,14	640 000,00	4 524 589,34	6 569 264,35	Iso-Britannia
Lloyds Tsb Group Plc	0,00	3 400 000,00	3 309 641,80	3 309 641,80	Iso-Britannia
Medtronic Inc	0,01	94 300,00	4 455 257,44	5 607 824,73	Yhdysvallat
Mondelez International Inc	0,01	170 000,00	4 190 985,60	5 086 277,90	Yhdysvallat
National Grid PLC	0,01	490 000,00	3 543 517,98	5 775 696,50	Iso-Britannia
Nestle Sa	0,00	55 000,00	3 275 629,67	3 336 867,93	Sveitsi
PepsiCo Inc	0,01	82 000,00	4 169 890,03	6 386 557,94	Yhdysvallat
Reed Elsevier NV	0,07	465 000,00	3 937 306,88	9 225 600,00	Alankomaat
SES SA	0,06	205 000,00	3 971 281,49	6 091 575,00	Luxemburg
Sanofi	0,00	61 800,00	3 993 159,06	4 675 788,00	Ranska
Stada Arzneimittel AG	0,21	130 000,00	2 987 166,79	3 282 500,00	Saksa
Statoil Asa	0,01	190 000,00	2 600 164,41	2 756 912,19	Norja
Syngenta AG	0,02	20 000,00	5 322 687,96	5 322 687,96	Sveitsi
Telenor Asa	0,02	310 000,00	3 643 311,41	5 194 094,23	Norja
TeliaSonera Ab	0,03	1 090 000,00	5 327 195,50	5 809 700,00	Ruotsi
Thermo Fisher Scientific	0,02	70 000,00	2 412 756,56	7 223 704,80	Yhdysvallat
Total Sa	0,00	70 000,00	2 976 400,00	2 976 400,00	Ranska
US Bancorp	0,01	212 000,00	5 294 438,73	7 848 941,60	Yhdysvallat
Unilever Nv -CVA	0,01	105 000,00	3 427 200,00	3 427 200,00	Alankomaat
United Technologies Corp	0,01	66 500,00	3 431 770,27	6 298 904,54	Yhdysvallat
VF Corp	0,03	108 000,00	3 124 048,10	6 662 713,12	Yhdysvallat
Vienna Insurance Group AG	0,07	88 463,00	3 280 208,04	3 280 208,04	Itävalta
Vinci SA	0,02	117 000,00	4 266 596,05	5 324 670,00	Ranska
WPP PLC	0,03	430 000,00	3 739 879,86	7 425 215,05	Iso-Britannia
Zurich Insurance Group AG	0,02	30 000,00	6 145 737,36	7 776 946,11	Sveitsi
Muut			634 558,82	2 317 848,43	
Yhteensä		13 228 341,00	158 629 458,43	215 572 257,16	

Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat

Muut		300 252,92	371 842,37
Yhteensä	3 608,00	300 252,92	371 842,37

Sijoitusrahastot

BNP Paribas Global Senior Corporate Loans	14 807 665,67	14 807 665,67	Ranska
LähiTapiola Aasia-Tyynimeri A	4 873 311,83	6 189 446,19	Suomi
LähiTapiola High Yield A	27 813 865,98	51 128 690,27	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi A	4 132 477,43	8 725 185,86	Suomi
LähiTapiola Infra A	4 840 728,34	5 497 985,36	Suomi
LähiTapiola Itä-Eurooppa A	4 233 404,16	4 233 404,16	Suomi
LähiTapiola Japani A	6 866 143,61	6 866 143,61	Suomi
LähiTapiola Kasvu A	3 791 259,76	5 071 107,91	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	6 000 000,00	6 432 000,00	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A	3 818 284,36	9 214 723,83	Suomi
LähiTapiola Kuluttaja A	3 582 066,90	7 911 208,13	Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko A	11 698 637,37	13 741 982,84	Suomi
LähiTapiola Osinko A	4 446 350,74	5 768 833,78	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko A	5 458 432,69	7 899 395,40	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	30 000 000,00	31 286 101,73	Suomi
LähiTapiola Suoja A	5 002 636,36	5 506 604,75	Suomi
LähiTapiola USA A	2 587 106,29	4 382 262,75	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko A	18 882 798,85	27 324 788,17	Suomi
Natixis Loomis Sayles Senior Loan Fund	10 000 000,00	10 285 219,96	Luxemburg
Robeco Lux-o-rente I EUR	2 306 033,68	3 355 292,74	Luxemburg
Muut	820 791,45	1 783 776,01	
Yhteensä	175 961 995,47	237 411 819,12	

Pääomasijoitusrahastot

AXA LBO Fund IV Supplementary FCPR	933 975,00	1 669 730,48	Ranska
AXA LBO Fund V Core	5 415 390,71	5 498 218,71	Ranska
AXA Secondary Fund IV L.P.	927 912,77	3 978 092,41	Jersey
AXA Secondary Fund V L.P.	1 641 879,45	3 001 209,95	Jersey
Aberdeen European Shopping Property Fund SICAV	4 385 086,46	4 385 086,46	Luxemburg
Aberdeen Property Funds SICAV Pan-Nordic	4 146 118,68	4 146 118,68	Luxemburg
Altor Fund III	5 448 351,65	7 026 080,40	Jersey
Apax Europe VII - B, L.P.	7 752 069,29	8 919 055,77	Iso-Britannia
Apax VIII - A L.P.	3 152 691,42	3 313 162,90	Guernsey
Armada Mezzanine IV Ky	521 837,78	521 837,78	Suomi
Beechbrook Mezzanine II L.P.	3 815 824,50	3 821 154,03	Iso-Britannia
BlackRock Europe Property Fund III	4 565 658,73	4 565 658,73	Iso-Britannia
Bowmark Capital Partners IV, L.P.	4 151 952,87	4 890 702,27	Iso-Britannia
Bowmark Capital Partners V, L.P.	876 773,66	876 773,66	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe III, L.P.	2 240 298,00	2 240 298,00	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe IV F L.P.	5 217 299,80	6 062 174,78	Iso-Britannia
Capvis Equity III L.P.	3 589 409,27	3 589 409,27	Jersey
Capvis Equity IV LP	982 160,00	982 160,00	Jersey
Crescent Mezzanine Partners VI, L.P.	12 107 993,71	13 644 765,67	Yhdysvallat
Dasos Timberland Fund II	2 252 803,34	2 252 803,34	Luxemburg
European Added Value Fund, L.P.	1 715 805,06	1 715 805,06	Iso-Britannia
FPCI Indigo Capital	1 417 860,00	1 417 860,00	Ranska
Gresham 4A	1 290 510,94	1 290 510,94	Iso-Britannia
ICG Europe Fund V	15 773 032,63	17 503 944,74	Jersey
ICG Senior Debt Partners Fund	7 607 190,44	7 674 850,76	Luxemburg
ICG-Longbow UK Real Estate Debt Investments III S.ä.r.l.	14 195 825,76	14 741 324,03	Luxemburg
Indigo Capital V L.P.	2 996 811,80	2 996 811,80	Iso-Britannia
Industri Kapital 2007 Limited Partnership III	5 247 148,97	6 132 350,88	Jersey
Lindsay Goldberg III L.P.	7 924 944,52	9 517 529,86	Yhdysvallat
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	19 396 973,67	19 396 973,67	Suomi
LähiTapiola KR PK2 Ky	3 725 428,00	3 725 428,00	Suomi
M&G Real Estate Debt Fund II, L.P.	3 970 206,52	4 050 615,86	Guernsey
MB Equity Fund IV Ky	1 922 106,23	2 332 283,00	Suomi
MezzVest III, L.P.	4 529 236,21	4 698 090,07	Jersey
Nexit INFOCOM II L.P.	3 565 716,36	3 565 716,36	Guernsey
Nordic Mezzanine Fund III Limited Partnership	4 402 767,70	4 417 357,47	Iso-Britannia
PBW II Real Estate Fund S.A.	2 651 503,75	2 651 503,75	Luxemburg
Partners Group U.S. Venture 2004, L.P.	1 045 448,82	1 179 551,81	Yhdysvallat
Real Estate Debt & Secondaries Ky	2 296 921,17	2 660 037,57	Suomi
Rockspring PanEuropean Limited Partnership	3 475 626,86	3 475 626,86	Iso-Britannia
Russian and Baltics Retail Properties Ky	5 600 000,00	5 928 000,00	Suomi
TPG Partners VI, LP	12 261 554,96	16 557 712,71	Yhdysvallat
Taaleritehtaan Asuntorahasto I	20 600 608,47	20 600 608,47	Suomi
Taaleritehtaan Asuntorahasto III	6 980 758,32	6 980 758,32	Suomi
Tapiola KR I Ky	22 711 237,73	22 711 237,73	Suomi
Tapiola KR III Ky	44 425 536,86	44 425 536,86	Suomi
The Fourth Cinven Fund (No. 4) Limited Partnership	4 965 924,14	4 965 924,14	Iso-Britannia
The Triton Fund III L.P.	5 921 063,00	6 569 653,00	Jersey
Top Tier Venture Capital III, L.P.	3 007 961,82	3 264 510,49	Yhdysvallat
Top Tier Venture Capital IV, L.P.	3 156 872,44	4 709 199,18	Yhdysvallat
TuuliTapiola Ky	5 604 792,00	5 604 792,00	Suomi
Muut	5 172 818,96	7 892 886,03	
Yhteensä	323 685 681,20	350 739 484,71	

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä	18 198 337,59	692 939 206,57	869 579 233,10
---	----------------------	-----------------------	-----------------------

7.4 TASEEN LIITETIETO 31.12.2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö KONSERNI

SIOITUSSIDONNAISEN VAKUUTUKSEN KATTEENA OLEVAT SIOITUKSET

Arvopaperi	Kotivaltio	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Sijoitusrahastot			
Alken European Opportunities R	Luxemburg	5 145 549,55	5 145 549,55
BGF Fixed Income Global Opporrtynity A2 Hed.Acc EUR	Luxemburg	2 211 267,30	2 211 267,30
Carnegie Worldwide Asia Acc - USD	Luxemburg	7 305 607,77	7 305 607,77
DB X-Trackers S&P 500 ETF	Saksa	3 509 284,40	3 509 284,40
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	Suomi	676 394,15	676 394,15
eQ USA Indeks 1 K	Suomi	909 658,73	909 658,73
ERIK.SIJ.RAHASTO ELITE	Suomi	585 874,01	585 874,01
Evli Emerging Frontier B	Suomi	1 125 581,74	1 125 581,74
Evli Eurooppa B	Suomi	10 967 788,12	10 967 788,12
Evli High Yield Yrityslaina B	Suomi	24 337 532,69	24 337 532,69
Evli Likvidi B	Suomi	940 240,93	940 240,93
Evli Lyhyt Yrityslaina B	Suomi	17 336 203,70	17 336 203,70
Evli Pohjois-Amerikka B	Suomi	4 526 745,21	4 526 745,21
Evli Pohjoismaat B	Suomi	2 101 448,40	2 101 448,40
Evli Ruotsi Pienyhtiöt B	Suomi	2 902 149,29	2 902 149,29
Evli Suomi Pienyhtiöt B	Suomi	3 918 701,98	3 918 701,98
Evli Taktinen Alfa-Korko B	Suomi	22 924 549,44	22 924 549,44
Evli Varainhoito 40 B	Suomi	680 716,75	680 716,75
Evli Varainhoito 75 B	Suomi	1 847 046,24	1 847 046,24
Invesco Pan European Structured Equity Acc EUR	Irlanti	5 450 231,40	5 450 231,40
iShares \$ High Yield Corporate Bond	Luxemburg	577 841,00	577 841,00
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	Saksa	9 297 853,68	9 297 853,68
iShares S&P 500 - B UCITS ETF	Irlanti	549 028,09	549 028,09
JPM Income Opportunity Plus Fund A Acc EUR hedged	Luxemburg	4 517 115,01	4 517 115,01
JPM US Select Equity A Acc EUR	Luxemburg	1 520 566,27	1 520 566,27
Korkovarainhoitosalkku	Suomi	7 878 420,38	7 878 420,38
LähiTapiola 2015 A	Suomi	36 999 105,03	36 999 105,03
LähiTapiola 2020 A	Suomi	70 523 378,75	70 523 378,75
LähiTapiola 2025 A	Suomi	115 625 441,96	115 625 441,96
LähiTapiola 2035 A	Suomi	48 668 468,61	48 668 468,61
LähiTapiola 2045 A	Suomi	11 602 026,57	11 602 026,57
LähiTapiola Aasia-Tyynimeri A	Suomi	9 096 877,92	9 096 877,92
LähiTapiola Asuntosijoitus	Suomi	34 714 551,39	34 714 551,39
LähiTapiola Asuntosijoitus Prime	Suomi	28 946 999,95	28 946 999,95
LähiTapiola Eurooppa A	Suomi	24 381 680,86	24 381 680,86
LähiTapiola High Yield A	Suomi	8 101 836,11	8 101 836,11
LähiTapiola Hyvinvointi A	Suomi	21 340 078,71	21 340 078,71
LähiTapiola Infra A	Suomi	4 189 707,42	4 189 707,42
LähiTapiola Itä-Eurooppa A	Suomi	1 226 224,33	1 226 224,33
LähiTapiola Japani A	Suomi	1 547 042,22	1 547 042,22
LähiTapiola Kassakorko A	Suomi	3 531 840,53	3 531 840,53
LähiTapiola Kasvu A	Suomi	8 949 016,30	8 949 016,30
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	Suomi	2 767 701,23	2 767 701,23
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A	Suomi	29 236 341,73	29 236 341,73
LähiTapiola Korko 100 A	Suomi	4 615 229,03	4 615 229,03
LähiTapiola Korkomaailma A	Suomi	12 367 719,58	12 367 719,58
LähiTapiola Kuluttaja A	Suomi	21 861 360,17	21 861 360,17
LähiTapiola Lyhytkorko A	Suomi	8 744 799,34	8 744 799,34
LähiTapiola Maailma 20 A	Suomi	16 734 438,59	16 734 438,59
LähiTapiola Maailma 50 A	Suomi	50 726 508,92	50 726 508,92
LähiTapiola Maailma 80 A	Suomi	62 199 865,21	62 199 865,21
LähiTapiola Metsäsijoitus	Suomi	3 368 259,29	3 368 259,29
LähiTapiola Osake 100 A	Suomi	1 156 995,02	1 156 995,02
LähiTapiola Osinko A	Suomi	935 680,09	935 680,09
LähiTapiola Pitkäkorko A	Suomi	14 311 985,33	14 311 985,33
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	Suomi	3 595 897,23	3 595 897,23
LähiTapiola Suoja A	Suomi	1 707 610,66	1 707 610,66

LähiTapiola Suomi A	Suomi	10 432 168,38	10 432 168,38
LähiTapiola Tapiolan Keskus	Suomi	2 000 971,67	2 000 971,67
LähiTapiola Toimitila	Suomi	727 579,43	727 579,43
LähiTapiola USA A	Suomi	8 929 066,42	8 929 066,42
LähiTapiola Viisas	Suomi	25 797 930,24	25 797 930,24
LähiTapiola Yrityskorko A	Suomi	6 868 449,88	6 868 449,88
Morgan Stanley Diversified Alpha Plus A Acc EUR	Luxemburg	2 325 387,95	2 325 387,95
Osakevarainhoitosalkku	Suomi	1 117 760,71	1 117 760,71
PYN Elite A - EUR	Suomi	797 345,28	797 345,28
Seligson Aasia A	Suomi	2 647 038,83	2 647 038,83
Seligson Euro-obligaatio	Suomi	1 986 253,38	1 986 253,38
Seligson Eurooppa -indeksirahasto A	Suomi	6 101 281,60	6 101 281,60
Seligson Glb Top 25 Brands -A	Suomi	12 530 606,17	12 530 606,17
Seligson Global Top 25 Pharmaceuticals A	Suomi	12 570 398,47	12 570 398,47
Seligson Phoebus - A	Suomi	1 314 333,60	1 314 333,60
Seligson Phoenix A	Suomi	856 410,05	856 410,05
Seligson Pohjois-Amerikka -indeksirahasto A	Suomi	1 305 160,46	1 305 160,46
Seligson Rahamarkkina AAA	Suomi	1 627 255,00	1 627 255,00
Seligson Russian Pros Euro A	Suomi	4 804 527,24	4 804 527,24
Seligson Suomi-indeksirahasto	Suomi	8 097 052,40	8 097 052,40
S-Sijoituskori Kohtuullinen	Suomi	1 312 835,30	1 312 835,30
S-Sijoituskori Varovainen	Suomi	2 454 096,00	2 454 096,00
Suojavarainhoito 10	Suomi	4 703 191,57	4 703 191,57
Suojavarainhoito 15	Suomi	3 594 935,23	3 594 935,23
Suojavarainhoito 20	Suomi	2 643 590,34	2 643 590,34
Suojavarainhoito 25	Suomi	1 974 251,36	1 974 251,36
Suomi Plus -varainhoito	Suomi	19 412 671,19	19 412 671,19
Varainhoito 100	Suomi	14 727 777,42	14 727 777,42
Varainhoito 25	Suomi	2 392 023,83	2 392 023,83
Varainhoito 50	Suomi	6 401 954,66	6 401 954,66
Varainhoito 75	Suomi	3 571 730,63	3 571 730,63
Varainhoitosalkku 10	Suomi	63 332 714,65	63 332 714,65
Varainhoitosalkku 30	Suomi	133 747 417,62	133 747 417,62
Varainhoitosalkku 50	Suomi	66 732 451,92	66 732 451,92
Varainhoitosalkku 70	Suomi	16 101 967,91	16 101 967,91
Varainhoitosalkku 90	Suomi	2 081 246,67	2 081 246,67
Vauras 100	Suomi	1 198 178,59	1 198 178,59
Vauras 25	Suomi	60 148 911,79	60 148 911,79
Vauras 50	Suomi	26 905 963,22	26 905 963,22
Vauras 75	Suomi	4 204 586,68	4 204 586,68
VISIO ALLOCATOR ERIKOISSIJ.RAH.	Suomi	557 864,19	557 864,19
Yrityslaina Plus	Suomi	2 387 345,44	2 387 345,44
Muut		11 421 214,75	11 421 214,75
Yhteensä		1 372 363 962,43	1 372 363 962,43
Muut Sijoitukset			
eQ Hoivakiinteistöt	Suomi	2 130 155,91	2 130 155,91
Kone Oyj	Suomi	667 976,84	667 976,84
Nokia Oyj	Suomi	756 844,80	756 844,80
Sampo	Suomi	558 270,42	558 270,42
Suomi 175 Booster	Suomi	856 250,00	856 250,00
Muut		22 715 656,45	22 715 656,45
Yhteensä		27 685 154,42	27 685 154,42

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

8. Muut sijoitukset

	2014	2013
8.1. Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä		
Vakuutuskirja	566 117,76	825 281,37
Jäljellä oleva hankintameno	566 117,76	825 281,37
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	46 414 995,41	26 819 521,15
Muut lainasaamiset yhteensä	46 981 113,17	27 644 802,52
8.2. Pääomalainojen yhteismäärä		
Muut lainasaamiset	1 247 366,41	1 319 521,15
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 247 366,41	1 319 521,15

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	2014 Aineettomat oikeudet ja pitkä- vaikutteiset menot	2014 Kalusto
Hankintameno 1.1.	29 341 100,95	8 536 766,91
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-3 578 586,27	-2 469 992,52
Lisäykset	7 801 422,67	147 759,29
Vähennykset	0,00	-67 065,48
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	33 563 937,35	6 147 468,20
Kertyneet poistot 1.1.	-15 369 465,41	-8 187 774,43
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	3 578 586,27	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,00	2 469 992,52
Tilikauden poistot	-4 093 746,47	-204 004,13
Kertyneet poistot 31.12.	-15 884 625,61	-5 921 786,04
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 679 311,74	225 682,16

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

10. SIOJITUSSIDONNAISTEN VAKUUTUSTEN KATTEENA OLEVAT SIOJITUKSET

	2014		2013	
	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)
<i>Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset</i>				
Osakkeet ja osuudet	1 104 393 300,65	1 385 143 190,99	937 505 649,48	1 149 351 445,32
Rahoitusmarkkinavälineet	12 290 692,26	12 812 643,64	10 299 123,76	10 737 309,49
Saamiset vakuutusmaksuvälittäjiltä	466 669,58	466 669,58	44 186,88	44 186,88
Rahat ja pankkisaamiset	1 429 550,32	1 429 550,32	1 066 555,66	1 066 555,66
Kertyneet korot	155 096,70	155 096,49	114 780,13	114 780,13
Yhteensä	1 118 735 309,51	1 400 007 151,02	949 030 295,91	1 161 314 277,48
<i>Etukäteen hankitut sijoitukset</i>				
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelkaa vastaavat sijoitukset	36 919 147,04	38 053 210,02	21 780 173,67	24 050 640,48
	1 081 816 162,47	1 361 953 941,00	927 250 122,24	1 137 263 637,00
Rahat ja pankki- yms saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu.	1 896 219,90		1 110 742,54	

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

11.1. Oman pääoman muutokset	1.1.2014	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2014
Pohjarahasto	4 482 208,24	0,00	0,00	4 482 208,24
Takuupääoma	32 036 005,12	5 549 500,00	0,00	37 585 505,12
Arvonkorotusrahasto	9 162 367,09	0,00	0,00	9 162 367,09
Varmuusrahasto	127 611 365,43	5 594 596,14	0,00	133 205 961,57
Käyttörahasto	1 182 446,83	0,00	-10 000,00	1 172 446,83
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	2 326 685,93	-1 007 743,88	0,00	1 318 942,05
Konsernin edellisten tilikausien voitto/tappio	-27 911 046,62	5 668 266,36	0,00	-22 242 780,26
Konsernin tilikauden voitto/tappio	12 690 961,00	63 427 635,20	-12 690 961,00	63 427 635,20
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	173 702,27	0,00	834 041,61	1 007 743,88
	12 864 663,27	63 427 635,20	-11 856 919,39	64 435 379,08
Oman pääoman muutokset yhteensä	161 754 695,29	79 232 253,82	-11 866 919,39	229 120 029,72

11.2. Arvonkorotusrahaston erittely

Arvonkorotusrahasto 1.1.	9 162 367,09
Lisäykset	0,00
Arvonkorotusten peruutukset	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	9 162 367,09
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	9 162 367,09

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä ja konsernireservin muutokset

	2014	2013
Poistoero		
Kertynyt poistoero 1.1.	3 258 910,27	3 460 399,15
Lisäykset	-156 855,94	-1,10
Vähennykset	-1 082 380,72	-201 487,78
Kertynyt poistoero 31.12.	2 019 673,61	3 258 910,27
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	2 019 673,61	3 258 910,27
Jaettu		
Omaan pääomaan	-1 526 927,73	-2 547 182,79
Vähemmistöosuuteen	-88 811,16	-59 023,67
Laskennalliseen verovelkaan	-403 934,72	-652 703,81
	0,00	0,00
 Verokanta	 20,0 %	 20,0 %

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

13. Muut pakolliset varaukset	2014	2013
Työttömyysturvan omavastuuvaraus	184 252,33	133 833,74
	<u>184 252,33</u>	<u>133 833,74</u>
14. Laskennalliset verosaamiset	2014	2013
Negatiivisesta poistoerosta johtuva laskennallinen verosaaminen	1 081 466,31	1 081 466,31
15. Laskennalliset verovelat	2014	2013
Poistoeron ja varausten jaosta aiheutunut laskennallinen verovelka	403 934,72	652 703,81

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

16. Velat

16.1. Velkojen erittely

	2014	2013
Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut velat	<u>1 848 725,64</u>	<u>259 234,51</u>
	<u>1 848 725,64</u>	<u>259 234,51</u>

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

17. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat taseen liitetiedot

	2014 Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	2014 Velan määrä	2013 Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	2013 Velan määrä
17.1. Vakuudet				
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	26 503 480,00	3 166 162,59	18 803 480,00	2 634 577,00
17.2. Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut				
Johdannaissopimukset	2014		2013	
Valuuttajohdannaiset				
<i>Termiini- ja futuurisopimukset, avoimet</i>				
Kohde-etuus	0,00		25 419 756,88	
Käypä arvo	0,00		485 364,81	
Leasingvastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	36 505,19		58 830,65	
Seuraavina vuosina maksettava määrä	30 606,23		68 412,32	
	<u>67 111,42</u>		<u>127 242,97</u>	
Vuokravastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	2 669 966,16		2 669 966,16	
Seuraavina vuosina maksettava määrä	6 007 423,86		8 677 390,02	
	<u>8 677 390,02</u>		<u>11 347 356,18</u>	
Arvonlisäverovastuut				
<i>Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin</i>				
<i>liittyvä ryhmän vastuu</i>				
Osakkuusyritykset	187 204,73		85 118,18	
Yhteistoimintayritykset	3 386 504,92		909 211,02	
	<u>3 573 709,65</u>		<u>994 329,20</u>	
<i>Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120 §:n</i>				
<i>mukainen tarkistusvastuu</i>				
<i>- 10 v. tarkistuskausi</i>				
Konserni	8 849 607,25		9 525 519,71	
Muut ryhmän yhtiöt	37 948 242,84		36 901 900,01	
	<u>46 797 850,09</u>		<u>46 427 419,72</u>	
Muut vastuusitoumukset				
Merkintäsitoumukset	197 792 603,54		208 490 966,13	
Myönnetty limiitti	30 000 000,00		30 000 000,00	

TASEEN LIITTEET 31.12.2014

18.1. Lähipiirilainat (VYL 8 luku 11 §)

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön konserniin kuuluville yrityksille ja osakkuusyrityksille myönnettyt lainat yhteensä 179.291.978,44 euroa.

Laina-aika on pääsääntöisesti 10-40 vuotta ja lainan korko on pääsääntöisesti kiinteä.

18.2. Lähipiiriliiketoimet (KPA 2 luku 7 b §)

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

18.3. Pääomalainat

Velkoja Useita

Lainan pääoma 100.000.000 euroa

Pääasialliset lainaehdot Lainasopimus on voimassa 26.11.2024 saakka. Lainan ensimmäinen mahdollinen takaisinmaksupäivä on 26.11.2019, jonka jälkeen laina on mahdollista maksaa takaisin minä tahansa koronmaksupäivänä (26. marraskuuta), jos velallinen täyttää ne edellytykset, jotka takaisinmaksulle on lainsäädännössä asetettu.

Ensimmäistä takaisinmaksupäivää edeltävään päivään saakka lainan vuotuinen korko on 3,625 prosenttia. Jos velallinen ei maksa lainaa takaisin ensimmäisenä maksupäivänä, määräytyy lainan korko uudelleen. Ensimmäisestä takaisinmaksupäivästä lähtien korko on ensimmäisenä takaisinmaksupäivänä määräytyvä Euro 5-y Mid-Swap Rate lisättynä 3,25 prosentin marginaalilla.

Pääoma voidaan palauttaa ja korkoa voidaan maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Jos korkoa ei voida maksaa, siirtyy se maksettavaksi aikaisintaan ensimmäisen sellaisen tilinpäätöksen jälkeen, jonka perusteella korkoa voidaan maksaa.

Pääomalainasopimuksen ehtoja voidaan muuttaa ainoastaan Finanssivalvonnan suostumuksella.

Lainalla ei ole vakuutta.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	TUNNUSLUVUT				M €
	2014	2013	2012	2011	2010
Henkivakuutuksen liikevaihto sekä sen muutosprosentti edelliseen vuoteen	630,4 -2,7	647,6 13,3	571,5 66,6	343,0 -25,3	459,1 -0,5
Liikevoitto sekä sen osuus prosentteina liikevaihdosta	86,9 13,8	42,8 6,6	31,1 5,4	26,5 7,7	4,4 1,0
Kokonaistulos	77,9	50,5	120,8	36,3	28,9
Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitus- sidonnaista vakuutusta prosentteina	3,9	3,5	6,6	3,7	3,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana 1)	2	2	2	2	2
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna 1)	268	405	474	495	505

Henkivakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2014	2013	2012	2011	2010
Vakuutusmaksutulo sekä sen muutosprosentti edelliseen vuoteen	389,1 -8,1	423,3 29,7	326,5 15,4	282,9 10,4	256,1 9,9
Liikekustannussuhde prosentteina kuorimitulosta	122,9	138,3	131,8	136,5	136,9
Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta	1,5	2,1	2,2	2,2	2,4
Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	572,6	504,9	490,5	385,6	366,8
Tasotusmäärä tilinpäätöksen mukaisessa valuutassa	97,7	91,5	76,4	73,4	62,7
Vähemmistöosuus	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Vakavaraisuuspääoma	671,6	597,7	568,2	460,2	430,8
Vakavaraisuusaste prosentteina vastuuvélasta	27,0	24,5	23,8	19,8	18,2

1 000 €

MUUT LIITETIEDOT

TULOSANALYYSI

	01-12 2014	01-12 2013	Muutos	Muutos-%
Vakuutusmaksutulo	387 476	422 071	-34 595	-8,2
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	238 833	207 296	31 536	15,2
Maksetut korvaukset	-282 003	-288 204	6 201	-2,2
Vastuuvelan muutos ennen lisäetujen (asiakasetujen) ja tasoitusmäärän muutosta	-211 481	-249 811	38 330	-15,3
Liikekulut	-40 613	-43 473	2 861	-6,6
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	347	0	347	0,0
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetujen (asiakasetujen) ja tasoitusmäärän muutosta	92 559	47 879	44 680	93,3
Muut tuotot ja kulut	-2 545	-7 758	5 212	-67,2
Osuus osakkuusyritysten voitosta tai tappiosta	-3 125	2 673	-5 798	-216,9
Liikevoitto	86 888	42 794	44 095	103,0
Tasoitusmäärän muutos	-6 180	-15 133	8 953	-59,2
Lisäedut (asiakasedut)	-2 668	-12 283	9 615	-78,3
Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä	78 041	15 378	62 663	407,5
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiiroja ja veroja	78 041	15 378	62 663	407,5
Tuloverot ja muut välittömät verot	-14 621	-2 709	-11 912	439,7
Vähemmistöosuudet	8	22	-14	-64,1
Kauden voitto	63 428	12 691	50 737	399,8
Liikevoitto	86 888	42 794	44 094	103,0
Sijoitusten arvostuserojen muutos	-9 025	7 205	-16 231	-225,3
Arvonorotusrahaston muutos	0	481	-481	-100,0
Kokonaistulos	77 863	50 480	27 382	54,2

TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2014

TYTÄRYRITYKSET			Kotipaikka	Omistusosuus
1	Kiinteistö Oy	Elimäenkatu 12-16	Espoo	100,0 %
2	Kiinteistö Oy	Eteläespa 18	Espoo	100,0 %
3	Kiinteistö Oy	Fredrikinkatu 48	Espoo	90,0 %
4	Oy	Hamburger Börs Ab	Espoo	100,0 %
5	Kiinteistö Oy	Harkkokuja 2	Espoo	100,0 %
6	Kiinteistö Oy	Helsingintie 22	Espoo	100,0 %
7	Kiinteistö Oy	Järvennuotta	Espoo	100,0 %
8	Kiinteistöosakeyhtiö	Kouvola Kauppalaankatu 12	Kouvola	66,6 %
9	Oy	Kuopionpohja	Espoo	100,0 %
10	Kiinteistö Oy	Metsänpojankuja 4	Espoo	100,0 %
11	Kiinteistö Oy	Mäkelänkatu 58	Espoo	90,0 %
12	Oy	Omaeläke	Espoo	90,0 %
13	Kiinteistö Oy	Oulun Liusketie 23	Espoo	100,0 %
14	Kiinteistö Oy	Panimokatu 4	Helsinki	100,0 %
15	Kiinteistö Oy	Runskivuori	Espoo	80,9 %
16	Kiinteistö Oy	Tapiola Garden	Espoo	100,0 %
17	Oy	Tapiolan Pankkineuvonta	Espoo	100,0 %
18	Kiinteistö Oy	Vantaankulma	Espoo	62,1 %
19	Kiinteistö Oy	Vantaanportti	Espoo	62,1 %
20	Kiinteistö Oy	Vantaanpää	Espoo	62,1 %
21	Kiinteistö Oy	Vantaanpohja	Espoo	100,0 %
22	Ky	Varepa	Espoo	100,0 %
23	Kiinteistö Oy	Hyvinkään Maa	Espoo	100,0 %
24	Kiinteistö Oy	Mikkelin Graanintie 6	Mikkeli	100,0 %
25	Kiinteistö Oy	Oulun Kallisensuora	Espoo	100,0 %
26	Oy	Rekra	Espoo	100,0 %
27	Ky	Sasnep	Espoo	100,0 %
28	Kiinteistö Oy	Tammimaa	Espoo	100,0 %
29	Kiinteistö Oy	Tapiolan Länsikulma	Espoo	100,0 %
30	Oy	Tietotaitotalo	Espoo	100,0 %
31	Asunto Oy	Vantaan Teeritie 2	Vantaa	100,0 %
32	Kiinteistö Oy	Väylän varsi	Espoo	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET			Kotipaikka	Omistusosuus
1	Oy	Vakuutusneuvonta Aura	Espoo	33,3 %
2	Oy	Vakuutusneuvonta Pohja	Espoo	33,3 %
3	Oy	Tapiolan alueen kehitys	Espoo	29,8 %
4	Oy	LähiTapiola Kiinteistövarainhoito	Espoo	50,0 %
5	Oy	Tieto-Tapiola	Espoo	33,3 %
6	Oy	S-Pankki	Helsinki	3,5 %
7	Oy	Glasnost	Espoo	33,3 %
8	Oy	Pohja-yhtymä	Espoo	13,6 %
9	Oy	LähiTapiola Varainhoito	Espoo	19,4 %
10	Oy	LähiTapiola Palvelut	Espoo	15,0 %
11	Kiinteistö Oy	Mariankatu 27	Kokkola	20,5 %

EHDOTUS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitosta 63 423 569,58 jaetaan takuusuudenomistajille takuupääoman korkoa 5,5 prosenttia, 2 067 203,00 euroa ja

Varmuusrahastoon siirretään	61 356 366,58
-----------------------------	---------------

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Pohjarahasto	4 482 208,24
Takuupääoma	37 585 505,12
Varmuusrahasto	194 562 328,15
Käyttöraho	1 172 446,83
	<u>237 802 488,34</u>

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2014 ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 31. päivänä maaliskuuta 2015

Erkki Moisander
hallituksen puheenjohtaja

Philip Aminoff

Jari Eklund

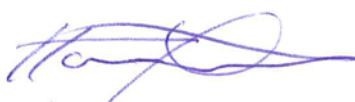
Pentti Kuusela

Harri Lauslahti

Marjatta Leiviskä

Hannu Niilekselä

Jari Sundström

Minna Kohmo
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 14 .päivänä huhtikuuta 2015

KPMG Oy
KHT-yhteisö

Mikko Haavisto
KHT

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet vakuutusyhtiölakia, osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyksestä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Espoo 14. huhtikuuta 2015

KPMG OY AB

Mikko Haavisto
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2014 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus tilikauden voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 15.4.2015

Jouko Havunen

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

LähiTapiola on lähellä läpi elämän

LähiTapiola on lähellä Sinua kaikkialla Suomessa. 20 alueyhtiötämme tarjoavat Sinulle kokonaispalvelut vakuutuksissa, pankkipalveluissa sekä säästämisessä ja sijoittamisessa. Olemme paikallinen kumppanisi turvallisuuden, hyvinvoinnin ja talouden asioissa.

Tervetuloa tutustumaan LähiTapiolaan!

LähiTapiola-ryhmä
Käyntiosoite: Revontulenkuj 1
02100 Espoo
Postiosoite: 02010 LähiTapiola
Puh: (09) 4531
Faksi: 02060 51084
www.lahitapiola.fi